

M. Ü. İZMİR İKTİSADİ İNŞAATİ VE MİMARLIK FAKÜLTESİ
959

ILAHİYAT FA
İAZHA
846
1959
MESİ

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

الفصل الثاني عشر في بيان الاحتياج الى الذكر واختصاص الذكر
بإدائه لا الله يعني ان ابكفي فصل مرید ذكره محتاج اولاد بنی بیان
اید و هم کلمه اخلاص مخصوص اولاد بغنه سبب نذ ^{بلا}
قال الله تعالى **فاذكروني اذكرکم** وقال **واذكروا الله ذكرا كثيرا**
لعلکم تفلحون وقال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم **افضل الذكر**
لا اله الا الله وافضل الدعاء الحمد لله عزیزم بلکل که سالک ک
حجابی نسیان دن و اصل اولور و نیانه سبب اولدر که بدایت
فطرتک چونکه روحک وجودی ظاهر اولدی آنک وجود نده
بس بیکک ظاهر اولدی روح ایه حضرت عزت آرا سنده
بور روح علمی و ار ایدی اما معرفتی بوغیدی زیرا که معرفت
مشاهده دن حاصل اولور دی و مشاهده خود موجود دن ^{ممکن}

ممکن اولور روح خود وقت مشاهده ده فانی اولوب معدوم اولور
نیجه آندن شهود وجوده کلور که شهود وجودی خدی اولدی
الضدان لا یجتمعان لاجرم روح بدنه تعلق دو تدر بغنه مقصود
اولدی که خلف حاصل ایدہ قالبہ نفس و قلب کبی که بونلر روحک
خلفی در اول وقتک که روحه مشاهده حاصل اوله کندی وجود
بدل ایدہ آنک وجودینه که **قل جاء الحق و زهق الباطل** بوکا اشارتک
آنک خلفی و قائم مقامی بونلر اولور زیرا که روح فانی اولدی وقت
بونلر فانی اولما زلر روح خود معرفتی عین فنا در پس بونلر
آنک قائم مقامی اولمغله معرفتدن نصیبی اولدی روحک فنا ^{سند}
خبری بونلر و بردی بو بر اولور سردر که هر کسینک فرمی بوکا ایرمز
چونکه روح اول عالمک حقی کمال معرفت و وحدانیت بر لہ نت کیم
بیلوردی آنجلین اول مقامده شرکستز ذکر خفی ایدہ مرزی زیرا که
کندیکن وجودی چونکه حقیقک وجود نندن ممتاز اولدی
هم کندوی ذاکر اولوب وهم حقیقک آثار اولدی بو خود عین
شرکتند و حق تعالی بیوردیکه **واذکر ربک انسیت** یعنی بند
غیرینی اونوتدیغکن صکره ذکر ایتسک تاکه بنم ذکر م شرککله
اولمایه و آندن صکره نیجه که روح عالم ملکوتی طواف ایدر

قاله يتشدي بوآ القده هزنيه كه آنك نظري ايرشدي آنك ذكرى آنكه
يار اولوب آنده قرار ايتدي و اول مقدار دكلو حق تعالينك ذكرندن
كبر و قالوب اونوتدي تا شول مرتبه يارشد يكه برينجه جماعه درلو
در لونه لرك ذكرى اول قدر ظاهر اولديكه هر برى بر حجاب
اولوب براو خوردن حق تعالينك ذكرينى اونوتديله و حق تعالى هم
آنلى عنایت ذكرندن اونوتدي **نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ** پسر
چونكه حجاب نسيان ظاهر اولدي **و في قلوبهم مرض خسة لکنه سبب**
بو اولدي لاجرم معالجه وقتنه **العلاج باضدادها** حكيمه قرآن
داروخانه سنند بو شربتي بيورد يلكه **اذكروا الله ذكرا كثيرا**
حقى ذكر ايمكله اول حد سز نسيانك آفتنده و آنك مرض زحمتك
خلوص بوله لر **اما لا اله الا الله** ذكرى مخصوص اولديغه صوت
بولندن حجت اولدركه خواجه رح ذكر لرك اولولغين بو كلمه ده
دبمشدركه **افضل الذكر لا اله الا الله** و اما معنى بولند حكى اولدركه
حق تعالى بيوردي **اليه يصعد الكلم الطيب** و كلمه طيبه لا اله الا الله
يعنى بو كلمه حضرت عزتة بول بولور زيراكه بو كلمه ده نفي و اثبات
ايكيسى بيله وار و نسيان مرضى دخی نفي و اثبات معجونى برادره
اولور غير نسيان بيله دكل زيراكه نسيان مرگبد نفي و اثباتك يعنى

حقى ذكرينك نفيندن و اخيار ذكرينك اثباتندن • پس بو شربتي
دو زمك كرك كيم سکنجيين صفتنده اوله يعنى آنده نفي سیرك سى و
اثبات شكري ايکيسى بيله بولنده تاكه نسيان صفا سناك ماده
منقطع اوله زيراكه لا اله برله ما سواى حقى نفي ايله الا الله برله
حضرتى اثبات ايديه چونكه بو علاج برله مداومت و مداومت
كو سترسه روحك ما سواى حقى تعالى تعلقا تنك عارض اولان
رنجلى لا اله شربتيله ذائل اولور • و نسيان علتناك آفتى منقطع
اولور • و ذكر صحت جمال سلطان الا الله واسطه سى برله عزت
اردندن يوز كو ستر رو بو وعده نك حكيمه كه
فاذكرونى اذكركم دزا اول وقت ذكر حرف و صوت لباسندن
طشره چقوب نور الهى تجلیسنك **كل شئ هالك الا وجهه** •
خاصيتى آشكاره اولور • روحك ذكرى كندى ذاكر ليكله •
وجودينك نهايتسز بجزنده مستغرق و مستهلك اولور • پسر
روح ذاكر لكينك قائم مقامى اولور • بونده ذكر و ذاكر و مذکور
برا اولور • اول وقت شرکتسز ذكر ال ويرد • تا زخود نشود نه
از من و تو • لمن الملك و احد القراء سترى **شهد الله انه لا اله الا هو**
بونده ظاهر اولور • بو كلامى حین رازى كه بيوردي **ما قال**

احد الله الا الله آنک معناسی بوحالک مفهوم اولور و هم بولکه
اوزرینه اولدی ابرق کلمات اوزرینه اولمادی آنک چون شرک
مغویان خلوص بولکه دن غیری ایله حاصل اولیحق بی صورت
شرکتک هم بولکه دن اوزکه ایله نجات ممکن اولمیته کیم کلمشدر
بیت آفرینش راهه پی کن بتیغ لاله تاجران صافی شو سلطان الله
وصلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین **الفصل الثالث عشر**
فی بیان کیفیت طریق الذکر و شرایطه و آداب یعنی اون او جنبی
فصال ذکرک کیفیتنی و هم طریقنی و شرطلرینی و ادب لرینی بیان
اید **قال الله تعالی فا ذکرک الله کذکرکم اباکم و اشد ذکرک**
وقال و اذکرک فی نفسک تضرعاً و خفیة دون الجهر من القول
وقال البنی صلی الله تعالی علیه وسلم سیر و اسبق المفردین قبل من
یا رسول الله قال الذی اهتز و اذکر الله حتی وضعوا الذکر عنهم
او زارهم فورد و القیمه خفافاً عزیزین بلکه ادب سز و شرک
ذکرک ایتک ارتق فائده و یرمز اول آداب و شرایطی تربیت برله یرینه
کوردمک ذکرک تا که ذکر مفید اوله اما شرائط ذکرک بریسی اولدی که
مریدار دنته صادق اوله ایکنی اولدی که طلب دردی برله سوز
ایتمکله راهه سی کند و ده موجود اوله او جنبی اولدی که خلقتک ^{وصف}

و حشت دو توب متفرد اوله و ذکرک ایله انس دو تبه تا که دو کلندن
یوزن دو ندره و ذکرک پناه در و ننه صغنا که **قل الله غم ذرهم**
فی خوضهم یلعبون دوردنجی اولدی که چون ذکرک مداومتک
ایسته یر آنک بنیادینی توبه نضوح برله حکم قیله جمله معاصیدن
اجتناب اید که مذکوره مخالفت ایتمک ذکرک اترک قلبندن محواید
اما ذکرک آدابک بریسی اولدی که ذکرک ایتدیکی وقت آبدست آلتک
طهارت اید **واکر غسل اید جک اولور سه دخی اولی و افضل اوله**
ذیراکه دوستی ذکرک ایتمک دشمنله مقاتله و محاربه ایتمک و وقتا که
سلاح اولیه نیجه محاربه ممکن اوله که **الوضو سلاح المؤمن** ایکنی
اولدی که کید و کی طوفی پاک اوله و هم سنت اوزرینه کیه و آنک طهارت
دورت شرط وار **اول نجاستن پاک کرک** ایکنی مظهرن پاک کرک
یعنی کسه نک آنک بروجهده حتی اولیه او جنبی حرمندن پاک کرک یعنی
ابرشم اولیه دوردنجی رهونت و کبردن پاک کرک یعنی قصارلی
اوله طونه که سنته موافق اوله حتی تعالی دیمشدر **و نیاک فطره**
ای فقصر ایکنی آداب ذکر اولدی که او قرک و خالی اوله و هم پاک
و کو کجک اوله تا که جمیع قلب ال و یر **واکر بخور اید جک اولور سه**
دخی اولی اوله دوردنجی ادبی اولدی که یوزن قبله طرفه دوند

بغضش قوره بغضش قورمق جمله او رادده منهن در الا ذکر
وقته دکل زیر خواجه رح صباح نماز قیل قدن صکره
کند و مقامند مرتب او تور ردی تا کنش طو غنجه ذکر مشغول
اولوردی اما ذکر کیفیت اولدر که ذکر ابتدا یکی وقت الریخی
او یلغی اوزرینه قویه و کولکن حاضر قیله و کوزلریں یومه و
تمام تعظیم برله باشلیه و کله لا اله الا الله دیدیکی وقت تمام قوت
دیر که **اواشد ذکر** دیمشدر لا اله کو بک دیدیک کله والا الله
کوکله دو قونه برو جهله که ذکر انواری و قوتی جمله اعضا
ایریشه لیکن اکس دخی آواز برله جفر میله کوچی بتدکجه اخضایه
قصدا یکه نته کیم بیوردی **واذکر ربک فی نفسک تضرها**
وخفیة و دون الجهر من القول بو وجهله ذکر محکم متصل
ایده و کولکنده معنای ذکر فکر ایلیوب نفی حد الحرفله شله
لا اله معنا سنک هر نسه که کوکله دو شرنفی اید خیردن و
شردن اول معنایه که هیچ نسه دیله مه سرن و هیچ نسه ایته
و هیچ مقصود و محبوب مطلوبیم دکل الا الله یعنی حق تعالی دن
اوز که بس جمیع خواطری لا اله برله نفی ایدوب و حضرت خذ
مقصود و محبوب بلغه اثبات اید الا الله برله و دائم ذکر نفی و

اثبات برله کرک و هر وقت که کوکله نظر ایتسه تکمله کوکلی
حضرت دوندورب شیخ و لا یتدک همت طلب ایلیه ^{تفسیر} والا الله
آنک تعلقنی قطع و محبتک کو کینی کوکلی قویاروب بیانه صاله
و حق محبتنی اول صحبتک قائم مقامی اید و هم بو تربیت اوزره
مداومت کوسره تا آکل آکل کوکلی جمله محبوبانک و ما لوفانک
فازع و خالی قیله که ذکر اهتر از مداومتدن قویار و اهتر از
ذکر غلیانیده ذاکرک و ارفعی ذکر نورینه محاوله و ذکر ذاکری
مفرد قیله که **الله وتر یحب الوتر** و کندیک وجودی عدا یکن
یو کینی آندن کیده و آنی دنیا جسمانیا تندن آخرت روحانیا
یو کسز کوندوره نته کیم بیورد **سیر و سبق المفردین قیل من**
هم یارسول الله قال الذین اهتر و ابذکر الله حتی وضع
عنهم اوزارهم فورد و القيمة خفا فو بلکل که کوکل حق تعالی که
خاص خلوتکا هیدر که لا یسعی ارض و لا سماء و انما یسعی
قلب عبد المؤمن مادام که اخبار زحمتی کوکل بار کاهنده
اوله خیرت حق خیرت اید بو خیرتدن اول بار کاهه قدم
ولیکن چون لا اله چاوشی کوکل بار کاهنی اخبار زحمتدن خالی
قیله اول وقت سلطان الا الله تجلیسنک قدومه منتظر

اولدر که

اولی کرک فاذا فرغت فانصب والی ربک فارغب •

بیت جا خالی کن که شاه ناکاه آید چون خالی گشت شاه بخراک آید و یقین بیده که فائده کلی اول وقت حاصل اولور که ذکر شیخ کامل و صاحب تصرف تلقینند ن آلاذیر که اوق بر مملکتی حمایت اید و با اول وقت لشکر مضرتند ن صاقلر که سلطاً ترکشند جعش اوله تا که لشکری آنی کور و ب مضرت اتمیه اما اول اوق که اوقی دکانند آلمش اوله بر مملکتی صاقلر لغزنجی یاراسین لیکن خصمی دفع ایتمه یارار نه کیم آنک شرحی بیان ^{النسوة} ان شاء الله تعالی و صلی الله علی سیدنا محمد و اله اجمعین •

الفصل الرابع عشر فی بیان احتیاج المرید الی تلقین الذکر

من الشیخ و خاصیته یعنی اون دور دخی فصل مریدک

شیخک تلقین ذکره احتیاجن بیان ایدر و هم آنک خاصیتنر بیلدر **قال الله تعالی یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله و قولوا**

قولا سدیداً یعنی قولوا لا اله الا الله **وقال النبی صلی الله تعالی**

علیه وسلم قولوا لا اله الا الله تفلحوا ذکر ایکی دور لودر **تقلید**

و تحقیقید اول ذکر که هوام آخزندن یا انا اناد لند سمعنه

ایریشد اول تقلید اولور اول ذکر اول قد کولکه اثری اولماذ

نه کیم بر تخم تربیه همیشه و در سیدک اولما مش اولسه اگر آنی بیره صاحب

بتر زیر که خامد کماله ایرممشد اول ذکر دخی آنجلین دره و ذکر

تحقیقی اولدر که صاحب ولایتک تلقین و تصرفیله اوله مرید

مستعدک کولکنک بر نه اکیله اول وقت کولکه اثر اید و ب بتر

زیر که صاحب ولایتک ذکر ای آنک ولایتی شجره سنک همیشه

اول تخم اول دخی بر صاحب ولایتک تلقینند آلمش و کول بر نه

المشند ولایت شیخ مدد نک صوی اید و آنک همتی کنشیده

تربیت همیشه تا که اول تخم بتمشدر و تدریج اید ولات آنجلین

مقامنه ایرممشدر و آندن ذکر میش چکندن ظاهر اولوب وجود

کامشدر چونکه مریدن کولکی ارادت بر له نطس اولنسه و طبیعت

خارخاشاکلری طریقت اورا خیده بچلسه و پاک قلسه و آندن

اخلاص کنشیده و شیخ همتک کنشی صویله تربیت بولسه لاجرم ایما

حقیقی سبزه سی ظاهر اولوب بتر که **لا اله الا الله ینب الایمان**

فی القلب كما ینب الماء البقلة و کندندن ینه بتمکه باشلر تا که احسان

دیگسی اوله و دخی تربیت اولنجه عرفان شجره سی اولدر که ولایت

شجره سی آندن عبارتند ایمدی تلقینک شرطی اولدر که مرید

شیخ و صیتیده کرک کیم اوج کون اوروج دور بواوج کونده

جهاد اید که آبدست بر لب متصل ذکره مشغول اوله اگر چه دورسه
 و او توره ذکره دوره او توره و کسب اید اختلاط ایتیه و ضرورت
 مقداری سوز سویدیه و طعام بدو کی وقت او رو جن آچه
 جوق مییه و کچه ذکره مشغول اوله تا صبحه دکن اوج کوندن
 صکره شیخ امریه اسلام غسله نیت اید و ب غسل اید نیتیم ابتداء
 امرده کشی بلسه که اسلامه کله غسل اید دی اندن خواجه رح
 تلقین کله اید دی پس اول سنت او زره آنکه اسلام حقیقی غسل
 برینه کتوره و صویله دو کدی کی وقت اید که الهی تنم که بنم الله اید
 صویله آنه پاک قیلم کو کلم که سنک قدر تک بار معنی آرا سنک در
 عنایتک نظریه و معرفت نوریده سن پاک قیل دینه چونکه غسل
 يتسو نماز قیل قدر صکره شیخ خدمتته واره و یوزن قیل
 ایلیه و اول وصیت که شرطه آکا اید و تلقینک سرارند و ذکر
 خواصندن مرید بر نیجه کلمات ایدی ویره تاکه مرید شوقه
 کتوره و کو کلنی دو کلنی نسه دن کو توره و ایکی دیزینک اوستیه
 او تورو جالترین او یلوغی او زرنیه قویه و تمام نیازیه شیخه مراد
 اولوب کند و بی شیخه قلبی مقابله سنه حاضر دونه آندن
 شیخ بر کتوره اید که لا اله الا الله بلند آواز ایله و تمام قوتله چونکه تمام
 اید

اید مرید دخی آنجلین شروع اید که لا اله الا الله بلند آواز ایله
 و تمام قوتله اید پس شیخ ایکیلین اید و مرید دخی ایکیلین اید
 آندن شیخ اوج کتوره اید و مرید دخی اوج کتوره اید آندن شیخ
 دها اید و مرید آمین دینه چونکه تمام اولدی دوره خلوت
 خانه سنه کیره و یوزن ذکر تخمینی تربیت ایتکه دوته شوید که
 آنک شرطی و شرائط خلوت فصلنده کله ان شاء الله تعالی
 ابتداء ذکر که مریدن کو کلند قرار اید آنک مثالی اول آخاج مثاله
 بکر که دیکه لر نیتیم بیوردی **الم ترکیف ضرب الله مثله**
طیبه کسجه طیبه مفسر لک اتفاقله کلمه طیبه لا اله الا الله
 چونکه شجره پرورش و یرمکه ملازمت کوستره در حال
 آنک کو کلری کو کلندن جمیع اعضایه ایریشور باشد تا آباق
 در ناخنه دکن شوید که هیچ ذره قالماز که بو شجره نک کو کل
 آکا ایریشمیه وقتا که کو کل برنده آنک کو کل حکم اولسه اول وقت
 ذکر اغا جارینک بود اقلری کو کل کو کلندن یکا چکلمه باشد که
اصلا با ثابت و فرهما فی السماء آکا اشارتدر بو مقامه کو کل
 ذکرى ذلك اولور و صریح کلمه لا اله الا الله اول ایدر پس هر
 وقت که کو کل ذکره باشلوسه دل کرک کیم توقف اید تاکه کو کل

ذکر در لذت بوله و دل آکاشویش و یرمه و اول وقت که کوکل
 ذکر در قالسه دلیله ذکره مشغول اوله تا که کوکل دائم ذکرده اوله
 پس بو طریق او زردینه مداومت ایله تا که ذکر آنجا بی تربیت بوله
 و یوجلمکه یوزد و تده وقتا که شجره کندی کمانه ایریشسه مشاهه
 انواری چچکلری آنجا جین بود اقلری او زرنکه آچلمغه باشار اول
 چکلدن قدریچ ایله مکاشفات علوماری غمراقی حاصل اولورده
توتی اکها کل جین باذن ربها اگر ابتدا ذکر تخمی اول تمام سیه
 اولمش ولایت میشدن آنسه ایله شجره بو مرتبه به بیشتردی
 نته کیم محمد بن عمر رضی الله عنهما روایت ایدر که خواجه عم
 خدمتک جماعت اصحاب ایله او تور مشدم خواجه یوردیکه
ان من الشجرة شجرة مثلها مثل المؤمن لا یحاره و در قرافافرو
ما هی یعنی آنجا جلر آراسنده بر آنجا و ادر در که آنک مثل مؤمن
 مثلیدر شویده که همیشه سبزه سی کتمز بکا خبر و یرک که اول نه
 آنجا جلد آندن صحابه نک هر برسی بر کونه سویددی که فلا آنجا
 فلان آنجا جلد خواجه عم ایدر دیکه بود کل و اول دکل عبد الله
 اید بنم خاطریمه کلدیکه اول خرما آنجا جلد انا آنک حضورنده
 سولیمکه سوء ادب کوردم پیغمبر صلی الله تعالی علیه و سلم یور

در قرافافرو
 در قرافافرو

یوردیکه **هی النخلة** یعنی اول خرما آنجا جلد و حقیقتک مؤمنک
 مناسبتی خرما آنجا جلد اول یوزد ندر که خرما آنجا جلد مادامک
 ادرک خرما دن تلقیح و تا بیر اتمیه لر یعنی آشلامیه لر ابو خرما و یر
 و بو مشهور در که هر سیکه ادرک خرما نک دالنک بر مقدار
 آلوب دیشی خرما یه آشلامر تا کیم ابو خرما و یره و الا بویه اولماز
 ابو خرما و یرمز پس مؤمن دخی چونکه ولایت ثمره سین حاصل
 اید پس آنک دخی تلقیح و تا بیر یعنی آشلامسی اولدر که بر شیخ
 صاحب ولایت تلقین ایله آشلامیه چونکه تلقین حاصل اوله
 و خلوتده ملازمت برله مشغول اوله اول وقت شیخ فرما
 نصرف ایله ثمره حقیقی حاصل اوله شویده که آنک شرحی کلوران شاء
 الله تعالی و بروجه مناسب دخی اولدر که خرما نک پیراخی
 دائم یشل اولورده و شمر مؤمنک نشانی اولدر که دائم ذکر و طاعت
 برله آنک وجودی آنجا جی یا شری دوره سبزه سی کتمیه که
و هم علی صلاتهم دایمون و خواجه صلی الله تعالی علیه و سلم
 نقلدر که بروقت جماعت اصحاب خواجه ایله بر او ده او تور مشدم
 یوردیکه قیومی یا پدیلر و اوج کره لا اله الا الله کل سین بلند
 آوازا یله ایتدی و صحابه به یوردیکی سزدخی بو نجلین ایدر دیک

اندر دخی ایتدی یار آندن الین کنوردی اوج کزه ایتدی **اللهم هل بلغت**
 آندن صکره بیوردی سزه بشارت اولسون که حق تعالی سزی
 یار لغدی پس مشایخ تلقین ذکر ی بوسنتدن آلمشارد.
 شو به معلوم ایتکل وصلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین.
الفصل الخامس عشر فی بیان احتیاج المرید الی الخلوة و
شرائطها و آدابها یعنی اون بشیخی فصل مرید خلوته احتیاج
 بیان ایدر وهم انلرک شرطلرن و ادب لرن معلوم ایدر **قال الله**
تعالی و اذا واعدنا موسی اربعین لیلة • **قال النبی صلی الله**
تعالی علیه وسلم من اخلص الله اربعین صباحا ظهرت
ینا بیع الحکمة من قلبه علی لسانه • عزیز من بلکل که دین یولنه
 سلوک ایتکلکین بنا سی مقاماتی و مقامات یقینیه ایشمک
 بنیادی خلوت و عزلت ایتیمینه مقصوده ایرمدیلر نه کیم
 هابشه رضی الله عنهار وایت ایدر خواجه علیه الصلوة والسلام
 حفته و آنک ابتداء حالندن خبر ویرر که **کان حنیب الیه الخلو** •
 یعنی اول امرده خلوتی و عزلتی خواجه نک کو کلنه سودر دیلر
 تا که خلقدن کسلوب حقه توجه قلبه بلدی و برروایتده دخی کلور که
کان یتخبث ای یتعبد الی احرا و اشبوها و اشبوها یعنی

و خلقدن کسلو در و جمع
 نبیا و اولیا ابتداء حالده
 خلوت و عزلت
 صح

حرا طاعتده خلوت و طاعته مشغول اولوردی و حی اولمازدن
 اوکلدن برهفته و ایکی هفته و دخی بر آیدر کلمشدر و ایتده که آنده
 اکنوردی شیخ قدس الله روحه ایدر بن ضعیف خواجه نک
 خلوت خانه سنی حرا طاعتده زیارت قلمشم اول طاعتک دینه
 بر مفاده در که قتی در یکندر • و دخی موسی عم چونکه حق کلامه
 دکلمک استحقاقنی به واسطه ارزانی قیلسه لرای آنه فرق کون
 خلوت بیوردیلر که **و واعدنا موسی اربعین لیلة** و اربعینک بر
 خاصیتی وارد در ناقصلری کماله ایریشدر مکه که قلون عددن
 اول خاصیتی یوقدر نه کیم حدینک کلمشدر که **ان خلق احدکم**
یجمع فی بطن امه اربعین یوما الحدیث و خواجه علیه الصلوة والسلام
 حکمت چشمدری کوکلدن ظاهر اولوب دله کلمک کی فرق صبح
 اخلاص ایتکلکه مخصوص قیلدی نه کیم بیوردی **من اخلص الله**
اربعین صباحا ظهرت ینا بیع الحکمة من قلبه علی لسانه الحدیث
 ایتدی حکمت اربعین عد بری اولدر که آب و کل طلسمنی آدمک
 یوزینه فرق کجه و کوندوزده باغلدیلر که **خمرت طینة آدم**
بیدی اربعین صباحا اول طلسمه فرق بنداوردیلر لاجرم
 اول طلسم آجلمر الا بر کلید ایدر آجلور که آنک فرق دندانه ^{اول}

روحانی

که فرق صباح عبودیتی اخلاص ایله ایتکدر یعنی عبودیت برکلید
اولدی که فرق صباح انک دندان سی اولدی و هم حکمت صوتی
روحانیت دریا سندن که قلب بری التذکره کز لیدر اول صوتی دل
بیا بانک سر چشمه سنه کور ملک ممکن دکلر الا فرق کون اخلاص
ایتکله ممکن و میسر اولور **من اخلص الله اربعین صباحاً**
ایمدی اربعینک شرائطی و آدابی جو قدر اما اولکه کر کلوسید
سکر شرطدر شویله که اگر بشرطلردن بریبی ناقص اولور
مقصود کلی خلوتدن کز لکله حاصل اولماز و سکر عددن
تعیننی آندن او تریدر که کوکل قبوسنی آجما خنک سکر قبوسنی وارد
و خلوتک هر بشرطی برقبوی آجما کلیدیدر اگر بشرط اصل اولور
برقبوی باخلو قالور آچلمان **اول شرط اوده او تور مقدر یوزی**
قبله قارشو مربع اللربنی و یلغی اوزرند قویه غسل ایتیش اوله
اما اولو غسلی نیتنه و خلوقی لحدینی بیله و آندن جمیع الامکر که
آبدست ایچون و قضای حاجت ایچون چقاوشویله کرک کیم
خلوتی قارنلق و طار و کوجرک اوله و او کونه بربرده آصافا
هیچ آبدنلق کور میله و دخی آواز یتشمیه تا که حواس غمسه فلک
قاله کور مکدن و ایشتمکدن و سوبلکدن اراغ اوله تا که روح

اول

روح حواسه مشغول اولوب محسوساته نظر ایتیه که عالم غیب اطلع
بوله و دخی اوله عجابلر و آفتلر که روحه بوبیش حس دریکلرند یتشور
چونکه ذکر تصرفیه حواس فعلدن قاله و نفی خواطره اول افتلر
اوله آرق دخی آنه کور مزبسر روحک عالم غیب ایه انسی ظاهر اوله
و خلقک و حشیت دو توب یوزک حقدیکار و نده **و یتبت الیه**
تبتلده ایکیبخی شرط دائم آبدستله اولمقدر آبدست شیطانک
مؤمن اوزرینه یولس باغلا شویله که آنک اوزرینه مظفر اولور زیرا
آبدستک نوری وارد در هر برده که آبدست صوتی ایشته آنکه
اول عضو منور اولور و اول نور شیطانه نطق اولوب طوقور
بوندن او تری یوردی که **الوضو سلاح المؤمن** او جنبی لا اله
الا الله ذکرینه مداومت ایتکدر نته کیم یوردی **الذین یدکرون**
الله قیاماً و قعوداً و علی جنوبهم بو اشارتدر دوام ذکره
و ذکرک خاصیتینی شرح ایلدک معلومد **دوردخی نفی خواطره**
ملذمت ایتکدر یعنی هر خاطره که کوکله کلور خیراً و شرّاً همه
لا اله برله نفی ایدک اول معنایه که دیله مزه الا خداک دیلمر و حق
تعالینک کلوم قدیمده که یوردمشدر **وان تبدوا ما و انفسکم**
او تحفوه بحاسبکم به الله نفی خاطره یه اشارتدر که حقیقتک

د

ط

ع

هر خاطر که کلور کوکل بر نقش ظاهر اولور خیر او یا شر او
اول کوکل صفا سنی منع ایدر غیر نقیض قبول ایتکه زیر
کوکل عالم شهادت نقیضند خالی اولیجه مشاهدات غیبی
و علوم لدنی نقیضند محل اولمز و مکاشفات روحانی و کلیات
صفات ربانی انواریه قابل اولمز نه کیم مریم حقیقه بیوردی
التي احصت فرجها ففتنا فیده من روحنا بشیخ دوام صدق
کرک کیم دایم اوروج اوله که اوروج خاصیتی عظیمه
تعلقات بشریتی قطع ایدوب و صفات حیوانیه قهرتکه
نه کیم بیورده **الصوملی وانا اجزی به** التبی دوام سکوت در
کرک کیم کیمسه ایله سوز سولیه الا شیخ ایله ضرورت مقدار
واقع سنی کشف ایدوب احوالی عرض ایتکه ایچون باقی
من صحت نجاحد یتیله عمل ایله و ذکر دن آرتق نسنه ایله
دلن دبر تمیه بدیخی کندینک کوکلنی شیخ کوکلله مراقبه
دایم قلبنی شیخ قلبنه مقابل دو توب مدد ایتیه که غیب
فتلری و نجات الطاف ربانی نسیملری اولامرده شیخ
کوکل در یجه سندن مریدک کوکلنه ایریشور که **من القلب الی**
القلب روزنه زیر که مریدک ابتدا حجاب جو قد و توجهری حضرت

حضرت عزت کرکی کبی ایدمز زیر که اول عالم شهادت او کشفند
صرف عالم غیب آشنا لغی یوقدر و شیخک صورته عالم شهادتند
چونکه ارادته مرید کندوی شیخ اولمشدردی و توجهری شیخ
قلبه آشنا الغله اید بیلدی شیخ قلبی خود دایم حضرت عزت
متوجهدر و عالم غیب پرورده اولمشدر هر خطه غیب دن
شیخک قلبنه فضل ربانی برله فیض اولور و شیخک قلبند
مریدک قلبی که نه دکلوشیخ قلبنه توجه ایتش ایسه اول توجهی
دکلو و هر حوصله سی نیه طاقت کتور رسد آکا کوره غیب دن
مدد لر مریدک کوکلنه ایریشور تا که کوکل اول واسطه ایرغیب
مدد و تمغله خولنور و پرورش بولور تا آکا ایریشور که تدریک
فضل حق فیضنی واسطه سز قبول ایتکه لایق اولور که **وسیع**
ربهم شراباً طهوراً اولده اگر چه همان بو شراب ایدر ایچدو که
لیکن ولایت شیخ جامندن ایریشدیکه **ویسقون فیها کاساً**
کان مزاجها زنجیلاً ایدی محمد عبده الصاوة والسلام
حضرتی حق شرابنک ساق سید شراب طهوری واسطه سز
آنک جامندن ایچر **وسقاهم ربهم** بیت زان می خوردم که
روح بیمانه اوست زان مست شدیم که عقل دیوانه اوست

دودی بن آمد و آتشی در من زد. زان شمع که آفتاب پروانه
اوست. شول می ایچدم که بود روح اولدی آکا پیمان. آندن
اولدم مست که عقله قلوب دیوانه. بر قوخی و پردی بجا یا قدی
بنی سر تا سر. اول شمع که کنش اولدی آکا پروانه. پس شصت
شیخ همتی بویوله کند ویدیل و قول او زاید و چونکه بر آفت
یا بر خوف ظاهر اولسه هیبتلو در حال شیخ ولایت پناه ایده
و شیخ باطنندن همت طلب ایده تا که آنک مدد همتی و نظر
ولایتی بر کاتنه دفع اوله آفت اگر شیطان و کفر نفسانی.
سکر بنی ترک اعتراضد یعنی قارشو کلمه هم حقه و هم شیخه
حقه قارشو کلمه و کمال اول معنی که هر نسه که خبید آکا ایشنه
قبض و بسطدن و رنج و راحتدن و صحت و مرضدن
آکا راضی اولوب تسلیم ایده و یوزن حقه دو ندرجه بیت
دردل شراب وصل مرا کر ریزی. باید که اگر خمار کیردت نکر
با وصل منت اگر نشستی باید. با هر که نشستی مکر بر خیزی.
وصلک شرابی دو کچک کو کلکای یار. پس قاچمق کونک دو تیجی باشک
خار. وصلت بولوب بزمله کر جمع اولسو. جمعیتی کی سن قیلسن ایده
تار مار. و شیخ اوزرینه قول و فعله هر نسه کورسه کونک کیم اعتراض

الی

اعتراض ایتیه و آنک نصرت فاتنه کند و یه تسلیم ایده ظاهر و
باطن شیخ احوالند و معامله سنده و نظر ارا دت بر له عمل
ایده کندینک کوتاه بین عقیده نصرت ایتیه که شرط اولی تسلیم
ولایت شیخ در نه کیم بمورطه ده و قوش صورتک کجلی شوید که
اگر بمورطه ده بر مقدار قوش نصرت فندن خالی اولوب آکا مدد
ایرینه جله اولورسه اول قوشاق خاصیتی که بمورطه ده تعبیه
اولمشدر در حال باطل اولورنه بمورطه اولورونه قوش اولور
و هر بر بمورطه که بر قوشاک تربیتی و تصرفنده اولسه اگر جمع قوش
جمع اولسه لر اول فاسد بمورطه یه صلا حینه کتوره منزل بوند
اگر بر مریدی شیخ رد ایلسه هیچ کسه مشایخدن آتی کمال ایشنه
و جمله مشایخ ولایتنه مردود اولور مکر که بر مرید شیخ خدمتند
عذریله کبر و قالمش اولور د ایتدن و شیخه ایرینه آکا
اوله و استفاده ایتک ممکن اولیه یا خود شیخ فوت اولسه یا مرید
اراق سفر ایتسه شیخه وار مغه کوچی یمسه بو عذر لر سببیه
چونکه مرید بر شیخه دخی وارسه معذور در اول شیخ همتی
و نصرتی ممکن در که ایره قوشاق عالیه ایر کوره زیرا که مرید
وجودی بمورطه سینه قابلیت فاسد اولمشدر بر صاحب

ولایتک رد تصرفیه • آداب خلوت جو قدر انا سکر شرائطی که
بیان ایتدک و آداب بدن بری دخی تقلیل طعامد یعنی آزیه اول
قدر آزیه که ضعیف و بے قوت اول اول مقدار یہ کہیم قتی محکم
ذکر ملازمت ایتدک قوتی اول مثلاً یوز در هم یا خود یوز الی در هم
یا خود ایک یوز در هم مقدار ی طعام بیه و هر کس می تراجمی قوتی
مقداری اشتراک ایدر پس بونک او زرنه عمل ایدک حاصلی اولد که
کیچ کرده ضعیف اوله تاکه او بقو غلبه ایتدک و ذکر کردن کیرو قاله آزیه
یا خود جوق یحکله و اول مقدار که طعام بیه ذکر و حضور برله
بیه و لقمه کوجک کتوره و نفسی هر یصیله بیه بلکه عبادت نشینه
بیه و اواق چینیله اما کولکی ذکره مشغول اولد که ذکر نوری برله
شہوت ظلمتی کو توریله و چونک نیم سیر اولدی الن طعامدن
کو توره تاکه اسرافه یتشمیه و طعامک لذت لو سندن تکلف کو ستر
و آندن جوق احتراز اید و بکلی ترک ایتدک هفته ده بر کره یا ایک
کره بیه هر کره اللی در هم ات بیه باقی چرنه طعام بشوره و دفع
آزیه دور شه کیچک یا تدقیه اختیار ایدر بهلوسنی بره قومیه
مکریم او بقو سزلق غلبه ایدک آندن دوشده چونکه او یا نشه قاله
آبدست تازه لیه و ایکی رکعت نماز قبله و ذکره مشغول اولد و اگر تمام

تمام او پورسه شوید که او نور مغه طاقتی اولسه بر ساعت یا نه
یراوزرنه قویوب یا خود باشین دیزی او زرنه قویوب او بقوسنی
دفع ایدک تاکه طبعندک ملاحتی و حواسدک کلدلتی کو توره و هر وقت
دل ذکر ملاحتدن قالسه بر ساعت کو کلکی ذکره مشغول ایدک و اگر
قلب اوله و منتظر اوله هر نسنه که خاطر نیه کورد و هیبت او خیالاتد
کوردینور یا خود ایشید فور قویه و کولکن محکم دوته در حال شیخک
ولایتنه صغنه و شیخک آدینی دلنه کتوره و همتندن مد طلب ایدک
ناحق تعالی کند و لطفیله آن دفع ایدک و هر وقت که آبدست یا
جماعت برله نماز چقسده کرک که کوزین او کونه دو توب و ورت
یک باقیه و دلن و کولکن ذکره مشغول قبله متفرق اولیه و صلوات

الله علی سیدنا محمد و آلہ اجمعین • **الفصل السادس عشر**
في بيان بعض الآخرف من الوقایع الغیبیة والفرق بین الرؤیا
والواقعه • یعنی اون البخی فصل وقایع غیبیه دن بعضنی بیان
ایدر و هم رؤیا اید و واقعه بیننی فرق اید قاله الله تعالی انی
رأیت احدک کوبیا و الشمس والقمر را یتهم لی ساجدین • وقال
النبی صلی الله تعالی علیه وسلم الرؤیا الصالح جزء من
و اربعین جزء من النبوة • عزیز من باکل که چون

سالك مجاهد به و رياضت نفسه و تصفيه قلبه شروع ايشه
آنك ملك و ملكوت و زرينه سلوكه و جهوري ظاهر اولور و هر مقام^{مكه}
اول حاله مناسب واقعه لر كسب اولغه باشار وقت اولور كه رؤيا
صالح صورتند اولور و كاه اولور كه غيبى واقعه اولور اما فرق
بوايكينك آراسته بو طائفه ايجده ايكي وجهيله در برى صورت
يوزندن و برى معنى يولندن اما صورت يوزندن واقعه اولور
اولور كه خيال جانندن طشيره چقمش اولور و صرف غيبى اولور شوكه
روح مقام تجروده يعنى بشريت صفتلرندن مجرد اولديغى وقت
آنى ادراك ايدد پس اول نسته روحان مطلق اولور كه و كاه اولور
روحك نظرى مؤيد اولور نور الهى برله اول وقت صرف واقعه تا
اولور كه المؤمن ينظر بنور الله و رؤيا اول اولور كه حواس^{بگي}
ايشندن قالمش اولور و خيال اول وقت ايشه شروع ايش اولور
پس حواس مغلوب اولديغى حالده بر نسته خيالك نظريه كلور
اول دخى ايكي دور لور در برى اولور كه اضغاث احلام در اولور
دوشدر كه القاء نفس واسطه سيلاه خيالى ادراك ايدد
شيطانى و سوسه لرى و نفسانى دغدغه لرى كه اصل ضمير
مايه نفس و شيطانى اولمشند و خيال آنى بر مناسب^{بقيست} نقشب^{باغلب}

نفسك نظريه كتورر آنك تعبيرى اولماز و كمسه به ديمك دخى ابو
دكلر و وايكيني ايدد و شد كه رؤياى صالحه و هم پيغمبر عليه الصلو
والسلام بيورد يكه اول دوش پيغمبر لغن فرق التى جزؤندن بر جزئيد
بعض ائمه آنى تفسير ايشلر در كه خواجه صلى الله عليه وسلم حضرتك
نبوتى ايامك يكرى اوج يلدى اول يكرى اوجك التى آيى دوشده و
اولدى آندن يكرى اوج يلى بسط ايديك فرق التى كره التى اى اولور
لاجرم بو حسابه رؤياى صالح نبوتك فرق التى جزؤندك بر جزئى
اولدى و جوق پيغمبر و ارايدى كه آنره و حى دوشده اولمشيد
و بعضيلرينه وقت اولور ديكه و حى دوشده اولور دى و كاه اويا^{نقلده}
اولور دى نته كيم حضرت ابراهيم پيغمبر عليه السلام ده دوشده و
اولديكه او غلگى قرمان ايت پس ايتدى **اننى ارى فى المنام انى**
اذ بك فانظر ما ذا ترى و حينه دليل اولدركه او غلى ايتدى
يا ابت افعل ما تؤمر بيور قلر ايشله ديدى اكر و حى اولديك
ديزدى و خواجه عليه الصلو و السلام بيوردى كه **نوم الانبياء**
وحى يعنى انبيائك او يقوسى و حى در و هم ابراهيم عليه السلام
بيدار اولديغى وقتك و حى اولدى كه **فخذ اربعة من الطير فضر**
اليك بو واقعه مشهور در كه دورت قوشى اولدور دى و كد

قار شد روی و حق تعالی نه احیا قلدی پس بو وحی اولدی
 اکاحالت یقظده و دخی بدکل کردویای صالح اوج نوع اوزده
 بری اولدکه تاویلده و تعبیره حاجت اولماز آنجلین بعینه ظاهر
 اولورنه کیم ابراهیم پیغمبر علیه السلامه اولمشیدی صریحاً •
 انی اری فی المنام انی اذ بک • واقع اولدی ایکنی اولدکه بعضی
 تاویلده محتاج اولور • و بعضیسی آنجلین بعینه واقع اولورنه کیم
 یوسف علیه السلامه واقع اولدیکه **انی رأیت احد عشر کوباً**
والشمس والقمر رأیتهم لى ساجدین • اون بریلدزو آی و کشر
 تاویلده محتاج ایدیکه اون بر فرنداشی و آناسی آناسی ایدی
 اما اول سجده بعینه ظاهر اولدی تاویلده محتاج اولمادی نه کیم
 بیورده **فخره واله سبحانه** • او چینی اولدکه تمام تاویلده محتاج
 اولورنه کیم مصره واقع اولدیکه **انی سبغ بقرات**
یا کلهم سبع عجاف الایه • جمله سی تاویلده محتاج ایدی و دخی
 اول زنداندک کیلره واقع اولان دوشن کبی کیم **یا صاحبی السبحن**
اما احدکما فی سقره ربهم غمراً • جمله سی تاویلده محتاج ایدی
 حقیقته رو یای صالح مطلق اولدکه آنک راست تاویل اوله
 وهم ایش ظاهر اوله بودوشن مؤمنه هم کافره واقع اولورنه کیم

مصرملکی کوردی و د و تسقلره واقع اولدی اول رو یا نفس نظرندک
 اولور بود روح تأیید برله اولور بو الهی تأیید نسره • و اما اول دوشن که تأیید
 و مؤید اوله نور الهی برله اول انبیایه و اولیایه و یا مؤمنه واقع اولور •
 ازیکه اولماز تا که رو یای صالح اوله و نبوتک بر جزو اولان بودوشد
 بو معنی نک مؤکدی اولدکه خواجه صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی •
لم یبق من النبوة الا المبشرات **یراها المؤمن او یری له پیغمبر لقد نسنه**
 قالدی الا اول بشارت کالدی که مؤمن آنی او یقوده و واقع سنه یخ
 آندن او تری کوردلر • پس بشارت مؤمنه قالدی یعنی کافره واقع اولور
 زیرا که نبوتدن بر جزو در • و کافره خود نبوتدن هیچ جزو نصیبی یوقد
 لاجرم بو ضعیف رو یای یکی نوع اوزرینه قیلور • بری رو یای صالح
 و بری رو یای صادق • صالح اولدکه مؤمن یا ولی یا نبی آن کورد
 و راست انی او قور یا خود راست تاویل اولور و اول حق طرفدن
 اولور • و رو یای صادق اولدکه آنک راست تاویل اولور و راست اوقیه
 و باشد که بعینه صریح واقع اوله اول روح قبلندک اولور • پس بو معنا
 مؤمنه و کافره اولور • و بو آنجلین واقع دخی ایکی نوع قیلور •
 بری اولدکه احتمالدر که رهبانره و فلا سفیه و قلدن بو مثلار
 کساره دخی واقع اوله حق ریاضت ایتدن و نفسی تزکیه ایدوب و قلبی

قالوا -
 وما المبشرات
 یا رسول الله
 قال

تصفیه ایدوب و روحی تربیه ایتکدن تا اول حدّه یتشور لر که
عوامد کیزلوا اولان نسنه لری کشف ایله بلوب و خبردار اولور لر •
شویله که خلقک بعض حالرینه واقف اولور لر • و دنیوی ایشلرک
کلمکنده خبرلر و یررلر و دخی باین النوم و الیقظه آنلره واقعه حال
اولور • و گاه اولور که جوق ریاضت ایتکدن روحانیت قلبانی ظاهر
اولور • اکثر صفات حیوانی و بهیمی و حیوانی • و روح خیال مجابندن
برپاره خلوص بولور • و تجلی قلوب روحانیت انواری آنلرک نظریه
مکشوف اولور • اما آنلر سبب نجات اولماز • و آنکه مقرب اولوب
مقبول اولماز لر • آنلرک زیاده کفر لرینه و ضلالتک مبالغه لرینه و
استدراج لرینه سبب اولور • و هر ساختک غرور واسطه سینه بودر که
مستحق اولور لر • نته کیم بیورمشد • **سیستدرجم من حیث لا**
یعلمون • ایکنی واقعه اولدک آفاقی و نفوسی آینه سنه کندینک
آیات و بیانی جمال موحد لرین نظریه کتوردر که **سنریم آیاتنا**
فی الافاق و فی انفسهم حتی یتبین لهم انه الحق و موحد لره حتی
ظاهر اولمغه سبب اولور و الهام ربانیه فجور اولور و تقوانک
و تقوانک معرفتی سالکک کوکلنه ایریشور آندن حواسی مغلوب
حاله قلوبک و یارو حاکم نظری اول الهاماتن صورتنه واقع او

ایکنی واقعه

اولور شویله که خیال آکا بر مناسب نقش باخلامش ایکنی بودفه
خیال تصرفی واسطه سی آرادن کتور دیلوب اول الهاماتک
حقیقتنه نظری واقع اولور آندن سالک نفسک صلاحی و
فسادیه و کندینک ترقی و نقصاننه اطلاع بولور نته کیم بیوردری
ونفس وما سوتها فالهه افعورها و تقویها • و نته کیم آنکه کافره
استدراج و زیادت کفر ایدی بوندک موحد سبب کرامت و زیادت
ایمان اولور که **هو الذی انزل السکینه فی قلوب المومنین لیرزوا**
ایمانا مع ایمانهم اما کافرن و موحدن واقعه لری آراسنه فرق
اولدک کافر شرکت و اثنینت حجابنک التذکة قالمشد هرگز
احدیت انوارینک مشاهده سندن خبری اولماز • و انسانیت
وارد سندن طشره جقوب فنای حقیقی بولماز • زیرا که بومعنی ^{عین}
الیقین حاصل اولدقدن صکره اولور • و وحدانیت نور یله
موحد اولوب شرکت حجابنک ظلما سندن خلوص بولمیشجه
میسترا اولماز • لاجرم اول وقت انسانیت ^{استدراج} صفات احدیت
انوارنک تجلیسنده محو اولور که **الله ولی الدین آمنوا یخرجهم من**
الظلمات الی النور • بوندن صکره سالک مقام وحدتک بخورد
اولوب بنک و سنک شرکتدن خلوص بولور • کافره بو واقعه

قده حاصل اولوره کی بود ماز ما جدا مانده • من و تود رفقه و خدا
مانده • پس زمانی که راز مطلق گفت • راست بینید گرانای گفت
چمن بو بر لکنز کیر و بز دن اوله جدا که سن وین کید وین کیر و مملکه
حاکم اوله خدا • پس آشکاره اولوب راز مطلقا جود نا • ندای ستر
انا الحق بودم کلور سه روا • و بکل که سالکه کشف وقایع ایتمده
اوج فائده وارد • اول فائده اولدر که کندی احوالنه واقف اولوب
خبر دار اولور • زیاده و نقصانندن و سیر و فترتند و وجد و
شوقندن و قوف بولوب و سستلکده و ایر شملک و ایر مکالک
بونلری بلور • و دخی منازل و مقاماتندن و درجات و درگاه
و علوی و سفلی و حتی و باطلندن تیز اولور • زیرا که بومعاینک
هر برینی خیال بر نقش ایله باغلیوب سالکک ایلینه عرض ایدر •
ناکه سالکه اطلاع واقع اوله جمله واقعات بعض نفسانی و
بعض حیوانی و بعض سبعی و بعض شیطانی و بعض ملکی و
قلبی و بعض روحی و بعض رحمانیدر • شویله که اگر صفات ذمیه
انسانی آکا غالب اولسه حرصد و شر بخلدن و حقد و کین و غضب
و شهوتندن و دخی بونلردن خیری نروار ایسه خیال بونلرک
هر برینی بر حیوان صورتنده که اول صفت آنک غالب در نقش باغلا

باغلیبی اولور آکا کو ستر • مثلا حرص صفتی غالب اولسه فاره و
فریحی کو ستر • و اگر شره غالب اولسه یعنی چوق یمک آنی خنزیر و آبو
صورتنده کو ستر • و اگر بخل صور صفتی غالب اولسه ایت صورتنده
کو ستر • و اگر بر تیحی صورتی غالب اولسه بر تیحی جانور لر صورتنده
کو ستر • اگر عداوت صفتی غالب اولسه ییلان صورتنده کو ستر •
و اگر صفت کبر غالب اولسه قیلان صورتنده کو ستر • و اگر صفت
غضب غالب اولسه پارس صورتنده کو ستر • و اگر صفت بهیمی غالب
اولسه یعنی دورت ایقلو صفتی غالب اولسه قویون صورتنده
کو ستر • و اگر صفت بلردت یعنی کودنلک صفتی غالب اولسه
اشک صورتنده کو ستر • و اگر صفت شیطنت غالب اولسه
شیطان و ابلیس صورتنده کو ستر • و اگر مکر و حیل صفتی
غالب اولسه دلکو و طوشان و چقال صورتنده کو ستر • اگر
بونلری کند و نک او زرنه غالب و مستولی کورسه بلیسون
بو صفتلر آنک او زرنه غالب و اول مغلوبیدر • و اگر بونلری مغلوب
و مستخر کورسه بلیسین که بو صفتلر او زرنه قادر و غالبیدر •
و اگر کورسه که بونلری قتل ایدر و قهر ایدر بلیسین که بو صفتلر
کجوب خلاص بولور • و اگر کورسه که بونلرک صورتلری دونوب

مبدل اولور. بلیسین که بوصفتاری تبدیل ایتمک ال ویرد و اگر
 کورسه که جنک اید بلیسین که سواشک و تبدیل ایتک درخافل اولیسین
 و آنلرک زحمندن امین اولماسین. و اگر آقار صافی صو کورسه و چشم
 و حوضلر و نفیس جوهر لو شیرین طاهر و آی ویدر و کون کورسه
 صافی بود کلو صورت کوکل مقاملرینک و صفتلرینک صورتلرید که
 آکا قلبی ویدک یعنی انلری قلب کوسترور. و اگر نهایتسز انوار کور
 و بی نهایت عالمرو اوچاق و طامو و اخفق حاصل اولسه و طی زیند
 و هواده بور و ملک حاصل اولسه و دخی رنگسز و نته لکنر عالم
 کورسه و معانی و علوم کشف اولسه و آلتسز معرفتور و جسمانی
 مجرد اولمقاق و تجلی روحانیت حاصل اولسه بوجه سی روحانیت
 که روح کوسترور. و اگر ملکوت مطالعرا تیمک و ملائکه فی مشاهده
 قیاسق حاصل اولسه و هاتقد آواز ایشدوب و اوچاق و طامو
 عرض اولسه و افلاک و عرش و کرسی و اشیانک ملکوتی کورسنه
 ساون ایچده صفات ملکی کسب ایدوب و اخلاق حمید حاصل
 اولمقد. و اگر غیب الغیب انواری مشاهده اولسه و صفات الوهیت کشف اولمقد
 و الهامات و اشارات و تجلیات صفات ربوبیت حاصل اولسه
 فنا و بقا مقامند و حق تعالی نیک اخلاقه متخلق اولوب و صلت

حاصل اولمقد میسر اولسه بلیسین که اول کورد و کی رحمانی در
 پس واقعه لرن هر نو خندن بعضی بیان اولدی باقی بوقیاسر
 اوزره معلوم اولم کشف واقعه دن ایکیخی فائده اولدر که قلبد
 و روحک و ملکد اولدن واقعه لرغایت ذوقلور اولور پس نفسه
 آنلردن ذوق و شوق و قوت ظاهر اولور که اول ذوق و شوق ایه
 نفس خلقک اوزون قطع ایدر. و طبیعتی او کر نمش نسنه لردن و
 نفسانی لذتلردن و حیوانی آرزو لردن کسلور. آند اولدرو حاکم
 مکاشفه لرینه و انوار غیبی مشاهده لرینه و معانی و اسرار و
 و حقایق که حضرتدن یتسور آنلر ایه انس حاصل ایدر. و آندن
 بکلی طلب عالیه توجیه ایدوب و طاهر غیب مشاربند شرب ایدر که
قد علم کل اناس مشربیم و حقیقتد طریقت اطفالنی اولامرد
 غیبی واقعه لرن سودندن اوزرک ننه یله بلمک ممکن دکلد
 و طالب جاننک خداسی صورت و معنا بوزندن واقعه لر آله
 نته کیم برکشی خواجه امام یوسف همدانی خدمتندک روح ویدتجیب ایدر
 ایدر دیکه بوکون شیخ احمد خرنالی خدمتندک ایدم اصحاب دریلوب
 سفره اوزرنک طعام پیرلردنی آرادن برسی بر ساحت مقدار
 کند و دن غیب اولدی چونکه کندوب کلک ایتدی که شمدیکه ساختند

پیغمبر علیه الصلوة والسلامی کورد مکه کلدی و بر لقمه بنم آغزیه صوتند
آندن خواجه امام یوسف ایندی **تلك خیالات ترقی بر اطفال**
اهل الطریقه یعنی اول وارد در درکیم طریقت اطفالنی آنکه تربیت
ایدوب بسار لر آندن صکره کشف واقعه دن او چینی فائده اولدی که
بو بولک بعضی مقام لرندن وارد در که اول مقام خبی و واقعه لر تصرف
اوز که سنه ایله کجه میستر اولماز و درکن اعظمی پیغمبر علیه الصلوة و
و شیخه محتاج اولمقده بوسردن او توری درکیم تا سالک سیری
کندی وجود نه قیله آنکه سلوکی نفس و قلب و روح صفت لرندن
اولد و بوننه لرده ممکنه غیره محتاج اولمیه اما چونکه روحانیت
سرحد دینه ایریشه اول وقت کند و کند و لیکاله اول مقام کجه مر
زیرا که تصرف که سالکدن قویار اول تصرف بر وجود و بر اولق
یوزنک قویار آنک خود بولی یوقلق عالیه ایریشه پس ایکی غیر
تصرفنه محتاج اولدی پس آقا و قایع شیخ ولایتند یا حضرت
نبوتدن یا حق تعالی نکه اول فنا ویریجی تجلیدنک حاصل اولور تا که
فنا ی حقیقی بولوب لقای حقیقی بر ایریشه کیم سلوکنده مطلوب
و مقصود اولور و الله اعلم ایدی کیر و بر نوع دخی و قایع دنکه
کشف و مشاهده یه و تجلی و وصوله تعلق دو تار هر بری کند

مقامتک بیان اولور ان شاء الله و حله و صلی الله علی سیدنا محمد و اله
اجمیع **الفصل السابع عشر فی بیان مشاهدة الانوار و مرآتها**
یعنی اون یدینی فصل انوار مشاهده نک بیانته دره و هم آنکه مرآتینی
والوانی معلوم ایدره **قال الله تعالی ما کذب الفواد ما رآی افتخارونه**
علی ما یری و لقد رآه نزلت اخری • **وقال النبی صلی الله تعالی علیه و سلم**
الاحسان ان تعبد الله کانک تراہ • **خزیز من بکل کچون کوکل**
آینده سی تدریج ایله لا اله الا الله تصرفندن صفوت و صفات
بوله و طبیعت دنکی و بشریت صفتلرینک ظلماتی آنک نحو اولدی کیم
ان لکل شی صقالة و صقالة القلوب ذکر الله اول وقت کوکل
انوار خبی نقشنه قابلیت بولور و سالک کوکل صیقلی ندر مقدار
اول مقدارجه انوار مشاهده اولور اول امرده اول انوارک
اکثری برق مثالند و بعضی لوامع و بعضی لواح مثالند ظاهر
اولور و هر برنک بلیک دورلوشوق آرتور **یا ویرا البرق**
الذی تلعب من ای کفاف المحمی تستطع • و نیجه که صفات قلبی زیاده
اوله انوار دخی قوتلو و آرتقرق اولور بو کز انوار آکا جمع مثالند
و شمع و مشعله و یا نمش اولدر مثالند مشاهده اولور و آنکه
انوار علوی ظاهر اولور اول امرده اواق یدرز و بیوک یدرز مثالند

کورینور و آندن آی صورتند مشاهده اولور و آندن صکره
 کنش صورتند و آندن صکره انوار جمال و جلزل ظاهر اولور بوجه
 شرعی و زوندرا اما هر برندن چاشنی ایدلم ان شاء الله تعالی
 پس بلکل که بوانوارک منشائی یعنی قوی بدی بر درلودر لودر او اثر
 روحانیت سالک کنی و ولایت شیخ کنی و نبوت خواجه عید الصلو
 والسلام کنی و ارواح انبیا و اولیا و مشایخ و حضرت عزت و
 ذکر لا اله الا الله کنی دخی مختلف ذکر قرآن و ایمان و احسان
 و اسلام و انواع عبادات و طاعات کنی هر برینک بر مخصوص نوز
 واردور و هر بر منشادن بر نور که اول نور اول منشائ مناسبت
 و هر برینک بر ذوقی و بر لونی واردور که دخی برنده اول بولمان
 و چونکه بر کز دن مجابدن طشره کله خیالک آنکه نصرتی قائمیه
 اول وقت الوان کتور لر پس رنگسز و صورتسز و مکانسز
 و شکلسز و هیئتسز و کیفیتسز مشاهده حاصل اولور و نور
 مطلق اولد که بود و کلندن پاک و منزله اوله و شکل ولون که
 نظره کلور بشریت تعلقاتندن اولور که روحک خیالی عجبانه
 آردندن آکایشور و ادراک ایدر وقتا که صرف روحانیتنه
 دوشه و خیالک عجبانه طشره کله بو صفتار هیچ قائمان پس رنگسز و ش

شکلسز بر ایدر امق ظاهر اولور اما اول مختلف انوارک هر بری
 قنی منشادن مشاهده اولور بو مختصرده ایشت شوریه بلکه
 اول یلدرم صورتند ظاهر اولور نور وقت اولور که ذکر نوری
 یا آبدست نوری اولور و گاه اولور که روحک انواری غلبه ایدر
 صفات بشریه مجابدرنی بیرتار شول بولوت کنی که بر تلور آندن بر
 بر تو ظاهر اولور روحانیتندن یلدرم صورتند مشاهده اولور
 شیخ ابو سعید که مرید لرندن بریسی بروقت آبدست آلمشده
 چونکه خلوتنه کیردی بر نور ظاهر اولدی نوره اوروب طشره
 چقدی و سکره و ب ایدردی بن حقی مشاهده ایتدم شیخ آنکه
 حالتی بیدری جا غروب ایتدی که ای ایشت کور مدک مسکین
 اول نور سنک آبدستک نوریدرس قنده هنوز اول حضرت
 قنده دیدی اما لوامیج صورتند ظاهر اولان نور نماز یا قرآن
 یا ایمان یا اسلام منشاندن ظاهر اولور پس بروقت لوامیج و
 لوامیج آرا سنک فرق اولد که بروقت یلدرم صفتند شاعر تیز
 کسلور و لوامیج اول ایدر امق در که متعاقب اولور بر باره اکلنور
 و لوامیج اول کنش نوری کبیدر که صو عکسندن یا خود آیدینه
 عکسندن بریره دو قنور و بر مقدار توقف ایدوب اکلنور آند

لوامیج
 بر وقت لوامیج
 لوامیج

آندن زیاده و کبر و مجابه گیری • لاجرم نماز نورندن یا قرآن یا
 اسلام یا ایمان نورندن بر عکس کوکل آئینه سنده دو قنور لوایح
 ظاهر اولور • نیتی و اخلاصی مقداری و هم کوکل آئینه سی صفا بولدی
 مقداری لوایح نورانی و ذوقی آرتار و اکلنور • و اما اولور
 چراغ و شمع و شعله صورتند کورسه اول بر نور در که شعله ^{تند} و
 یا حضرت نبوتدن ظاهر اولور که **سراجا منیر** یا خود استفاد
 معلومک یا نماز یا قرآن نورندن ظاهر اولور • و اول چراغ و شمع که
 کوردی اول مقدار نور ایله منور اولمشد • بو منشأ لردن که بی
 ایتدک و اگر مشکات و قندیل صورتند ظاهر اولسا اول خرفا
 نوریدر که مقام احساندن ایریشوب کوکل ظاهر اولمش اولور
 کوکل نورانی مقداری و حق تعالی نور معرفتی آنکله تمثیل ایتشد
مثل نوره کمشکات فیها مصباح یعنی نور معرفت اول درجه
 بزرگه ایچنه بر چراغ اوله بونک تقریری کچمشد ^{ایکجه} فصله
 و اما اگر علویات صورتند کورسه بلزلر و آیلر و کشتلر کج
 اول روحانیت انوارندن اولور که کوکل کوکنده طلوع ایدر •
 آنک صقالتی دکلو ظاهر اولور • مثلا کوکل آئینه سی یلدر مقدار
 صقالت بولسه روح نوری کوکل دکلو ظاهر اولور و کاه اولور

انوار
 چراغ
 شمع
 و شعله

مشکات
 قندیل
 عیون
 نور

اولور که کون کبی آسمان اوزرینه کورر وقت اولور که آسمان کورر اما
 کوکل سز • آسمان کوکل جرمیدر • و کوکل روح نوریدر • کوکل صفا
 مقداری بلورر • اگر کوچک اولور اگر بویک اولور و اگر آز و اگر
 جوق و اگر کوکل کورسه آسمان سز اول کوکل نورینک عکسیدر •
 عقل نوریده یا خود ایمان نوریده که قلب هوا سنک صفا سنده ظاهر
 اولور که اولور که نفس شوپله صافی اولوب تزکیه بولور که کوکل کبی
 کورینور • و چونکه کوکل آئینه سی کمال صفا بولسه روح نورینه
 قابلیت کسب ایلسه اول وقت کنش مثالندک مشاهده اولور • و نیجه
 کوکلده صفا زیاده اولسه کنشک نوری زیاده برق اورر و اگر
 آی و کنش ایکسینی معاً کورسه آی کوکل اولور که روح نوری
 عکسندن منور اولمشد • و کنش روح اولور که مشاهده اولور
 اما هنوز حجاب آردندن طلوع ایدر • زیرا که خیال آنی کنش ^{تند} صو
 مناسب نقش باخلمشد • یعنی نته کیم عالم کبری که مجموع دنیا در
 کنش نوری برله منور اولمشد • و آنک اثری دو کلی جهان بته
 آنجلین عالم کبری که بدن انساندر روح نوریده منور اولمشد
 و آنک اثری کل اعضا به ایریشور شوپله که حش و حرکت ظاهر اولور
 پس خیال بو مناسب برله کنشک صورتی روح حقیقی اوزره

نقش باغلیجی اولدی و الا نور روح خود بی شکل و بی لون و بی صورت
و گاه اولور که شمس و قمر و سیاره لر حوض ایچنه یاد کز ایچنه و
یا ارمق ایچنه یا صولی جاه ایچنه یا آینه ایچنه مشاهده اولور
بو جمله که وارد در روحانیت انوار ندند کول که کولگی مختلف محال^{تک}
اولور که خیال آنی بو وجهه نقش باغلمشدر و گاه اولور که ایمان
و طاعت و تسبیحات و اذکار نور لری کولکه مختلف اولور سپر
اول صورت مختلف برله مشاهده اولور و بوخیلن گاه اولور که
صفات حق انوارینک بر توی **من تقرب الی شبرا تقرب الیه**
ذرا فحوا سیله استقبال ایدر و حجاب روحانی و حجاب قلبی
وراسندن عکسی کولک آینه سنه صفاتی نه دکلو ایسه اول دکلو
مشاهده اولور نه کیم ابراهیم عید السلام ابتدا حالته اولمش ایدیه
فلما جن علیه اللیل رای کوبکاً قال هذاری چونکه کولک آینه
کوب مقدار صفا بولمشید نور حق کوب مقدار صفا
اولندی و چون قلب آینه سی طبیعت رنگندک تمام خلوص بولده
ای صورتند مشاهده اولدی که **فلما رای القمر بازغا قال هذاری**
و چون آینه کمال مرتبه و صفا یه ایدر شمس صورتند مشاهده
اولدی که **فلما رای الشمس بازغا قال هذاری** ^{اول} **هذاکبر و حقیقتیه**

اول که خلیل دم جانک نظریه مشاهده اولور دی صفات ربوبیت
انوارنک بر توی عکسی ایدی که کولک آینه سنه ظاهر اولور دی ^{لیکن}
حجاب روحانی و راه قلبک ایدی تلویق مقامند ایدر و ب غروب
ایدردی و اول ایدر ایدی **لا احب الی قلیل** ایتمک بوند اوج نسته
وار بری اولور که مقام تلویق ایدی و بری اولور که
انوار ایدی بر توندن ایدی اما اول که حجاب آردندن ایدی زیرا که
مختلف صورتلرله کورندی و حضرت خود منزه در صورتدن
و اول که مقام تلویق ایدی اول قبول ایدردی و اول اول غروب
منزه در و اول که انوار حق صفات بر توندن که مشاهده اولور
زیرا حق تعریف و تعلیم برله مشاهده ذوق بولور دی و آنکه
حقه کولک حکم ایدردی و کولک خود بر حاکم در کیم صادق القول
کورد و کونی سنه ده ضبط آکا بول بولما زنته کیم بیورر **وما کذب**
الفواد مارای وقتا که کولک اولایدن و بکلش کورد مزوهم
هذا حکم رتبه اول بر توندن دایم قلبه مشاهده اولور ایتمک
اول انوار دن که قلبه مشاهده اولور همان اول معرفت نوری
اولور بعینه و کند و حالنی کند و بیه تعریف ایدر و ب بلدر
زیرا که خبری زنته آنی تعریف ایدر پس بر ذوق جانندک ^{ظاهر}

اولور حضرت قدس که اول ذوقله بلور که کوکله ظاهر اولان
 نسته حضرت ندرا خیار دن دکل و بومعنا ذوقیدر که حجاب
 کلنر دشوار در و واقع سنی دخی فهم اید مزایم بود ذوق
 دخی انواعه شویله که اگر حق معرفت سمع قبوسندن کیر جک
 اولور سه شول موسی علیه السلامه ظاهر اولان کبی اولور که
انی انا الله دیدی و مادامکه معرفت حجاب آردندن کله
 واسطه برله کلور که **من الشجرة ان یا موسی** و چونکه حجاب
 کو تریده واسطه سزایشندر که **و کلم الله موسی تکلیما**
 و اگر معرفت نظر قبوسندن کیر جک اولور سه و هم حجابی
 باقی اولمش اوله واسطه برله کلور که نه کیم خلیل علیه السلام
 اولمشید که **فلما رای الشمس بارخه قال هذاری** مادامکه
 حقیقتک بردوق جان ایچند اولمیه ظاهر **انا ربک** ^{تفید}
 هیچ دل ترجمان اید مزکه هذاری و چونکه حجاب یوزند
 کو تریده معرفت واسطه سز کله نه کیم خواجه عبده الصلوة
 والسلامه اولمش ایدی که **ما کذب الفواد ما رای افتادونه**
علی مابری و هم عمر رضی الله عنه بوچاشنید دادمش ایدی که
 دیدی رای ربی قلبی و خواجه عبده الصلوة والسلامه احسان

احسان مقاس بیان ایتدیکن بود ذوق حصولنه اشارت ایتدی که
الاحسان ان تعبد الله کانک تراه و اگر برکشی سنوال ایتسه که
 ابراهیم عم اول یلدز و آی و کنشی که مشاهد قیلد بحالم باطن
 یا خود عالم ظاهرده محایدی بیان ایت ایشید لم دیسه کاجواب
 و پروب ایدر که تفاوت یوقدر بو اکتوک آراسته زیرا که چون
 کوکل آینه سی صافی اوله بو مشاهده اری غیبک کوردر کوکل عالمند
 خیال واسطه سی برله و گاه اولور که شهادتک کوردر ظاهر عالمند
 حس اید آکا ایتدیکی واسطه اید اول نسته که مناسبی و از
 و حق انوار نیک ظهورینه محل اوله بلور اوش یلدز و آی و کتشر
 کبی که بونلر حق انوار نیک بر تو نیک عکسسته قابلد نسته کیم بورد
الله نور السموات والارض زیرا که حقیقتک کور دخی آنه کوکل
 کوستر چی حضرت عزتدر چون هذاری معرفت حق اولور
 اول ذوق بولمغه لایق اوله غیب شهادت و ظاهر و باطن
 هب بر اولور و گاه اولور که کوکل صفای کماله ابریشور و حجاب
شفاف اولوب برق اولور اول وقت سزیم آیاتنا فی الآفاق
 و فی انفسهم کوستر مسی ظاهر اولور اگر نظر کند و ده ایسه
 کوردیکی هب حق اولور انا الحق آندن صادر اولور و اگر ^{داتر}

نظراتیسه هر ذره ده حقی مشاهده قیلورنته کیم اول غزینور
مانظرت فی شیء الاورایت الله فیہ و چونکه جمابلر کلیتاً کورتید
مشاهده مقامی واسطه سز میسر اوله اول وقت ایدرکه مانظر
فی شیء الاورایت الله فیہ و اگر مشاهده دریا سنده مستغرق اولسه
شویله که ناظرک وجودی لاشی اولوب مثلا منظور وجودی
قالسه همان جنید قدس الله روحه دیدیکی کبی که ما فی حبیبی
سوی الله بومقامه منظورن جمال مشاهده سی انسان آینه
کیروندی ناظر اولق حاصل اولورنته کیم شیخ بیورد قدس
بیت عمر سیت که در راه تو بایست سرم و انکه در تو بدید کان
حی سپرم زان روی کون آینه روی توام از دیکه تو بروی
تو حی نکریم باشنر آباق اولدی او ش یولکا نیچه دم در در
کوزدن آقان صانمه یاش بلکه بو حین دم در در شاه چون یول
آینه اولدی یوزنر آینه پس کورین کورن ده سن پسه قلون
خدم در در اما آنک الوان هر بر مقامه کیم بر در نگاه مشاهده
اولور اول مقام مقتضاً بنجه دنک بولوب ظاهر اولور مثلا
نفس فحش لوامه لک مرتبه سنده اولسه برازرق نور ظاهر
اولور و اول آندند که روح نوری یا ذکر نوری نفسی ظلمت قار

قار شور و وحک ضوئندن و نفسک ظلمتندن کون نور ظاهر
اولوب وجوده کلور پس اهل تصوفک مبتدیلرینه کون طون
کیوردر که بومقامک علامتیدر آکا دلالت ایدر زبیرا بوطائفه
لباسی مقام و صفت رنگنه کیر لایحی و چونکه نفسک ظلمتی ازرق
اوله و نور روح زیاده اوله قزل نور ظاهر اولور و چون نور روح
ظلمت او زینه خلیه اید صاری نور ظاهر اولور و چون نفسک
ظلمت قالسه آق نور ظاهر اولور و چون نور روح کوکل صفا سید
قار شوب متحد اولسه بشل نور ظاهر اولور و چون کوکل تمام
صاف اولسه نور شمس کبی بر نور مشاهده اولور زبیرا کوکل آینه
کماله صفا و صفات بولسه نور شمس کج تمام شعاعله صاف کوکل
آینه سنده مشاهده اولور که البتک آنک شعاعی قوتندن کسندک
نظری آکا تحمل اید مره **بیت** بصر ز نور تو بر تو ظفر نمی باید ترا چنانک
توی دید در نمی باید ز توجه کونه خبر شد دل مرا که ز لطف طراز
پیرهن از تو خبر نمی باید بصر بو نوره که هرگز اید تراوش نظری
سنی کما هو کور من کوزن دکل هنری حجب خبر نیچه آلدی کوکل که
لطفکدن یقاسی کو کلنک سندن آلاز خبری و چون نور حق
عکسی اوله روح نورینک او زینه بر مشاهده حاصل اولور که اول

مشاهده شهود ذوقی بره جمع اولوب قار شمشده و چون
نور حق روح و قلب حجاب سر مشاهده اید اول وقت در کسز
و کیفیت سز و حد سز و مثال سز و نهایت سز و ضد سز و ند سز
آشکاره اولور که تلویح و تمکین آکالارم دکدر پس آنده نه طویق
و نه طولیق بولنور نه صاع قالور نه صول نه اول قالور نه صول
نه فوق قالور نه تحت نه زمان قالور نه مکان نه ابراق قالور نه
یقین نه کجه قالور نه کوندوزه **لیس عند الله صباح ولا مساء**
بوندک نه عرش قالور نه دنیا و نه آخرت نورید او اذ ابد استمکن
شمس طلعت و من رآها امن و القوم رضوا بظلمه ذات عزی
کم قلت و کم اقول لکن مع من • بوبر نور در که کورینور حیان
کوکل منزلی ایچم دو تر مکان • بوبر شمس در کیم کوریمک آنی •
موحد اولور اهل آخر زمان • ولیکن بو خلق راضیدر ظلمه •
که زیر او کلری دوتدی دخی • نیچین بو ستری بیان ایدرم •
نیچه بن بو سوزی دیم رانگا • ایشیدر و دوتار و کسبوق •
خدا یا امان الامان الامان • اول مرده صفات جمال انوار
حق تعالی تک عالم لطفندند • اول مشاهده اولور پس بو
نوع تصرّفله که فنا باغشلا آنی اظهرا ایدر نه کیم ذکر اولدی انا

اما اول انوار که جلال صفتند در حق تعالی تک عالم قهرندن
ظاهر اولور • اول فنا و فنا و فنا و فنا اقتضا ایدر آنی اظهرا
اید • شوید که بیان بواحوالک شرحندک حاجزدر زیرا که بو
احوالی کورملودر دیمی لی دکل و غیبی در عینی دکل اول بر نور
محرق ظاهر اولور که **لا تبقی ولا تند** خاصیتنی آشکاره قیلور که
حقیقتک یدی طامو اول نورن بر توندندر که دخی شوید
بلکل که صفات جمال انوار مشرقدر محرق دکل و صفات جلد
انواری محرقدر مشرق دکل و هم عقل و فهم بو معانی ادراک
اید مرز • گاه اولور که صفات جلد انواری صرف ظلمات اولور
و عقل نیجه فهم ایتسون نور ظلماتی که کندوسی نور ایدر • و هم
الجمع بین الضدین آنک قاتنده محال در • و اگر آنکلایه بلورن
اول اشارتی که خواجه عبده الصلوة والسلام بیوردیکه طامو
بیهیل یا قدیر تا که قرن اولدی و دخی نیجه بیهیل یا قدیر
تا که آق اولدی و نیجه بیهیل یا قدیر قاره اولدی و شمدر
قاره در دیدو که بوقیلدن و قاره اودی عقل نیجه فهم ایتسون که
کندی آق و نور ایدر • پس آنده که حقیقت وحدتدر نظر اید
اولور سن ایکی عالمک هر نه که نور و ظلمت و ارا آنک لطفی و قهری

صفاتك انوارى پرتوندند **نته كيم بيوردى الله نور السموات**
والارض و بومعنين او ترى نورى و ظلمتى جعل بر لم ذكر ايدى كه
وجعل الظلمات والنور خلق لفظيه ذكر ايمدى كه **خلق السموات**
والارض خلقيتى او زك قلدى و جعليتى او زك و بواشارتن تحتند
جوق معنا وار كه هر فرمه لايق دكلد اما صفات جلال چونكه
فناء الفنا مقامند الوهيت هيبتى جمله سنى اظهار ايدى بر نور
ظاهر اولور كه اول فانه قلوب باقى د و توحيد و هم اولد و ربحى
ود بر يلد بچيد شوييه كه آنكه عظمت سطوسندك طلسم اعظم
شكست اولوب رسم و رسوم مبهم آشكاره اولور خواهيه
عليه الصلوة والسلام دعا ايتدى كه **ارنا الاشياء كما هي** مقصود
قهر و لطفك صفات انوارى ظاهر و لطف ايدى صفات ذاتى در
و هر نسنه كه عالمه وجودى وار يا صفات لطف انوارى پرتو
يا خود صفات قهر انوار پرتوندند و الا هيچ نسنه وجود حقيقى
يوقدر كه قائم اوله كندى ذاتيه و وجود حقيقى حضرت لايزال الله
و آندن غيرى نكيم وار وار لغى آنكه در نته كيم بيورده
الاول والاخر والظاهر والباطن بيت دل مغز حقيقت
تن پوست بيان در كسوة روح صورت دوست بيان هنر

هنر چيز كه آن نشان هستى دارد **يا سايه اوست يا اوست بيان**
كوكب مغز حقيقت بل تنى هم پوست بل زياره ولى جان كسوتند او شر
كوردندى صورت دلدار جهانده هر نكيم موجود اولوب صورتده
كوردندى **يا آنكه كوكب سن فرضايت يا عين ذاتى بل وار و صلى**
الله على سيدنا محمد وآله اجمعين **الفصل الثامن عشر في بيان**
المكاشفات وانواعها يعنى اون سكرنجى فصل مكاشفات انوارى
بر لم بيان ايدى **قال الله تعالى فكشفنا عنك غطاءك فبصرك**
اليوم حديد **وقال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم حجاب النور**
لو كشفنا لاحترقت سبحات وجهه ما انتهى اليه بصره **خبر**
من بل كل كه حقيقتده كشف اولد كه بر نسنه حجاب بدن طشه كله
بر وجهه كه كشف استى اول نسنه ادراك ايدى بر صفات كه اندن
اول ادراك اتمش اوله نته كيم بيوردى فكشفنا عنك غطاءك
فبصرك اليوم حديد يعنى سنك نظر كردن حجاب كو توردن اول
نسنه كه شمعى بيد كين كور مزدك سكا مكشوف و معلوم قيلدق
و حجاب اول موانعده كه قوللرك كوزن جماله حضرت مشاهد سنك
منع ايدى ايمدى اول جميع دنيا و آخرتد كه برد و ايتده اون سكر
بلك عالم و برد و ايتده تمش بلك عالم و برد و ايتده او جهور

بیک عالمه اما اول که مناسبت بر قدر تیش بیک عالمه در حدیث
 صحیح آمده خبر و برزته کیم بیوردی **ان الله تعالی سبعین**
الف حجاب من نور وظلمه و تیش بیک عالم انسان نهادند
 موجود در هر عالم حسابیجه انسانکه کوزی وارد که اول عالم
 اول کوزیاه مطالعه اید باور اول عالم کشف اولدنی حاله
 و بو تیش بیک عالم ایکی عالم ایچره مندرجه در که آکا نور و ظلمت
 دیر لر یعنی که ملک ملکوتدر و هم غیب و شهادت دخی دیر لر
 و جسمانی و روحانی دیر لر دنیا و آخرت دیر لر جمله سی بردر
 عبارت و آدری مختلفدر و انسان بو ایکی عالمه مجموعند
 عبارتدر که قدرت لایزال ایکی ضدن آرا سنه جمع ایتسند
 و تیش بیک کوز که تیش بیک عالمی ادراک ایدر انسانکه ایکی عالم
 ایکی عالمی مد رکاته ایچنه جمع ایتسند حواس کی که جسمانیته
 تعلقدر و جمیع جسمانیات عالمی اول بش حسیله ادراک
 ایدر و دخی مد رکات باطنی کی قوای بشریه و بش حواس باطنی
 انسانکه روحانیتنه تعلقدر و جمیع روحانیت عالمی آنکه
 ادراک ایدر و اول مد رکاته عقل و قلب و سر و روح دیر لر
 و خفی دیر لر اما اهل سلوک اصطلاحند مکاشفه اول مغنیام
 اطلاق

اطلاق ایدر که بش حواس باطنی برله ادراک ایدر آکا اطلاق
 ایدر منزل که بش حواس ظاهری برله ادراک ایدر یا خود قوای بشری
 برله حواسه تا بعلوردن پس چون سالک صادق ارادت جذب سنی
 اسفل سافلین دن یوزن شریعت اعلی علیین طرفه یوله
 و صدق قدمیله شریعت جا ده سنه مجاهد و ریاضت قانو
 اوزره متابعت قلو و زنی پناهنده سلوک ایتکه بللیله اول تیش
 بیک حجاب هر برینی که کچه آکا بر کوز که اول مقامه مناسبتدر
 آچلمش اولور و اول مقامه احوالی آنک نظریه کشف اولوب
 معلوم اولور اول آنک عقل که منی آچلور و حجاب رفع اولدنی مقدا
 و عقل صفا بولدی یعنی کلی معانی معقول یوز کوسترر و معقول
 اسرارندن خبر دار اولور اول کشف کشف نظری دیر لر اعتقاد
 و اعتماد زیاده اولماز زیرا هر نه که نظره کلور آکا قدم او در فر و اله
 کبر عز و اعتماده بر امر **هر چه بینی بتو بخشند ای دل** یعنی هر
 که کور رسن ای دل سکا با غشله منزل اولور حکما و فلا سفه
 بو مقامه قالدیلر و هم تارن عقل تجرید ایدر و ب عقول آنک ادراک
 صرف ایتدیلر و اوزون عمر لر که خرج ایتدیلر و آنی مقصد ایدر
 حقیقته ایشیموب قالدیلر و انکار ایدر و ب ضلالت او اولور

یا وقلندیلر • وهم خلقی کمره ایتدیلر • ابلیس کیمی کندی کمره
اولدیغنه راضی اولیوب قلون خلقی دخی کمره قیلدیلر **وضلوا**
من قبل واصلوا کثیراً • چونکه کشف معقولان کچه مگاشفت
قلبی ظاهر اولور • و آکا کشف شهودی دیر لکه انوار مختلفه کشف
اولور • نه کیم آنک بعضی شرحی مشاهدات فصلنک ذکر اولند
و آندن صکره مکاشفات ستری ظاهر اولور • آکا کشف الهی دیر لکه
یادادیمشک اسراری و هر سنه نکه وجود حکمتی ظاهر و مشکو
اولور که مقدس اول اسرار دن خبر دار دکل ای کرده غم غارت
بیهوش دل ما • درد تو ز دل خانه فروش دل ما • ستری که مقدس
ازان محرومند • عشق تو فرو گفت بکوش دل ما • ای یار غمک
سنک عقلیمی قیلور بیهوش • دردک بو کوکل ملکک بنمایه ویر
اوش • اول سرکه فرشته یاریشدیلر آکا • هر دم بو نیم سمع اولون
ایدکوش • آندن صکره مکاشفات روحی ظاهر اولور • و آکا
کشف روحانی دیر لکه اول مقامک اول لرنک معراجی ظاهر اولور
و جنت و محیم عرض اولوب ملائکه کور ملک و آنرا ای کلجی ایتک
ظاهر اولور • و چون روح بر کز صفا بولسه و جسمانی کدورتلر
بالک اولسه نهایتسز عالمک کشف اولور • و ازل وابد دائره سی کندی

۲۲
کندی لکنه دور ایدر • بو مقامک زمان و مکان مجایه رفع اولور •
اول سنه که زمان ماضیه اولمش ای بو حاله ادراک ایدر • تا کشف
اولور که موجودات یارادیلدیغنک ایتداسندن و آنک مرآت بندن
آنک نظریه کشف اولور • بو نخلین که اول سنه که زمان مستقبیه
اولدیجی آنک ادراک ایدر • نه کیم حارثه ایدر دیکه **کافی انظر الی**
الجنة یتر اورون والی اهل النار یبقارضون • و خواجه علیه
الصلوة والسلام بیوردیکه **عرضت علی اهل الجنة فرایت اکثر**
اهلها المساکین و عرضت علی النار فرایت اکثر اهلها النساء
یعنی خواجه علیه الصلوة والسلام ایدر جنتی بکا عرض ایتدیلر
اکثر خلقی فقرا کوردم • و جهنمی دخی عرض ایتدیلر اکثر خلقی خانو
کوردم • چون زمان و مکان مجایه رفع اولور اول زمان و مکان
اخرویدر کشف اولور • وهم بو مقامک شویله اولور که او کوند
و آردندن کوردر • نه که خواجه علیه الصلوة والسلام ایدر
یا ایها الناس انی اما کم فلا تسبقون بالکوع ولا بالتسبیح
ولا ترفعوا رؤسکم فانی اریکم من امامی و خلفی • یعنی بند
اولک باشکزی رکوعدن و سجوددن کتورمک که بن سزی
او کومک کور دکلین آرد مدن کوردم و اکثر خرق محارثک

آکا کرامت دیر لر بو مقامک ظاهر اولور کویله دو شوننی بله
 کبی و غیبک کینی بلمک کبی و صوا و زرنک و او د او زرنک کجی
 و بو غنلی غیری حرکاتر واقع اولور اما بو جنس کرامات احتیاد
 اولما زرنک اهل دنیا بو جنس اولور نه کیم فخر کائنات علیه افضل
 الصلوات ابن صیاد دن صور دیکه ماتری ایتدی که اری
 عرشا علی الماء فقال النبي صلی الله علیه وسلم اراک عرش
 ابلیس یعنی بیوردی که نه کور رس اول ایتدی که عرش کورده
 صوا و زرنک پس بیوردی که اول ابلیس عرشند و دخی بو جنس
 خرق دجاله دخی اولیسرد تا حدینک کلمشد که دجال بری کندی
 اولد و رب تکرار دیری قیله اما اول خرق عادت که کرامت
 اول اول اهل دیندن غیرنک بولماز اول اولد که کشف رو
 اولد قدن صکره مکاشفات خفی ظاهر اوله زیرا که روح
 کافرک و مسلمانک دخی وارد راما خفی بر و حد که خاص
 حق تعالی حضرتندن در خاصره و بر لر آنجی نه کیم بیوردی
 کتب فی قلوبهم الایمان و ایدهم بروح منه و بر برده دخی
 یلقی من امره علی من یشاء من عباده و فخر کائنات علیه
 افضل الصلوات حقیقک بیوردی که و کذلک اوحینا روحا
 ع

من امرنا ما کنت تدری ما الکتاب و الایمان و لکن جعلناه
 نور نهدی به من نشاء من عباده تا یعنی اول روح نورانی که خا
 حضرتند ندر که آن بعض قولره و بر زر که خاصلر در برم حضرت
 بعضیه و بر مرز تا که خاصلر تک واسطه سی برله برم صفا تر
 عالمه یول بولور مصرع رستم راهم رخش رستم کسند
 اما شو بده بلکل که نه کیم عالم جسمانی و عالم ملکوت آرا سنک
 کوکل واسطه اولمشند شو بده که بر یوزی ملکوت در و بر یوز
 جسم در تا اول یوزله که ملکوت در و تمشد عقل و روح یوزیک
 فیضانه سنی قبول ایدر و بو یوزله که جسمه دو تو بد روحا
 و مقولات انوارینک اثر لرینی نفسیه و بدنه ایرشدن و آنجلین
 کوکل دخی سر عالمه روح عالمک آرا سنک واسطه اولمشند
 بر یوزی روحه و بر یوزی قلبه در اول یوزی که روح در
 آنکله روح فیضنی استفاده اید و ب قبول اید و اول بریده که
 کوکل دو تمشد اول فیضنی که روح ایشند قلبه ایرشدن
 و آنجلین خفی واسطه سر در حق تعالینک صفات عالمیه و
 روحانیت عالمک آرا سنک تا که حضرت تک صفات مکاشفات
 قابل اوله و آنک اول اخلاقی عکسنی روحانیت عالمه ایرشدن

تا که **تخلقوا باخلاق الله** شریفیه مشرف اوله • بو کشف کشف
 صفاته دیرلر • بو حاله اگر عالمی صفتیه کشف اولسه علم لدنی
 ظاهر اولور • و اگر سمیع کشف صفتیه کشف اولسه خطاب ظاهر
 اولوب استماع کلام حتی حاصل اولور • و اگر بصیرت صفتیه کشف
 اولسه رؤیت و مشاهده ظاهر اولور • و اگر صفت جلال برله
 کشف اولسه صافی حقیقی ظاهر اولور • و اگر قیوم کشف صفتیه
 مکاشفه اولسه بقای حقیقی ظاهر اولور • و اگر صفت وحدت
 برله مکاشفه اولسه وحدت ظاهر اولور • باقی قارن صفاته هم
 بو قیاس اوزره فهم ایله • اما کشف ذات بر مرتبه در که نهایت بلند
 و آنک بیانده عبارات و اشارات قاصدره • اما شیخ آنه بیانده
 ایکی بیتنه درز ایتشد که **بیت تا بر سر کوی عشق تو منزل**
ماست سرد و جهان بجه کشف دل ماست • آنجا که **قد**
دلی مقبل ماست • مطلوب همه جهانیا حاصل ماست •
 شوا عشقک مقاصده دو عالمی جانم منزل • بو کونینک و ارسرا
 اولور کو کلمه نازل • بو مقبل قلبم • دخی قد مکاه ایله او شیخی
 اولوبد بره مطلوبی بوجمله عالمک حاصل • بو مرکز تمامی
 تجلی فصلنده کلوران شاد الله تعالی و صلی الله علی سیدنا محمد وآله

والہ اجمعین • **الفصل التاسع عشر** فی بیان التجلی
 الذات وصفاتها یعنی اون طقوزخی فصل تجلی ذات و تجلی
 صفاته بیان ایدر • **قال الله تعالی فلما تجلی ربہ للجبل جعله**
دکا وخرموسی صعقا • **وقال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم**
اذا تجلی الله لشیء خضع له • **وقال علیه الصلوٰة والسلام**
ان الله خلق آدم فتجلی فیہ • عزیز من بلکل که تجلی عبارتدر
 آندن که الله تعالی ناک ذات و صفات الوهیتی ظاهر اولور •
 جل جلاله ننه کیم شرحی کلیسران شاد الله تعالی و روحک مخ
 تجلیسی اولور • و بو معناده سالکانه جوق غلط واقع اولور
 و کاه اولور که روحک صفاته ذاتیه بیله تجلی ایدر سالک تجلی
 حق ذوق کور بنور نیجه لر بو مقاصده مغرور اولوب صاندیلر
 تجلی حق بولدیلر • و اگر بر شیخ کاملک تصرّف اولماز سه بو ط
 خلاصه شواردر • اگر چه مشایخ سلف قدس الله ارواحهم
 بو حقایق کشف ایتکه آرتق ایتدیلر و کوجبری بتدو کجه اغیار
 نظر تک اورتدیلر • اما چون بو ضعیف یعنی شیخ نجم الدین
 رازی نور الله روحه اول نظره بنا ایتدی که نیجه بے معنی ^{تعلیل} مده
 بو طائفه آراسنده ظاهر اولمشدر • و آنکه کمال مقصده

دن

د

و مقصوده ایر شمش صاندیلر • بویولر کندیلری مملکت ایچنده
 جابر تصرف بلمشلدرد • و اباحت و زندقه دو شمشلدرد •
 نه کیم دیمشلدرد • پوشیده مرقعند ازین خای چند • بکفته
 زطامات الفلامی چند • نارفته ره صدق و صفا کامی چند •
 بد نام کنندک نگو نامی چند • بر کوز که نه خوش کیمش بو خرقه
 هر خای • افواهدک آلمشدر برینجه الفلامی • بو صدق و صفا اولر
 و اراما دیلر هرگز • ایلی ایلدیلر بد نام بو جمله نگو نامی • پس بو
 مدعیلر دیله دی که محکم اولمغیچون سلوکک مقاماتی و حوائج
 شمه سنی بیان ایله تا که کندیلرینی بو محکم آورده لر • اگر بو حوائج
 کند و لرده نه بولمشلر ایسه شیطانک غروری چوالندن و
 نفسک مکرو و دوزاخندن خلاص بولر • و یوزلرک صراط
 مستقیمه دوتلر که جا ده متابعدرد • و اگر آنلرده طلبدر
 باقی قالورسه اللرک بر صاحب دولتک ادا مننه اورالر آنک
 بناه دولتک مقصده و مقصوده ایریشه لر نته کیم بیورد و اتوا
 البیوت من ابوابها • تا زاع صفت بحیفه بر آلاچی کی چون
 شاهین در خوار شاهان آیی چون محصور اگر خدای باز
 کردی • باز کردی که دست ملک را شاهی • زاغ کبی نجسه تا کیم اولر

اولر سن انباز • نیجه شاهین کبی شاهلره اولر سن همراز • سن
 اگر سرجه این لقب شاهین اولر سن • شاه قولینه مناسب
 اولر سن بر شره باز • و بردخی بو اجد تک طالب صاد قلره و
 مرید عاشقلره طریق صوابه دلیل اولر • و هم مشوق اولر مرجع
 و مأب • پس ایکی تأیید ربانی برله شروع ایدرز • و هم تجلی و تجلی
 و تجلی ربانی آراسنده فرق ایتمکی شرح ایدرز • بلکل که چون کول
 آینه سی ما سوای حضرت وجودن کدورتندک صقالت بولسه
 و صفاسی کماله ابرسه اول وقت شمس جمال حضرت آکا اشرف
 ایدر • و جام جبرائلی نماهی حضرت اولور • یعنی بر جام اولور که حق
 تعالینک ذات و صفات حکایت ایلدوب کوستر • و لکن شوبه
 صانه که هر کشتی به صفا و صقالت دولتی ال ویره آکا تجلی حال
 اولوب • بوسعادت برله مسعود اولر • **و ذلك فضل الله يؤتیه**
من یشاء اول حقله عنایتیدر دیله دیکنه و یر • اما بود کلو
 وار که بوسعادتله صافی کولر مسعود اولور • مکدر کولر بولر
 محرومدر • نه کیم شیخ محمد الله انصاری رحمه الله علیه بیورد
تجلی حق ناگاه آید • اما بر دل آگاه آید • یعنی حق تعالینک تجلی
 ناگاه کلور اما اول کولر کلور که آگاه اولر یعنی صفا و صقالت

تجلی و وظیف
 و تجلی ربانی

بولش اوله و هم شيخ على يوناني خواجه ابو بكر شنيانيد قدس الله
 روحها روايت ايتدي كه خواجه ايتدي نه هر چه بد ويدكور
كرفت اما كور آن گرفت كه بدويد يعني هر سكردن قولانه تيم
 اما قولانه يتن سكرتدي و اولور كه اول مرده چون كوكل آينه
 بشرت صفاتندن و طبيعت زنگندن صاف اوله و صفات روحا
 بعضيسي كوكله تجلي ايدن اول انوار روحانيت غلباتنك اولور و كاه
 اولور كه ذكر و طاعت نوري روح انوارينك اوزر نه غلبه ايدنك
 روحانيت دريشل موج اورمغه باشلر و بولك بولك موجلر
 اورمغه باشلر پس كوكل آينه سنك صفا سنك تجلي ظاهر اولور
 كه روح جمله صفاتيله تجلي ايدد و بو صفات بشري اناريني
 بر كردن محو ايدد و كاه اولور كه روح تجليسي مذكورك نوريه
 قادر شمش اولور آندن مذكور تجلي سنك ذوق ظاهر اولور
 اما اول اولماز و كاه اولور كه ذات روح كه خليفه سيد تجلي ايد
 و اول خلد فقله انا الحق دهويس ايمكه باشلر و كاه اولور كه
 جمله موجوداتي روحك خلدت تحت ايلنه سجوده بولور خلط
 دو شوب ظن ايدر كه مكر بن حضرت حق بو حدت قياس ايدر كه
اذا تجلي الله اليه لشي خضع له بو جنسك خلط واقع اولور و نفس

دریای

ع

و نفس اول غرور شر بن شربه موافق اولد بچون و هر سالك
 حقله باطل آراسنده تمیز اید مزلا آنرا ایدر كه حقله غنایت
 نظریه محفوظ اولوب امین اولمشلر در نفسك كیدندن و حقله
 مكرندن كه لا یأمن مكر الله الا القوم الخاسرون اما تجلي روحا
 اید تجلي ربانیده فرق اولدركه تجلي روحانی صدوت صفتیه موصوفه
 آنك اول قدر قوته اولماز كه افنا ایدر كه وجه ظاهر اولد بچون وقت
 صفات روحانيله بشریه سی زائل قیلور اما افنا ایدر كه مرزوقا كه تجلي
 مجابه كیرور صفات بشري كیرور كور كه **عاد المشوم الى طبعه**
 تا وقت اولور كه نفس روحانیت تجلی سنك بر آلت دخی حاصل اولور
 علم و معرفت كبی مكر و حيله اچون كندی هواسی مقصود لرینی حاصل
 بو آله كه آندن اول یوغیدی و حق تجلی سنك جل و علی بو آفت
 بولماز زیرا كه حق تجلی سنك لازم اولان نفس طوری پاره پاره
 اولمقدد و صفات باطله سی آنك زائل اولمقدد كه **وقل جاء**
الحق و زهق الباطل ان الباطل كان زهوقا برفق دخی
 اولدركه تجلي روحانیدن كوكله دلمنكلك ظاهر اولور و شك
 و ریب شوا ثبندن خلدص بولماز و تمام معرفت ذوقنی و برز
 و تجلي حق بونك خلد فبنه اولور و برفق دخی اولدركه تجلي

روحانیدن و اداق و غرور و محب و پندار ظاهر اولوب آرداد
و طلب دردی ناقص اولوب نیاز اسک اولود و کتا خلق زیاده
اولور و حقه تجلی بند بوجه سیحو اولوب و اداق یوقلغه مبدل
اولور و درد طلب آردار و صو سزلق زیاده اولور **بیت**
سوز دل خسته از وصالش نشست وین تشنگی از آب زلالش
و پیری که وجود نقش هستی بر خاست و ز سر هوس عشق جمالش نشست
کیتدی کوکل سوزی اول دوست وصالینه هم بو عطشتم کتر اول یار
زالینه بو وار لغله نقشی حوالدی وجود من سود او هوس آرد
وارد قله جمالینه اما تجلی ربانی ایکی دور لودر بری تجلی ذات و
بری تجلی صفات و تجلی ذات دخی ایکی دور لودر بری تجلی ربوبیت
و بری تجلی الوهیت تجلی ربوبیت موسی علیه السلام اولدی
و طاع آنک طفیلی ایدی اول طاع طفیلی دکل که **فلما تجلی ربی الجبل**
جعله دکا و خر موسی صعقا تجلیدن طاعک نصیبی تدرکدی
یعنی او شفق ایدی و موسی علیه السلام ملک نصیبی صعقه ایکی
چونکه حق تعالی ربوبیت برله تجلی ایدی و موسی علیه السلام ملک
و طاعک وار لغی قالمادی و اگر چه طاع پاره پاره اولدی موسی
علیه السلام بهوشد و شد و لیکن چونکه ربوبیت تجلیسی باقی دو

دو تجید آنک وجود باقی قالدی فانی اولمادی اما تجلی الوهیت
فخر کائنات هدیه افضل الصلوات اولان محمد ایدی تا محمد لکه
جمع وار لغینی بعمایه و پردی و آنک وجود پاکی موضوعی ذات
الوهیت وجود انبات ایدی که **ان الذین یبايعونک انما یبايعون**
الله یدالله فوق ایدیهم بوسعاد تک کمال انبیادن هیچ کس به
ویریلدی اما آنک خر منده خورنده چین اولنلری بو تشرف
مشرف قیلدی و اول خر منک بو نصیبه یتشد که **لا یرال تقرب**
العبد الی بالنوافل حتی احبه فاذا احبته کنت له سمعا و
بصرا ویدا و لسانا فبی سیمع و بی یبصر و بی یبیطش و بی ینطق
ایمادی بوسعاد ذات الوهیت تجلی بند اولدی اما تجلی
صفات اولدخی ایکی نوع اوزره در بری صفا ذات و بری
صفات فعلیدر و صفات ذات ایکی دور لودر صفات نفس
و صفات معنویدر و صفات نفسی اولد که دلالت اید ذات
باری به جل جلاله آنجی زیاده معنایه دلالت ایتیه ذاتک اوزر که
مثلا موجود لک و واحد لک و نفسیه قائم اولمعلق بونلرها
ذات باری به دلالت اید اوزر که یا تمیز پس اگر موجود لک
صفا یتله تجلی ایتسه آنه اقتضا ایدر که جنید دیدی **ما فی الوجود**

الله

واکرو احد لك صفتيه تجلی ایتسه آنه اقتضا ایدر که ابوالسعید دیک
ما فی الحجة سوی الله واکر قائم بنفسه تجلی ایتسه آنه اقتضا ایدر که
ابا یزید بسطاحی دیدی **سبحانی ما اعظم شأنی** وصفات معنوی
اولدر که بر معنایه دلالت ایه که ذاتک اوزرینه زاید نه کیم عالمه
قادر در مرید در سمیع در آه بونله دلالت ایدر نه کیم ایدر
آنک علمی و ارادتی و قدرتی و سمعی و بصری و صوتی و کلومی
و بقاسی و ار بومعنا لره که دلالت ایدر ذاتک اوزرینه زاید
وقتا که حق تعالی تجلی ایدر ب عالمک صفتی ظاهر اولسه به واسطه
علوم حقایق ظاهر اولور نه کیم آدم علیه السلام اولدی که **علم**
آدم الاسماء کلها واکر صفت قدرته تجلی ایدر سه شو نجلیان اولور
رسول کبریاسند اصفا محم المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرت لینه حاصل اولدی که مبارک بر مفیده اشارت بیوروب
قری یکی پاره قیلدی و هم بر آوج طبر خیه بر لشکری صندر که
وما رمیت اذ رمیت وکن الله رمی واکر مرید لك صفتیه تجلی
ایتسه شو نجلیان اولور که ابو عثمان بصری به حاصل اولمشدی که
ایتدی او توز ییلدر که بن نه دیر سم حق تعالی آنی دیر بونسه
ارادت بر له تجلی اولجی ظاهر اولور واکر سمیعك صفتیه تجلی

تجلی ایتسه شو نجلیان اولور که سلیمان علیه السلام اولمشدی که
قرنجه تک او نبی ابراق بولدن ایشدردی **قالت نملته یا ربها انظر**
ادخلوا مساکنکم واکر بصیرت صفتیه تجلی ایتسه هر ذره ده
حق تعالی مشاهده ایتک مرتبه سی حال اوله نه کیم کلمشدر که
ما رأیت شیئا الا ورایت الله فیہ او قبله او بعده واکر حیات
صفتیه تجلی ایدر ب کورنسه شو یله اوله که خضر و الیاس علیهما
السلام حضرتینه اولمشدی تا که حیات باقی بولوب فانه اولما دیر
واکر کلام صفتیه تجلی ایتسه شو نجلیان اوله که موسی علیه السلام
اولمشدی **و کلم الله موسی تکلیما** واکر بقا صفتیه تجلی ایتسه
انسانیت و ار لغنی محواتک تقاضا قیه و هم صفات ربانی اثبات
ایله که **یحی الله ما یشاء و ینبت حسین منصور بوندر دم**
بینی و بینک انی یزاحمنی فارفع بجدک انی من البین اما
صفات فعل او ش رزاقلق و خالقلق و احیا و امیت کبی یعنی
دیر یتمک و اولدر مک کبی وقتا که رزاق صفتیه تجلی ایتسه
شو نجلیان اولور که مریمه اولمشدی **وهز الیک بجنج الخلة**
تساقط علی رطباً حنیئاً قوری آخاجد حق تعالی آخاخر ما ویردی
آفاجی دیر تدکجه دو کلور دی واکر خالق صفتیه تجلی ایتسه

شو نخلین که عیسی علیه السلام او لمشدی ننه کیم بیوردی واذ
تخلق من الطین هیئۃ الطیر باذن فتسفی فیها فیکون طیرا باذن الله
 باچمدن قوش دوزدی و آکا جان و پردی باذن الله تعالی
 و چون احیا صفتیه تجلی قلیسه شو نخلین اولور که ابراهیم علیه
 السلام او لمشدی ننه کیم بیوردی **رب ارنی کیف تخرج الموتی**
 و بو نخلین عیسی علیه السلام دخی اولدی که **واذ تخرج الموتی**
باذن یعنی اولور دیر یلتماع صفتیه موصوف اوله و اگر اما
 صفتیه تجلی اوله شو نخلین اوله کیم ابو یزید او لمشدی که ابو تراب
 نخستی نکه بر مرید آنی کور مکه کل حاجو یزید که نظر ایندی در حال
 نعره اوروب دوشدی و اولدی بونک کبی کشی کیم که قره ربه
 نظر ایتسه هارک ایددی بو اولدور مکه اگر چه صفا فیلد
 اما صفت جلوه تعلق دو تره و صفت جلوه دخی ایکی نوعید
 بری صفت ذات و بری صفت فعلی اما صفت فعلی او شامانت
 که ذکر اولندی اما صفت ذات اول دخی ایکی درلودر بری صفت
 جروت و بری صفت محضوت وقتا که صفت جروت بره
 تجلی ایدوب ظاهر اولسه بر نور به نهایت خایت هیبتک ظاهر
 اولور بے دنک و بے صورت و بے کیفیت اول امرده اول نورده

لمان مشاهده اولنه که در حال انسانیت صفتی فنا ایدوب وارلق
 انارینی حوایده تا وقت اوله که فنا بیکله علمی دخی قالمیه آنک صکره
و سقیم ربهم سا قیسی تجلی جامندن بر قطره جلوه شریعت سا
 قوتندن آرتق ایچور جه اولور سه اول شرابن قطره سی آنک و لایقی
 شویله تاراج ایدوب فنا بیره که کندی وجودینه و فاسه
 علمی دخی قالمیه وجود هم رضت کو توره که صفتیه دیو بو حالتده
 دیر لر که شیخ بیورر قدس الله تعالی روحه بیت **زان باده نخوره**
ام که هشیار شومر و ان مست نیم که باز بیدار شومر
یک جام تجلی جلوه تو بسیم تا از خدم و وجود بینار شومر
 اول شراب ایچمدن ای یار کیم اولم هشیار اید مست اولمادم ای دست
 که اولم بیزار بکا بر جام تجلی جلوه بسد تا که وارلقدن و
 یوقلقدن اولم بیزار صفت محضوت دخی ایکی درلودر
 بری حی و قیوم صفتارید و بری متکبر و عظیم و قهار صفتار
 اگر حی و قیوم صفتیه تجلی ایتسه **فناء الفنا** یعنی فنا نکه وجود
 معرفتی دخی فانه اوله افنای خلق ظاهر اوله ننه کیم ملک الموت
 سبب فنا در وقتا که اول دخی فانه اوله معنای حق اول وقت ظاهر
 اولورده **فناء الفنا** ظاهر اولوب **بقا البقا** یوز کو ستر و اول

نور صفتی ظاهر اوله که **هدی الله لنوره من یشاء بر ظاهر**
اولمقدر که هرگز محقق اولماز و بر طوع عدو که غروب امید
صفات جمال تجلی نیک گاه ستر اولور گاه ظهور اید زیرا که تلویح
مقام اید اما بوند که تجلی صفات جلالت مقام تکلیف در اتم
ظهور در ستر یوقد و ایکنه کوتریلدی وحدت صرف اوله
اینگ بومقام نادر در پس نته کیم بروقت شیخ ابوسعید و شیخ
ابوعلی دقاق رحمة الله علیهما حاضر ایدی شیخ علی دقاق علی مقام
سوز سوبیلدی شیخ ابوسعید وقت تجلی ایدوب دوری کلد
ایتدی ای شیخ بو حال دائم اولور می ایدی و ترک دائمی اولماز
برساعت او تریدی ایدی ای شیخ بو حال دائمی اولور ایدی او تریدی
اولماز اگر اولور سه نادر اولور پس ابوسعید نعره او دروب
جرعه کیردی و ایددی که بواول نادر لر دند پس بومقام
اول که ایمان نه در حیان اولور و حیان ایچنک نهان اولور
کفر و ایمان امتیازی کتوریلور وصال و فراق زکی بر اطلب ایکنه
کوتریلور نته کیم شیخ قدس الله تعالی روحه بیورر بیت
بابوی تو کفر و ایمان بنماند بانور تجلیت دل و جان بنماند
مان ما زما تجلی بنمود امید وصال و بیم و حیران بنماند قوقله

۲۵
قوقله یتشدی کندی کفریه ایمان یوزک چون اولدی حیان
یاوی و یردی بودل و جان بوبز لکنز بزدن تجلی چون آلدی امید
و صلیله کندی خشیت حیران **فا علم انه لا اله الا الله** حقیقی بونده
تجلی ایدوب ظاهر اولور شویده که الوهیت سلطنتی ولایتی تمام
دو توب بکلی وجودی او رته دن کوتریلور ز بندن استغفار
اول وقت مبشر اولور که **واستغفر لذنبک ای لذنب وجودک**
زیرا که وجود برد بندر که آکا بکر ز بردخی اولیه شویده که بومشید
وجودک ذنبک بقاس به ذنب آخر و اول حدیث که فخر کائنات
علیه افضل الصلوات یورر **ان لیغان علی قلبی و انی لا استغفرک الله**
فی کل یوم سبعین مرة یعنی خلقه فار شوب تبلیغ رسالت ایدوب
و معاملاته مباشرت اینکی چون هر نفس بر وجود طوفان و کبر و
دار بولدی حقیقی کسنگ ایلنک ظاهر اولور لاجرم بن استغفار اید
اول وجودی بر کوندک یمش کتره نفی ایدرم شویده که وجود کله
مرتفع اولور پس فخر کائنات علیه افضل الصلوات حضرت نیک حدیث
شریفی بوکا اشارت اولدی کلدک ایدک وقتا که حق تعالی کبریا و عظمت
و قهر و صفتیه سالک و لایتنه تجلی ایتسه خاص اول شمدی به
دلک سالک بولد یعنی کبر و یاوی قیلور و دهشت و حیرت

آنکه برینه طور و علم و معرفت جبرله و انکاره مبتدا اولور بوبر
 جبرله که علمه یوقاد و در بومقامه رسول اکرم صلی الله تعالی
 علیه و سلم و قل رب زدنی علما • مرتبه سندن صکره یا دلیل
 المختیرین زدنی تحیرا فیک دعا سنه الین کتور ردی سالک بو
 مقامه دریا صفت اولور وجودی بو حدیته مستغرق اولوب
 صور لقدن دو د اقلری قوری او کوزلری باش قالور نته کیم
 شیخ قدس الله روحه دیمشده • ای لعل لب بخون دلها تشنه
 چشم تو بدیدن تو چون ما تشنه • مردم چشم بروی تو تشنه تر
 ای طرفه که دریا تشنه و دریا تشنه • ای که لعلک بو حکم رقانی
 ایلدی نوش کوزلرم کولم کچی یوز و کاتنه اولدی او ش ایکی کوزم
 تشنه دیدار کا بو طرفه کیم • بحر در کند و سی مینه تشنه اولوب ایلدی
 جوش و اگر بو صفتله عامه تجلی انیسه موجودات او زینه قیامت
 کونی ظاهر اوله زیرا که فقها رلق تجلی سنه آناری ظاهر اولیج
 کل شیء هاله الا وجهه نقشنی موجوداتک الینک نقش ایلدی
 من الملك نداسنی اورا رهیج داعی و محبت بلینیه کیر و صفت الوهینی
 برله خطاب عزت محبت اوله که من الملك الیوم الواحد القهار
 و بلکل که حقیقتک انسان حقلک ذاتی و صفاتی انیسید • چونکه آینه

آینه صافی اولسه هر صفتله که حضرت عزت آکا تجلی ایلدی اول آینه
 کورینور و هر تصرف که ظاهر اولور تجلی سنک اولور آینه
 اولماز زیرا که قبح اول صافی اولسه آنک لبتن کلن بودر همان
 عکس سندن نه واقع اولور سه آکا آن حکایت کویستره لاجرم خلقت
 ستری بودر که اول حق تعالی نیک ذاته و صفاتنه مظهر اولوب
 مظهر اوله و درخی بلکل که هر سالک کامل آکا مطلع اولماز انا
 بوندک بر یوقله دیرز که مشاهدک تجلی لره و تجلی سزا اولور و تجلی
 مشاهدک یل اولور و چون صفات جلالدن اوله مشاهدک سر
 اولور زیرا که مشاهدک مفاعله با سندنک ایکی لک تقاضا قیلور
 و تجلی صفات جلال خود ایکی لکی کیدوب و حدیث اثبات ایلدی
 انا مشاهدک و تجلی مکاشفه سزا اولماز و مکاشفه مشاهدک سر
 و تجلی سزا اولور و الله اعلم انا اول حدیث شریفی که مغز موجودات
 علی افضل الصلوات حضرتی بوردی ان الله خلق آدم فتجلی
 فیه اول تجلی ایلدی آدمک که ذاتیه و صفاتیه اولدی انا اظهار
 معنا سنه ایلدی ظهور معنا سنه دکل لاجرم مشاهدک بولوب
 شعور تجلی حاصل اولادی لیکن مرادی آدمک ذاتی و صفات
 اظهار ایتله ایلدی نه کیم پیرهری ایلدی حق تعالی چون دیلدی که

قدرت آشکاره قیله یری و کوه براندی حق تعالی اول وقت که
 روح نفع ایتدی تصرفیله که **ونفت فیہ من روحی** در آدمک
 زیادنده ایکی کرامت تعبیه قیلدی بری سرتجلی و بری علم ایما که
وعلم آدم الاسماء کلها پس ولقد کرمنا بنی آدم ما شارتن بولدی
 تخمک اختصاصه قیلدی که آدمک با چغنه امانت قومش ایدی
 اول که **لما خلقت بیدی** دیدیکی اشارت قدر هم بویکی اصله
 خلقتک حقیقتی بومعیندند که ذاتیله و صفاتیله آنده تجلی
 اید تا که آدمک جمله صفات موجود اوله پس ملائکه سجده ^{ایتدی}
 ستری بوفندن ایدی زیر حق تعالی آدمک متجلی اولدی حقیقتیه
 سبحه آدمک لازمه کیم بوکون سبحه قلبیه و کعبیه دکلمه بلکه
 او اسنه دره آنده ذخی سبحه هم او اسنه ایدی اوه دکلمه ایدی ایتا
 ابلیس یک چشم ایدی اول کوز ایله اوی کوردی او اسین کوره
 کوزی کور ایدی کوره مدی لاجرم لعین اولدی زیرا که کل فاعل
 ملعون دره اگر چه تجلی تخمی آدمک با چغنه تعبیه اولمندی
 اما موسی و لایتنده **ادنی انظر الیه** سبزه سی ظاهر اولدی
 و حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم لایتنده **المرتم**
الی ربک کیف مد الظل میشی ابریشدی شوید کیم عالم دو کنجیه

تا بلکه ابد اوله تا بود دولت خرمندان متابعت برکاتیه سعادت
 میشینی بیدر که **وجوه یومئذ ناظرة الی ربها ناظرة** و صلی
 الله علی سیدنا محمد و آل اجمعین الطیبین الطاهرین وسلم
الفصل العشرین فی بیان الوصول الی الحضرة العالیة
عز اسمہ بغیر الاتصال والانفصال یعنی بکر منی فصل حق
 تعالی حضرت زینیه یتشملی بیان ایدر اتصال سز و انفصال سز قال الله
 تعالی **نعم دنی فتدنی فکان قاب قوسین او ادنی** و قال
وان المدینک المنزی و قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
تجمع ترانی مجرد متصل الی سور سن بنی و ارمیکدن کسر
خریز من بلکه که حق تعالی حضرتته و اصل اولمطلق اول
 دکل کیم جسم جسمی تیشده یا عرض جسمه تیشده یا علم معلومه یا
 عقل معقوله یا شیئی شیهه یلشد یکی کی اوله **تعالی الله عن ذلك**
علوا کبیراً و ذخی شویله بلکه که بنه نکه اول حضرتته تیشده سی
 کند و طرفندن دکل که کوشش برله و اصل اوله بلکه خنایت بخت
 تصرفاتی جذباتی الوهیته در شیخ ابو حسن خرقانی رحمه الله
 علیه ایدر که حضرت عزت بول ایدر بری اولد کیم قولن حقه
 واره و بری اولد که حقدن قوله کیده اول بول که قولن حقه واره

سرتا سر اول صلوات برضادلتد و اول يولكه حقدن قوله كيه
باشدن باشه اول يول هدايت پرهديتد موسى عليه السلام كند
يولندن و اردى كه **ولما جاء موسى ليقاتنا لاجر جوناك**
اردى انظر اليك ديدى يعنى كوستر كوره يم ايتدي لرلن ترانى
ايتدي لر يا موسى س كندى يولند كلكه كوره مرزس بوهديتد
اول كيه و يرمرز كه كند و يولندن كله بر كيه و يرر كه كند و
طشره كله **با عشق جمال ما اگر هم نفسى يك حرف بست اگر بدى**
در تو كسى تا با تو تويت در ما نرسى در ما تو كسى كه در ما نرسى
اگر بو عشق رازيد بر اولرس كرك كه قابوده بر حرف ايله اسير او كند
نچه كه سده بوسنلكه اوله موجود بزم بو بر لكردن نتاخير اولرس
اما اول حبيب اكرم رسول محترم محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه و سلم
حضرت نبي چونكه حقى يولندن ايتدي لر **سبحان الذى اسرى**
بعبه وقاب قوسين دن كچوب و ادنه مقامنه ايريشدي لر
و هر نه كه محمد لك طونه ايدى آنكه مبارك وجودند صويوب
چيقر ديلر كه **ما كان محمد اباحدس رجالكم** و ادرن صفت
رحمت خلعتنى آكا كيورد يلد و بو صورتى رحمتى خلقه كوندرد يلد
اول وقت كه كيدر دى آدى محمد عليه الصلوة والسلام ايدى و اول وقت

كه كلوردى آدى رحمت اولدى **وما ارسلناك الا رحمة للعالمين**
لاجرم كمال و صولك وصوله ايكى لكى كوروب برلكى اثبات اتمكلا
آنى اول اياقار صنق اتمه و يور كلرى بانوق ملتة در حال ايريشدي لر
اگر هر كشتيك همتى براق بشرت اشكيناك سده سنك روحانيت سده
ايريشك اولور سه تاكه بزم حضرتزه و اصل اولوب ديدار يزدن
بر خور دار اوله و ارسين همان محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرت نيك ايشكى اوزرينه باشين قيوب طاهت كرنى باغلسين
آند ايكلك كتور يلوب برلكه فالسند هر كه آنى بولدى بزى بولدى
من يطع الرسول فقد اطاع الله اى سلسله زلف تود لها بسنه
وزخمة خون خوار توجا نها بسنه يارب منم اينجين تو بويوسته
نه خاسته زمن تونه بنشته اى كه زلفك دام اولوب كوكلرى قلد
اسير غمزه اوقى جان خسته قلدى جان قلدور نغير يارب ايله
حاصل ايتدم قرتى بن ساكه كيم ايكلك كتور يلدى بنگ شمشى برلك تدير
الذين يبايعونك انما يبايعون الله بو مقام كشف ايد قفى صاحب
سعادتك كه آخر مرده مرجع و منتهى هى آنكه حضرت اوليسردر كه
وان الى ربك المنتهى عهد اولى كه الست بر تكم عهد ايد آنكه
اول روحانيتى باچفند خيمر مايله سنى نور الهيد بخش ايدوب

نهادند قودیلر که ان الله خلق الخلق من ظلمة ثم رشح عليهم نوره
 جامندن شربت میتاقی ایچوردیکی وقت آنلرک جاننه برزوق باغ^{غشنگ}
 آنک اثری هرگز آنلرک جانندن چقه جی دکلدرد و اول قومک درکو
 اول ذوقله درد و هم اول نورک قصدی همیشه مرکزیه و معدنه^{در}
 هیچ بو عالمه الفت دو توب قرار اید مزاندن او تری مردان خدا
 اول مشرب برک اید مزکه **عشاق تو ازل چوست آمده اند** •
سر مست زباده الست آمده اند می نوشند و نیند دست می نوشند •
کایشان ز الست می پرست آمده اند • سناها عشاقله ازل مست و شیدا
 کلدیله • شربت جام السندن بی سرو پا کلدیله • دایم ایچر شرابی
 دیگله منزل و خطی هیچ • چونکه آندن می پرست رند و رسوا کلدیله •
 نه کیم بر قطره یاغی کریدی دکزه دینده باجی ایچنده تعبیه ایسلا
 اول یاغ تدریجیه بالجهت آیرلق ایست اول یدی دکز صویله الفت
 دو تمر و هیچ اول صویه فارشمر تا چونکه فرصت بولوب خلوص^{لسه}
 برحظه ده دکزه او زینه چقار و جمله دریا و ایچنده که وارینی
 آیاغی آلتنه آلوب و اول نیچه غریب جوهر لر و حیج خلقر که دکزده^{و ادر}
 آنلره التفات ایتمز و اگر بر قطره یاغ دخی بولسه یوزله آکا دو توب
 در حال موافقت النی مرافقت بویننه بر اخبو آنکله هم اولوروا

و اگر اود قوخلرک دولت وصالنه ایرجه اولور سا کلندن کنده
 وجودینی آنک وجودینه بدل ایلر و اگر جمله دریای اودله ایلنده
 قوسله نه اود دکزه قارشورونه صواو دیر هم صحبت اولور بلکه
 کوچی یتد و کج آندن اعراض ایدوب قاچار بو نجلین نفوس انسانی
 دخی شول باجی کبی دنیا شهوتلرک صویه قارشوب بیک جان و
 دل ایله صار مشور اما اول ارواح که حضرتدن یاغ صفتند^{اولوب}
 کلشدر در هرگز دنیا شهوتلرک صویه قارشوب ایلر و دنیاوی
 آرزولری ایقلری آلتنه آلدلر لذات نفسانیه به التفات ایتمز اما چونکه
 بر قطره آخرت یاخذن بولر لر توقف ایتمدن در حال آکا قارشور
 زیرا که اول دخی هم روحانیت عالمندن در و اگر تجلی جلال حق اوند
 قوخلرندن نصیب بولجی اولور لر سه دو کلی وار لغه آکا صار مشرب
 و کند و وجود لرک آنک وجودینه بدل ایدوب فدا ایلیر و وجود
 مجازندن آزاد اولوب وجود حقیقی غنیمت صابیر **بیت**
هر که را این عشق بازی در ازل آموختند تا ابد در جان او شمع عشق
افروختند آن دل را کز برای و صرا و برداختند همچو بازی از دو عالم
دیدگان برد و خستند پس درین منزل چگونه تاب هجر آزند باز •
به دلانی کن در آن منزل بوسل آموختند لاجرم چون شمع را همارا هجر او

بکراخته • گاه چون پروانه بر شمع وصالش سوختند • در خرابات
فنا ساق جوجام اندر فلکند • هر چه بود اندر دو عالم نشان بن بفرود خستند
بم رازی با مکر رازی ازین معلوم شده • هر چه دید اندر دو عالم جمله را از خود خستند
ازل کونده کیم اول یاره اولدیسه هم از • ابد کونینه دکن شوینه کیدیر جنباز
جماله شو کو کلیم نظر ایدر یارک • غیریکه ایکی کوزین دیکدیلر چو چشم باز
بو منزل ایچونه سی فراقه صبریه لر • شولر که آنده وصالیده اولدیلر مسافر
پس ای شمع کبی گاه اریندی بونلری **حجیر کبر و وصال هوسنه ایتدیلر پرواز**
فنا شریله شاقو قیلدی بونلری مست بقای سرمد سیرینه ایتدیلر پرواز
هر کیمه که عنایت کرمی بوینه دوشدی اول کون دوشدی و هر کیمه کیم قهر
زنجیری بوینه کجدی اول کون کجدی که **السعید سعید فی بطن امه**
والشقی شقی فی بطن امه نقش کفر آلتنه آنک وجود نک اول ^{حکیمش}
ایدی که **وکان من الکافریں** ولعت دخی آنک جهره سنده هنوز
ظاهر اولمادن اوردیلمش ایدی که **وان علیک لعنتی الیوم الدین**
ازله حضرت عزت بو کلام برله متکلم ایدی بو کونه واقع اولمش
ایدی که **منع این دنک کلیم ما بکیلان کردند** اول قوشلر که بو کون
حجت دامنه چوره سن طواف ایدوب محبت دانه سین دیردر
ایدی بود وزاغه قجان بیون ویره و بودانه دوش قسوق برها

عالمدن دخی در اول بو عالمدن دکل بیت اهل کهر عشق زکان دکر است
منزل که عاشقانرا نشان دکر است • وان مرغ که دانه عشق خورد
بیرون زد و کون زمکان دکر است • عشق کوهری اصلینک بر کور که
نه کافی وار • عشق منزلی بولینک بر او زک نشانی وار • اول قوش که بو
عشق ایچره غم دانه سنی دیرره • کونیندن او تر آنک غیری جهانی وار •
عشق اودی قوغن عاشقلرک اول سنک صفت کو کلنک نور لر بخش اولدی
وقت تعبیه ایتدیلر که **تم دش علیهم من نوره من اصابه ذلک النور**
اهندی ومن اخطاء فقد ضل اما اول قوغنی اظهار ایتدک طاشند
دموره محتاج اولندی پس کلمه لا اله الا الله آهنگ کوندردیلر
امر ان اقاتل الناس حتی یقولوا لا اله الا الله و سیوردیلر که **اذکر**
الله ذکر اکثر انصرفیه اول قدر بو آهن صفت کلمه کو کل طاشنده
اوره لر که اول عشق اودیکه قوغنی کیم ایکیسندن تعبیه اولمشد ^{بکوب}
ظاهر اولاندن صکره اماره نفسک ظلمتیه حقارت نظریه یافته
شول ملایکه کبی کیم ایتدیلر **اجعل فیما من یفسد فیما ملایکه**
ان اعلم ما لا تعلمون قضیه سندن بی خبر لر ایدی اطفال کبی کیشیر
کود ممشلر ایدی چونکه **انی جاعل فی الارض خلیفه حکایت**
ایشند یلر ایتدیلر آنک خلیفه سی کوره لم کیمدر قاله نظر ایتدیلر نفسر

ظلمتی کورد بیدار و ظلمتین اور کد بید بید که آب حیات اول ظلمتک تصد
 اولمشک اول اجل خور باقیه که چون عشق او دینک قوخی کوکل طاشند
 و کله اخلاص د موردن ظاهر اوله آکا برقا و کرک کیم اودی کند و به آله
 و کند و به آکا ویره ایمدی روح آکا قوا اولماز زیر اروحانیت اطلسی
 آخر بهالودر و لطیف نسه در غایت لطافت اول قوفا قابل اولو
 تحمل ایله مز لاجرم بوند اول سوخته و سیاه روی که نفس انسانید
 کرک اولدی تا که توقف ایتمدن در حال جان دلیله اول قوخی قاپا کیم
و حملها الانسان انه كان ظلوماً جهولاً و اول غیب عالمنک کلشن اود که
 مسافریدی آنه قونقلیوب و اول عالم شهادتک مقیم قلیغه بشریت
 اوز که نسه الندن کلزمه **فاذکرونی اذکرکم** آنک غداسی ذکر درد
 اکر بر دم بوغدا یه عیبه جک اولور سه اول غیب قونوق دخی کلزمه
نسوا لله فنیهم و هر وقت که انسان شجره سنک صفات بشریتک
 بر بود انخی باشی یوقاری کتور و ب تجاوز ایسه عاشق صادق کرک
 صدق الی بر له لا اله باله سنی کتور و ب اول بود انخی دینک کسه
 آندن الا الله اودینه آتا که اول اود **اذکرکم** قضیه سنجه اکا سر است
 ایدوب وجودنه ظاهر اول و نه دکلو که آنک اود نلغی وجودند
 اود آلور اول دکلو کند و اود لغی وجودند آنک یرینه اکا و یرتا که

تا که شجره انسانینک جمله سی اول بشری بود قلیله و اول روحانی
 کو کلریله جمله سنی یوب اود ایلر پس اود اول شجره وجودناک جمیع
 اجزاسین روشن قیلور شوید که شجره نکه وجودی صرف اود اولور
 شمدی به دلک اگر شجره ایسه ایمک کیر و هب اود اولدی لاجرم وصله
 حقیقی بوند ال و یرده **از عشق مهر تو جو بر لب آمد جانم**
کفتم بکنی بوصل خود در مانم کفنا کرت وصال مانی باید
رو هیچ مان تو تا من مانم هجرند اول پرینک حلقومه کلد او نجر
 دیدم که وصل کله ایل بود دره درما دیدم کر کسه بینی یوقوخی وار
 قبولیت تا بکا قاله وار لقی دو تام وجودی یکسان چونکه نفس
 انسانینک اول صفات بشریه یا شار مشی آفاجی آتش حقیقی به فدا اولد
الذی جعل لکم من الشجره الاخضر ناراً آندن صکره آفاجک دند
 ندا کلور که ای بی خبر لرین اودم نه آفاج که **نودی من شاطی الواد**
الا یمن فی البقعة المبارکة ان یا موسی فی انا الله سکن حسین
 منصورک وجودی آفاجن چونکه اود یا قدی هنوز تمام اولد
 انا الحق شعله سی آندن ظاهر اولور دی آفاج که آنک چوره سنده
 دور مشلردی انا الحق شعله سنک یا نار لردی اما ربوبیت حق
 لطف ایدوب آنله دستگیر لک ایتدی لاجرم ایتدی که بو اودله

خاصیتی اولد که هر که بوند ایچنه اوله و هر کیم آنک حول سنه
 اوله ایکی سنه دخی بیله مبارک اوله که **انبورک من فی النار و من حول**
 ای حسین بو اود سکا مبارک اولسون که آنری دخی یا قسون
بردوست مبارکیم و بردشمنم بو اود هود آنجا جند کیم او حق
 دکل شوید که چون اود آنک وجودی اجزانه سکردم صالا خوش
 توقفه باشلر پس اود هوده مبارک اولدی که آنک کورد کورد ایچنی
 آشکاره قیلدی اکر اود اولسه خود برقلان آنجا جلا راسته فرق اولدی
 ایدی پس خودک غزتی اود واسطه سی بر ظاهر اولدی چونکه
 اود هوده مبارک اولدی آنک شکرانه سنه وجودینی اود اورتی
 قودی پس ایدی بن تمام وجودی اوده یا قریم ناکه اود نیم چور
 هم مبارک اوله که اکر یا قریه حق اولور سنم خل ایش اولورم وجودی
 بو خود جور دلوق دکل بو یوله لاجرم نه زمانه کورد آرتق یا نه چور
 رایحه آرتق و صفا آکا زیاده اولور **بر آتش عشق تو بسوزم سازد**
کز سوختن بنار نازده کفتا که بیاز جان چون مردان هاشمی
چه کند که جان نیازده عشق که چود و قدی شکل ناری جو
 اولدی وجود نه وادی دیدک کی یولومده جانک اوینه **جان او نیم**
 ندیم یا باری **حین منصور دخی صوفیانه استغفار قد مینک اوزید**

اوزرینه طوردی وجود بشری خرقه سنی اورته ده قودی پس
 ایدی که **الموافیت ناسوتیتی فی لاهوتیتک فبحق ناسوتیتی**
علی لاهوتیتک ان ترحم علی ما سعی فی قتله بر شجره انسا وجود
 بر کردن عود کبی سنک عشق اودینه فدا ایلدک دیدر زک کنک
 لطف کله بوسعادتک سعی ایدنلرک منشائی که بو اودک چوره
 دور در رحمت طیبیه معطر ایدک سن تا که آنده دخی مبارک اولدی
 ای حسین اکر بزیم عشق اودی سنک وجودک شجره نه دوشد
 و انا الحق شعله لری ظاهر اولدی اما چونکه تمام یا نه شایک
 اول شعله لر انانیت تو تونندن خالی دکل ایچ چونک سن چور
 شجره سنی بر کردن بو اوده فدا ایلدک و اول بدنگه که انانیت
 تو تون آندن قوبردی آن بو ایتلا اودنک کل ایلدک لاجرم بند
 قالبکی بیورم و جلوه آتالرو حجاب نقابک سنک جمالک کتورم تا که
 صوا و زرنه تو تونسز اود وجودی ظاهر اوله **الله الله دیو**
 جولان ایدک پس بنم علت سر عنایتیم جراته خاصه و عامه معلوم
 اوله که **ان الله لا یظلم منقال ذرّة و ان تک حنّه یضاً**
ویؤت من لدنه اجر عظیم اول پروانه صفت عالم عشق
 جان با زلری که الوهیت جذب سنک کندی آنلرک کوللری بوینه

الست عهدك دوشندی بو کون اول قدرت طلبی پرو بالیله جل
 حضرت شمعک جمال پرده لرینک جو ده سنک پرو از ایدر که من
 تقرب الی شبرا تقرب الیه ذرا لها قضیه سنج اول شمعک
 شعله لرندن و سخن اقرب الیه من جبل الورد استقبالی اید و خد
 من جذبات الرحمن تو از می عمل الثقلین جذبه لری وصال کنایه جگر که
 یا یتریا النفس المطمئنه ارجی الی ربک راضیه مرضیه ناجیه
 و خلق الانسان ضعیفا پروانه کی قوشلرله بزم جمال پرده لرینک
 جو ده سنک طواف اید سن بو پرو بالیله هویت هوسنک صحرا
 طیران اید مر نس کل برو بو برو بلی **والذین جاهدوا فینا**
 میدانه اوده یا ق ناکه **لنهدینهم سبلنا** طریقچه کند و انوار د
 سکا پرو بال ادرانه اید لم یهدی الله لنوره من یشاءه **بیت**
ای دل این ره بقیل و قالت ندهند جرد بر نیستی و صالت ندهند
وانگاه دران هوا که مرغان ویند تا با پرو بلی برو بک ندهند
 ای کو کل بو یول الیه کیر میه قیل و قالید هیچ اول کم و صله ابر مر نس ^{اورد}
 حاله اول هواده کیم آنک قوشلری او چار ندهنی نیت پرو از اید سن شو پرو باله
 شندی یه دکن که کند و پرو بالکله او چار دل بر پروانه دیوانه اید
 ایدی که بزم پرو بالز بر له او چار سن یکانه یکانه اولدک و شمدی بزد

بزدن اولدک دکلسن بیکانه بلکه د و کلور پرده سن کتوره آره دن
 بهانه هم دردانه هم جان سن هم جانانه **بیت** **تو جان بنده استی که شخصر**
توی وانگاه که سستی بسوی شمد کیر و سن سنکله دکلسن
 زیرا که سندن سنک او زرکک بر آردن آرتق سنه قالد **بیت**
عشق آمد و شد چو خونم اندرک پوست تا کرد مر اهی و پر کرد
زدوست اجزای وجود من **دوست گرفت** نامست **رض**
بر من و باقی همه اوست عشق کلدی قائم دوتدی طیر لرده مقام
 بوهفت اقلیمی دوردی یاریله تمام **شمدی** وجودم ملکئی اول
 دوست اید د و تدیکیم بر آد قالدی سنه باقی هوی اول و السله
 وصلی الله تعالی علی سیدنا محمد و آله اجمعین **والله شر رب العالمین**
الباب الرابع فی بیان معاد نفوس السعداء و الاشقیاء و
هو مشتمل علی اربعة فصول یعنی دورد بخجی باب نفوس سعداء
و نفوس اشقیاء معادینی و مر جعتی بیان ایدر ایگ بو باب
 دورد فصله مشتمله **الفصل الاول فی معاد النفس**
الظالمه و هی النفس اللوامة یعنی اولک فضل نفس ظالمه نفس
لوامة درانک معادنی بلدره قال الله تعالی **کما بدکم تعودون**
فریقاهدی و فریقاً حق علیهم الضلالتة و قال ثم اورثنا

الكتاب الذين اصطفينا من عبادنا فمنهم ظالم لنفسه ومنهم
 مقتصد ومنهم سابق بالخيرات باذن الله وقال النبي صلوا
 الله تعالى عليه وسلم كما تعيشون تموتون كما تموتون تحشرون
عزير من بل كل که حقیقتک معاد دیو نفس انسانه حضرت خیر
 رجوع ایتکه دیرلر یا اختیار ایله نه کیم نفوس سعدا و با اضطرار ایله
 نه کیم نفوس اشقیاء و دوکلی نفوس انسانیکه رجوع اول حضرت در
 ان الینا ایاهم و یوردیکه **کما بدأکم تعودون** و بونده نفوس انسانیکه
 ذواتدر که روحه و قلبه و نفسک مجموع عیسید لفظ روح برله
 ذکر ایتدی بکر آندن او تریدر که حق تعالی مراجعت وقتک آنی نفس
 لفظیه ذکر ایتدی که **یا ایتر النفس المطمئنة ارجی و حقیقتک خطا**
 ذات انسانیه در که مجموعه در قلبه و نفسیه دکل زیر که اصل اولده
 قلب و نفس و روح بدنه تعلق و تدبیر غندن صکره حاصل اولده
 نه کیم شرح ایتشز اول وقت که رجوع ایله آنی لفظیه ذکر ایتدی
 زیرا که نفس اطلاق ایدوب ذات دیرلر **نفس الشئی ذاته** ایکی
 بر اولور و حق تعالی کندی ذاتنی نفس برله ذکر ایتدی که **تعلم ما فی**
نفسی و لا اعلم ما فی نفسک یعنی فی ذاته کور مز میسن باغبانی که
 تخمی باغبانیه در تا که دیکه اما چونکه کماله ایشیه میش اولور اکا

آکا تخم خود داخل اولور دیکدیکی وقت تخم و کوردیکی وقت آدی
 میش اولور پس نفس انسانی دخی تخم روحانیکه میش اولمش در
 چونکه شجر لرایدی روح لفظیه ذکر ایتدی یلر و چونکه میش اولوب
 کوردلردی نفس لفظیه ذکر ایتدی لر دی اما محققلر و ارباب سلوک
 آره سنک خلاف وارد در نفس کننیکه ابتداء حاصل اولان
 مقامندن کجک و بر مقامه دخی که اصلک آکا بوغیدی ایشیه
 اولور می یا اولماز می بعضیلر دیمشدر در که تربیتله ترقی بولوب
 اولکی مقامندن کجک ممکندر و بعضیلر دیمشدر در که چونکه
 کننیکه مقامنده که آنکه قالور بر مقامه دخی استعدادی بوغیدی
 کجک نه کیم بعدای تخمی تربیتله کند و مقامندن کجوب خود لاق مقامنده
 ایشیمز و آندن دخی آشناغی مقامه تنزل ایشیمز که آری اولده و آری کجک
 دخی بوخلای بعدای اولماز اما هر بری کندی مقامنده تربیتی
 کمالته بولجی کندی کمالی مرتبه سنه ایشیمز و اگر تربیتله تقصیر
 اولوب نقصان بولور سنه کمال تربیه سنه ایشیمز یا اوق اولور یا اوق
 یا چورده اما شیخ مؤلف کتابه نظری تیشدیکی و کشف معانی
 و حقایق ایچره مشاهله ایتدیکی اولدر که بعض نفوس وارد در که
 اولکی مقامندن تربیت برله ترقی بولور و بر مقامه دخی ایشیمز

و بعضی اوله که اگر چه تربیت بوله لر اما بر مقامه دخی ایریشمه لر ایمک
 اول بویدر که ارواح یاراد دینی وقت دورت صفا اولدیلر •
الارواح جنود مجتده اولکی صفا انبیا لر ارواحی ایلی علیهم السلام
 وهم اولیانکه خواصی ایدی که آنلرایله حضرت عزت آرا سنکه
 واسطه یوغیدی ابکنی صفا اولیانکه هوامی ایدی وهم مؤمنلرکه
 خواصی ارواحی ایدی اوچنجه صفا مؤمنلرکه هوامی و عاصیلر
 خواصی ارواحی ایدی دوردنجی صفا عاصیلرکه هوامی و کافرلر
 و منافقلرکه ارواحی ایدی پس دوردنجی صفا اهل اصح صفا
 اولینکه مقامه ایریشلر • اما اولکی صفا اهل که آنلرکه آرا سنکه
 واسطه یوغیدی فجن پرورش بولسه لر حضرت الوهیت صفا
 انوارینکه تابنکه بر توندک لاجرم جذبات الوهیه عالیه ایریشلر
 شول قاوکی که اود تصرّفندن پرورش بولمشد • و آنکه
 نهادنده اود قوخن قبول ایتمکک قونمشد • اگر آکا بر برق ایر
 یا خود بر طاشی بر دموره چالسه لر بر شعله ظاهر اولسه آنکه
 دوتسه لر در حال قبول ایدوب کندی صفتنی آکا تبدیل ایدر •
 اگر بیک دورلو قماشلر و لطیف جوهر لر حاضر اولسه هر چه
 اود قبول ایتمز الا اول سوخته ل قبول ایدر که **بیت یاردر**

مستحق اولور و روحانی
 عالیه صفات الوهیت
 صح

آتش داندردل من • در سوخته آتش زدن آسان باشد •
 پس سوخته صفت جان شوق دلیلله جذبات اودینکه سترینه ندا
 ایدر که **قد سوز توجه داندازین مشتی خام • هم مر سوز که صد**
بارد کر سوخته ام • چون اول اشتیاق اودندن یا نمش سوخته لر
 بشریت فراق برتیه لرندن خلوص بولسه لر آندن وصلت کعبه سنکه
 سرحد دینه کیر و ایریشسه لر کند و کند و لکلر ایله اول مقامه کچمزلر
 اما اول مقبولر که لطف و کرم بولندن جذبات الهی صورتند
 ایلر و واردر لر و اول استعداد که ابتداءه تعبیه اولمشدی آنکه ^{سینک} بنا
 آنکه دولتته پناه ایدر لر که **سبعة بظلم الله في ظله يوم عقيد** اودر
 بیورر وهم **جذبة من جذبات الحق توازي عمل الثقلين** بوکاشلر
 جمیع ملوئکه و جن و انس ایتد کلری مجادته و آنلرکه معامله
 اگر بریره جمع ایتسه لر و بر قول که حضرت عزتک تجلی نصیبی
 بولمشد آنکه دخی بوندرایله مقابله ایتسه لر آنلرکه معامله سنک حال
 اولاندن بوندک بر تجلی دن اولان زیاده و افضل اوله زیر که **احقکه**
 جذبیه سی قوی قریب بساطنک او ادنی مقامندک دورقار لاجرم
 بر جذبیه بیکرک اوله جمله خفله یقله جمله معامله تنک و آنلرکه
 خدمتک که آنلر کند و کند و لکلر تک خلوص بولما مشلر در وجه

که

تصرفیه الوهیت عالمندن سیرایه مزلر بلکه اهل تجلیه
برسی بوا یکی عالم اهلنک معامله سینه ارسه دخی اولیه **صوفیان**
در دخی دو عید کنند و نکوتان مکس قدید کنند هر دم
فان صوفیه یکی وجود حاصل اولور زیر جذب تصرفیه محو
اولور و اول خودن بر قدم دخی سیراید الوهیت عالمند
هم جذب تصرفیه که **بحواله الله ما یشاء و ینبت** پس هر دم
اکابر محو و بر اثبات حاصل اولور شوید که صوفی اولور مد
ایکی عید ایدر بر عید خودن و بر عید اثباتدن و بر عید
سالک و جودی کله **لا اله الا الله** و جودی اولور عین
نقی و اثباتک اگر آکا بو مقامه روح الله و کلمه دیوب اطلاق
ایتسه لر هم بو طون آنک قدینه راست کلوب یاراشا لاجرم
قالدن صفرا اهللی بود و ولدن و بو کمالدن محرومدر که نور
ایر مزلر اما کند و مقاملنده یوزیشی کماله بوله لر هر طایفه
کند و نک اولکی مقاصه کیر و ایریشور و هم کمال حاصل ایدر
بغدای تخمی کبی که اول آنه اگر لر اگر چه ضعیف اولسه تربیتی
کماله بولسه شرایطیه برسی بدی یوز اهلوب و هم دانسی
طوق اولور انباره قویار لر و هم بونجایان قاله صفک هر سیه

چونکه استعدادی کویکله اولوب صفا حاصل ایتیش اولسه آنک
اول صف که آنک فوقند در آکا مقابل دو نسیه اول صفک
کمالاتی بوندره عکس اوله اگر آندر دن اولماز سیه اما آنرا یاره
بیله اولور نته کیم بیوردی **اولئک الذین انعم الله علیهم من**
النبیین والصدیقین والشهداء والصالحین وحسن
اولئک ذقیقاً فکالفضل من الله یعنی مرتبه که آنرا بیلر اوله
ایدی اول بوندرک اصل فطرتک واستعدادتک بوغید
بلکه عین فضل الهید که کرامت اتک و هم **وهم الذین احسنوا**
الحسنی و زیاده بوکا اشارتد که حسنی الحق نعمت ایدر که
احسنوا تخمیک ثمره سید اما اول دولت که مشاهده و رؤ
حاصل ایدر بزم صفا تمزه بولور بولور زیاده فضل و کرامت
بز آنده ایدرز پس حق تعالی بود و درت صف اهلنی دولت
صفتک بیان ایتشد و اوج نوع اهل اصطفای اهل قول
و بر صف اهل شفا قالمشد نته کیم بیوردی **ثم اورثنا**
الکتاب الذین اصطفینا من عبادنا فمنهم ظالم لنفسه
ومنهم مقتصد ومنهم سابق بالخیرات بو اوج طائفه اهل
قبولدر زیرا که آندری ذکر ایدر یعنی بز آندری او بر تلبوب

اختیار آید که در حق تعالی بواج طائفیه کتاب قرآن میر
قلان قول آید که اگر چه بعضی کسی کندی نفس ظلم آید
سوءصیت سیدیه ملوث اولشردی اما او جنبی صف اهلند
قرآن آید محل آیتشردی اگر چه کله آید یلر اما نگاه اقرار
آید لردی که **وآخرین و آخر فوا بدنو بهم خلطوا عمدا**
و آخر ستاؤ بحسی الله ان يتوب عليهم و مرد و در رسد که
کجدی نه یکم بیوردی **لا یصلیر الا الاشقی الذی کذب و**
تولی و مرد و در بعضی کافر بعضی منافقند آنلر که معاد
و مرجع جهنم آید **ان الکافرین و المنافقین فجهنم**
جمیعا و چون شخص انسانی که عالم روحانی و عالم جسمانی
جموعیسی اولدی شوید که ایکی عالمک هر نه و ارسه آندن
برچاشنی انسان عالمک و اردردنی نفسک مرتبه سی
دورت اولدی مثلا نفس اماره و نفس لوامه و نفس
ملهمه و نفس مطمئنه برنوع اولاد واحد که هر بری بر
آیدی بونده نفسک هر برینک بر مرتبه سی اوله مثلا
اولک صف اهلن نفس مطمئنه اوله و ایکنی صف اهلن
نفس ملهمه اوله او جنبی صف اهلن نفس لوامه اوله دورگی

دوردنجی صف اهلن نفس اماره اوله و بونلرک هر بری کندی
مقامندن کجوب تجاوز آیده مرزیرا که اول تخمک بو استعداددن
زیاده قومد یلر تا که مقامندن کجی الا اهل صف اول دکلمه یکم شر
آیتشردی که آنلرک زیاده استعدادی و اردردنا مقامندن تجاوز آید
اگر برکشی سؤال آیتسه که چون اول کلدیکی مقامه کیر و و آرا
آندن تجاوز آیتیه کجک پس کلدیکه سبب آیدی دیسه جواب
و یرو ب آیدر که بلی همان اول مقامه کیر و و اردردنا کلدیک
کجی و اردردن بعضی وجه سعادت بولوب و اردرد بعضی
در که شقاوت بولوب کیدر نه یکم بیوردی **و العصر ان الانسا**
لفی خسر الا الذین آمنوا و عملوا الصالحات بونک مثال شول
تخم کبیدر که بیره ساچار لر پس اول تخم فساد و اردوب
یرالته یوق اولور آندن صکره بعض تخم که کرک کجی پرورد
بولوب آفاندن صاقله نسه بری یوز اولور و اول تخم که هیچ
پرورش بولیب کلیتا باطل اولوب ضایع اولور نه تخم اولور
نه ثمره و دخی شوید بلکل که تخم دخی در لودر لودر برنج تخم
اولور که چون پرورش بولسه آندن حاصل اولان ثمره ه
کیر و اول تخم اولور بعینه آرتق اکسک اولماز بغدادی و آرا

و خود و مرجع کبی دخی نه که بوکا بزروار ایسه چون بوندر کماله
ایریشه همان اول تخم اگر چه نه قابه وار نه چکرده و برنجی تخم اولدیه
بعینه اول تخم بتر اما آرتق قابه اولور آنکه لذتسز اما چکره کینه لذت
اولور که آنه برلر قوز و فندق کبی و بادام کبی دخی نه که آکا بزروار
بوندر آرتق قابه اولور اما لذت اولماز و برنجی تخم اولدر که بعینه
بتر و قابه دخی اولور که آنکه بمشی اول قابدر و چکرده دخی اولور
لذتسز خرما کبی و ایکه و زیتون کبی دخی نه که آکا بزروار سه
آنکه قابه لذت اولور و چکرده کیمز و برنجی تخم اولدر که بعینه بتر
و بمش و برنجی تخم دخی بمشی لذت اولور شفتا لو و زردالو و اوزم
و اینجیر کبی و نه که بوکا بزروار ایسه بوندر کیمشی و چکرده کیمز
پس دو کلی بمش بود و درت نوعدن طشیره دکله ایمدی ارواق
انسانه که اول عالمک درد و درت صفا اولمشردی آنکه مناسبت
همان بوخلیندر و وقتا که تخم اولوب قالب یوزینه دوشه لر دور
درلومیش و برلر ایمدی اول تخم بری ارواح کفار تخمیدر که
نفس اماره اسیدر نه کیم دیدک نه قابه وار نه چکرده کیمز
وار پاکبی ایکنی ظالم مؤمنلر ارواحی تخمیدر که نفس لوامه صاحب
قابه وارد در شویم کیم اول لوامه ک قابدر اما لذتی یوقدر قور

قوز و فندق کبی و بادام کسیدر که چکرده لذت اولور و او چینی
مقتصد مؤمنلر ارواحی تخمیدر که نفس مله اسیدر قابه و اکیم
اول الهامات ربانیدر لاجرم طاتلو در بتر فرما و زیتون کبی اما
چکرده لذت اولماز و در دخی سابقلر ارواحی تخمیدر که نفس
مطمئن اسیدر قابه وار طاتلو و هم چکرده طاتلو در زردالو
و اینجیر کبی هم قابه یور هم چکرده نه کیم هر برنجی احوال شرح اولسر
هر فصله انشاء الله تعالی اما بوفصله نفس لوامه حالتی شرح
ایتمک کرک نه کیم حق تعالی اول آنه ذکر ایتدیکه **فمن ظالم لنفسه**
دیدکی آنلر لوامه اهلیدر ایمدی بلکل که ظالم اولان او چینی
صف اهلیدر عالم ارواحه و بو عالمه هم او چینی مرتبه دو
نفس مرتبه لرندن زیر که نفس لوامه اسیدر و قرآنه او چینی
درجه ده ذکر اولمشدر زیرا سابقه و مقتصد دن کچیکه
ظالم اول مؤمنلر هوامناج نفسیدر و هم عاصیلر که خوا
نفسیدر ظالمق آندن او تری اولدی که اول ایمان کو کلرنه
وارد آنکه کفر معاصیهن ایتدی صورتک پس ظالم اولور زیرا
حقیقتک ظلم **وضع الشئ فی غیر موضعه** یعنی برسنه کنده
محلده استعمال ایتمکد بوندر دخی ایمان یرنه استعمال ایتدی کون

ظالم اولدیلو و بر سبب تشبیه دخی اولدو که ایمانه معصیت ظلمه
ظلمتک کیوردر لاجرم ظالم اولور لر و عادل اولدو که ایمان نورینه
ظلم معصیت ظلمت کیورمه نه کیم بیورر **الذین آمنوا ولم یلبسوا**
ایمانهم بظلم و قنا که ایمانلرینه ظلمت کیورمه لر اول وقت ایمان
پاک اولور بدن قانوشندن لاجرم عادل اولور لر و بر تشبیه
دخی بودر که کند و ظالم اولدی زیرا که معصیتی طاعتک زیاده
ایشلر پس قیامت کونته ترازونک بر کفه سینه طاعتن قوی
و برینه معصیتنی قوی لر طاعتی کفه سینه معصیتنی کفه سینه
کله لاجرم هاویر طاموسنه مستحق اولدو که **واما من خفت**
موازینه فاته هاویریه بلکل که مقبول صرفلرینک دخی هر برینه
اکلین اوج صفا اولور لر بری اهل یمین و بری اهل شمال و بری
اهل قلب نه کیم بیورر **وکنتم ازواجاً ثلثه فاصحاب الیمینه**
واما اصحاب الیمینه و اصحاب المشأمة ما اصحاب المشأمة
و السابقون السابقون اولئک المقربون و هر صفة اول
صفة مناسب اصحاب یمین بولنور و هم اصحاب شمال بولنور
و هم سابق بولنور کلرک ایدی اصحاب یمین اول کشیلر در
آنلرک روحانیتی تخمی چونکه بدن بوزینه یتشدی و تعلق دلد

دو تدی اگر چه تربیت کماله بولدی تا که بر تخم بوز یا ایدی بوز
اوله ایدی باری بدن بوزنده صفات بشری تصرفیله باخلتو
چور و مد بلکه اول تخمک آفاج بتدی و یمیش حاصل اولدی کیر
تخلغی مقاضه ایریشندی اگر زیاده اولما دسیه نقصان دخی قبول
ایتدی بو طائفیه ملک له صفتی خالیدی بو طائفه طاعت اهل
اولور لر و آنلرک معصیته میللری آزا اولور لاجرم نجات اهل
اولور لر سعادتک صالح طرفنده بهشت بولن دو توب کیدر لر
و کند ولرک اول روحانیتی مقاضه کیر و ایریشلر لر بولر توقف
آندن صکره اصحاب شمال اول کشیلر در که اول روحانیت تخمی
آنلرک و ارایدی آکا زیان ایتدی لیر اگر چه تخمی بر کزدن باطل ایدی
ضایع قیلدی لیر اما بوقده وار که معاملات صفات بشری تصرفیه
خلل و نقصان ظاهر اولدی تخمک ایدی بو طائفه نکه اکثر سلی
معصیت اولور طاعته رنجبتلری کم اولور لاجرم بوندری شقاوتک
صول طرفندن طاموسیه ایلر لر اول نقصان مقدار رنجبتلرک
در کاتنه یتشد لر تا که اول نقصان و خلل تلوتنی آنلردن محو
اولوب کیدر آنک صکره کند لیرک مقام معلوملرینه ایریشلر لر آنک
صکره اهل قلبک سابقدر لر آنلر اول کشیلر در که روحانیت

تخمه پرورش و پروب آن کند یتیم کمال مرتبه سنه ایریشد و یلر
 تا که برندن یوز یایدی یوز حاصل ایتدی یلر ایدی بونلردخی ایکی
 درلودر بری اولدر که اولدن آخره دکن روحانیت صفاتی
 آنراک اوزرینه غالب اولمشدی هرگز معصیت آفتاریه ملوت
 اولما دیلر ان الذین سبقت لهم من الحسنی اولئک عنزاً بعدد
 قضیه سبغه نفس موافقتند و هوامتا بعثند ایراق اولدیلر
 و ایکنی نوع اول طائفه در که اگرچه ابتدا نفس مرادینه موافق
 بر قاج قدم قودیلر و طبیعت مقتضاً سبغه بر نیوم اولدیلر
 آکلین خنایت کنددی و الوهیت جذبیه سی برله یوزلرن بلاییت
 و حیوانیت اولتا خندن دوندر و ب شریعت کیمیا سیده اول
 طبیعتلرنیک باقر صفت معامله لرن عبودیتک خالص التوئک
 قیلدیلر که **اولئک یدل الله سبباً تم حسنات** بوا یکی طائفه
 رجوعی کنددی مقاملرینه اول صفا در نده کلشنلردی که سلوک
 قدیمیه اولور اختیار حال حیاطده بس سابقلق ایکی آنلر بوندن
 او توری اولدی اصحاب یمین و اصحاب شمال اوزرینه مسابقت
 اید و با و کزندیلر زیر بونلر آخرته انتقال ایتدی کلر نکل صکره
 کنددی مقاملرینه یتسنه بلورلر اما سابقلر حال حیاطده یتشورلر

یتشورلر نه کیم فخر کاسات علیه فضلویت حضرتی بیوردی
سیر و اسبق المفردون مفردلر سابقلر در اما نفس لوامه اصحاب
 او چینی صفا اهلیدر و اصحاب یمیند آنراک اوزرینه طالع غالب
 اولور معصیتک و هم نجات اهل اولورلر که **فاما من نقلت موازینه**
فهو فی عیشة راضیه و اصحاب شمالک اوزرینه معصیت غالب
 اولور زیر که حق تعالی چونکه قلبی یاراندی عقلی آنک صاع یا ننده
 قیلدی و هوای صول یا ننده و عشقی او کنده قیلدی بس اصحاب یمین
 آنرا اولدیلر که عقله متابعت قیلدیلر و اصحاب شمال آنرا اولدیلر که
 هوایه متابعت ایتدیلر و سابقلر آنرا اولدیلر که عشقه متابعت
 قیلدیلر لاجرم عقل عاقلی معقوله ایر کورر و هوای لری هوایه ایرشدر
 و عشق عاشقی معشوقه اولشدر هر که بو کون هوایه متابعت
 اید بو قضیه جد که دیمشد کما تعیشون تموتون و کما تموتون
 تحشرون یارین قیامتک آنک مرجعی و معادی هاویه در
فامه هاویه و ما ادریک ماهیه لفظ ام برله بیوردی یعنی
 آنک آناسی هاویه در اول معنایه شادند که آنک ایمانی نفس
 لوامه نکه هوایه یدنک گرفتار اولمشد و آندن دو خوب
 آزاد اولما مشدر اما طفل ایمان اید کو کلی حامله در اگر بو کون

هو ادن طوغوب آزاد اولمش ایسه یارین ها ویدن خلوص بولسه
کره ایدی ولیکن چونکه طوغمدی یارین ها ویدر که سینه
شول قدر قاله که اود آنکه اول هواسنی که صفات حیوانی و شیطانی
نفط کبی یا قه اندن ایمان طفلی که هو آکا آنا اولمش کول
رحمدن طوغوبه هشته مستحق اولد که یخرج من النار من کان
فی قلبه ذرّة من الايمان آنکه مثالی قوزه بکرز که نته کیم قوزله
هم ایچی وارو هم قابی آنکه دخی ایچی وار کیم اول ایماندر و هم قابی
کیم اول فاسد عملر در پس قوزله ایچی قابندن آبرمتی ایستیکه
اولورسه بر چکچله طش قابنی او شد در لر آنندن خلوص بولور
هم ایچندن فائده د و تلور بو نخلین ایمان دخی دیلسه لر که فاسد
عملردن آبروب چقاره لر بر نیچه مقامع اوردر لر آنکه اول قاتی
قابنه که اعمال فاسده در تا که ایمان خلوص بولور اول قابله رحمدن
طش و کلور پس قابنی اوده خدا ایدر لر اود آنه بیر نت کیم بورد
کلمه انصبت جلود هم بد لنا هم جلود اخیرها و ایمان اول قوز
ایچی کبی حق تعالی نکه لطایف و ظائفنه و او عیاق طبعارنی بورد
آنندن صکره اول یار نکر که **اخوانا علی سرور مقابله** کلمشد
شانته آنکر که خواننده قورلر بو صفت اول طائفه مخصوص

مخصوصه که حق تعالی آنکر که حقنکه بیوردی و **آخرین**
مرجون لامر الله اما یعد بهم و اما یتوب علیهم و اگر فضل ربانی
و نایب آسمان آکا ایریشیک اولورسه آنکه اول شکسته کولکی
و خسته جانی در دیله بو وردی تکرار ایده • **بیت**
باد آمد و بوی زلف جانان آورد و از عشق کهن ناشد مانو
کرد ای باد تو بوی آشنای داری زینها بگرد هیچ بیگانه مکرد
بیل اسدی دوست زلفی قوقیسین کتوردی خوش اول
اسدیکه عشق یخلوبینه ایتدی خوش ای یل سنک قوقده
بیشک نشانی وار زینهار اجنبی کور بیک اسر اول خوش
بو حاله در حال بر در آنکه نهاده ظاهر اولوب نده
اودی آنکه خرم منی تار مار ایدوب و زون بیلر اول جهنم
اودینه یناجق فاسد عملرینی بر نفسک ندامت اودینه ناید
ایلر و اول هو که ها وید صفت ایدی و هم بونکه آناسی
اولمش ایدی شویره که آنندن طوغوب خلوص بولماز ایدر
اول وقت آنکه رحمدن خلوص بولوب طوغر که اودم توب ایدر
و اول وقت توبه نضوح آنه بر نفسده شویره پال ایدر که
کانه اول اعمال فاسده برله هرگز ملوت دکل ایدی که **التائب**

من الذنب كمن لا ذنب له • چونکه آنده جهنمك نصیبی قائمك
 ناكه یا قایدی لاجرم جهنمه او غرایوب كچركن جهنم فریاده که
جز یا مؤمن فقد اطفأ نورك • بواشارت اولد که حقیقته
 جهنم سنه موجود در که اول نفس اماره نك صفت ذمیه سید
 جهنم در کاتنک منشايد و هم جنه معرفت محفوظ اول صفا
 ذمیه بر نه نیم بیوردی **خفت النار بالشهوات** اول شهوت دخی
 یلیدری هوا و بری غضب و بری شهوت و بری حرص
 و بخل و محب و کبر دره و قی بر کشتی بونارک بر سیله مبتلا اولد
 جهنمك یدی در کاتدن بریده مبتلا اولمش اولور و قی
 جمله سی موج اولسیدی در که نه مبتلا اولور و نه وقت که
 حق تعالی نك نسیم عنایتی او ذریه اسسه آنک بو ذمیه
 صفتلرینی سیندر منع ایدرد و توبه نوری که تو ابلق صفت
 انوارندند آنک کو کنگه قرار و وتره آندن برو جو نشری
 جهنمك در که لرندن فریاد قویبار که احتیاج س شمه حضرتک
حجوب اولدک که ان الله يحب التوابين و يحب المتطهرين •
 و محبوباره سکر او چق طول و عرض ای صغفه یار میحق
 پس جهنم بو طار حوصله سید که یک در که در آنلر نه یورد اولسور

اولسون شیخ فرماید قدس سره شاه عشاق ترا هشت هشت
تک آید • و زهر چه تستشان تک آید • آندر دهن دوزخ
از ان سنک آید • کز پرتو نور و ناره دنک آید • شرابها شکر
 کیم ایدره هشت هشتی تک • اوز یکدن اوز کیه بونلر نه سی
 اوله لر هنرک • دخی طامونک آخزیه اورا رسنک ایدره جنک
 اگر کشف اوله آنلره او نور و ناره بر دنک • اگر چه نفس او اوجنی
 صفه دو شمش ایدی عالم ارواحه اما اول فضل حق فیضانک
 شراب ظهور و آنارندن و سقیم **بهم شرابا طهورا** •
 ساقینک طول قد حارینی انس مجلسه انبیانک و خواص
 اولیانک ارواحه صف اوله چونکه چور لر دی و آنلر حال
 صمدی مشاهده سنک نوش ایدردی آنک جرعه سنی ایکنی
 صف اهلی کور لر دی **شرینا و هر قنا علی الارض سوما** •
والارض من کاس الکرام نصیب • اما اول جرعه که ایکنی صفه
 دو کلوردی آنک قوقوسی او چینی صفه که ارواحه ایشردی
 و آنک رایحه سندن آنلر دخی مست اولور لر دی بوی بهن آمد
و پیوست شدم • بوی دکر ایشنوم از دست شوم • اولدای
 اید چونکه بو عالم اولشدیلر اول رایحه بود نیا خراباتی کشت

ایدوب طواف ایدردی ولذات جسمانی و شهوات نفسانی
 کو پلندن اول قوقو که آنکه بولمشردی آنکه احدینه هر کو پلندن
 بر چاشنی ایدوب طاد د یار اولیدردی چونکه اول رایحه نکه
 ذوقی بولدیلر بو کز طاحت غمخانه لرینی طواف ایدیلر عبودیت
 و خدمت کو پلندن چاشنی آلدیلر و اول طلب ایدیلر قوقوی
 بونده بولدیلر پس ایدیلر که بز اول قوقویوز کو ستر رسه هم
 بوندن کو ستر د یلر لاجرم مشغول اولدیلر طاحت و جهودیت
 کلله ایددی ایمان حقیقتده اول قوقوی المقتد عبادتد که انلر
 قوقوی بولدیلر اول قوقوی آندن نور ایمان بولدیلر و نور ایمان
 آنلری قومدی که دنیا شهواتی کو پلندن بر کزدن مست اولدو
 آنکه لذتیه آرام طو توب قرار ایدیلر قالان به خبر لر کی دنیا کلینه
 مغرور اولوب بش کونلاک دیر لکنه دنیا نکه راضی اولدیلر و آنکه
 اول فانه نعمت لری برله آرام دو توب قرار ایدیلر نه کیم بیوردی
رضوا بالحیوة الدنیا و اطمنوا بها و الذین هم عن آیاتنا خافلون
 وقت اولوردی نفس مراد اتند بر جام ایچلردی و کاه اولور
 روحانی کو پلردن بر سغراق شراب چکرلردی **خلطوا عملاد**
صالحا و آخر شیئا اما هر وقت که شهوات دنیوی کو پلند بر قوق

قدح ایچس لر ایدی نفس از لوامه صفتیه ایچده ملامت اودیده
 قاینه در ایدی اول قدحک خمار ی آنلرک باشنی دنیا ایشند
 سر کردان ایدردی و اول سر کردانلقدن یوز لرک آخرته دور
 تا که حق تعالینک علتسز عنایتی کمال مرحتسز بر کزدن آنلرک
 الین الوب دستگیر اولوردی که **حسی الله ان یتوب علیهم**
 پس آنلرک نقد معامله سنی توبه یوانسند قور لر و شوق اودیده
 آیدیلر و بر ذره کیمیای محبتدن اوزرینه صالح لر اول باقر
 صفت جمله معامله سی آنکه محبوب خالص التون اولور که
ان الله یحب التوابین و یحب المتطهرین غم بالطاف توشاد
کردد عمر از نظر توجا و دانه کردد **کر باد بد و زخ برد از کو**
توخاک آتش هم آب زند کانه کردد **عمر اید بقا بولور چونکه**
 سن اید سن نظر **طبرانی محکم یل الدرسه طاحیه** آب
 حیوات اولد او دهم قطرات اوله شرور **لا اقسام بیوم القیمه**
ولا اقسام بنفس اللوامه و صلی الله علی سیدنا محمد و آله
اجمعین **الفصل الثانی** فی بیان معاد النفس المقتصد و
النفس الملهمة یعنی ایکنی فصل مقتصد لر نفسنی یا اید که
 اول نفس ملهمه در **قال الله تعالی کیف تکفرون بالله و کنتم**

دی

امواتا فاحياكم ثم يميتكم ثم يحييكم ثم اليه ترجعون • وقال
 النبي صلى الله تعالى عليه وسلم موتوا قبل ان تموتوا عزيرين
 بل كل كه نفس مله اولد كه مشرف و مزين اولمش اوله حق
 تعالى نك الها ما تيد • و مرتب اوله مرتبه قسم حقل نيكيم بورد
 ونفس و ما ستويها فالهرا فجورها و تقويها ايده اول اولد كه
 عالم ارواحه ايكني صفة اولمشد كيه فنهم ظالم لنفسه ومنهم
 مقتصد مقتصد آدي كا اول و جهدا اولد كه اول متوسط
 اولمشد ايكي عالمك آرا سنده • بري سابق عالميد • و بري
 ظالم المر عالميد • نه بر كزون يك جهت اولوب سابق عالميد اولد
 كه صفا اولد ايده • و نه بر كزون يك جهت اولوب ظالم المر عالميد
 اولد كه او چني صفة ايدي • و اول عام اوليا و مؤمنه حواس
 و اول حق شرفني اول استعداد برله بولدي كه عالم ارواحه
 آنكه حضرت عزت آرا سنده واسطه ارواح انبيا و خواص اوليا
 ارواحيد • طرف حقدن فيض رباني كه اول صفة كه ارواحه
 ايريشوردى اول فيوضك بر توني ايكني صفا اهلنه اولاشد
 پس اول الطافك بر نصيب بوند بولوردى و حق تعالينك
 مخاطبات ذوق و در حاجاتك حاصل اولوردى آنچونكه بو

بو عالمه اولاشد يلا اگر چه اماره لك صفتنه مبتلا اولما ديلا
 اما ذوق فيوض رباني آنلك جان دما خند كمتش ايدي
 الست برتكم خطا بينك استماعي لذت آنلك كو كلاري سمعنه
 باق قالمشدي بيت وليس حديث العهد شوقاً ولو حدة •
 حديث هو ذككم في الحشا قديم و مادمت حيالت ان و دادكم
 وفي اللحد ميتاً و العظام رميم • نه واد كه خيالك اولد كز زانل
 يانه سوزد كه بو قلم اوله غيره مائل بن اولوب خالك اوليحي كرتي
 استرسك بوله سن مهر يكي سن هر سكو مكه سايل •
 پس اول شوقك اثر يده كه آنلك روحانيتي تخمك باقى
 ايدي كو كلاري جبران فانيه قومه ديلا و طبيعتك اسفل
 سا فلينك يوزلك جديتلك اعلاي حليتين طرفه دوندر ديلا
 و آندن **قد افلح من زكيتها** قضيه سنج تزكية نفسك دور
 و اول تخم كه تربيت اتمك شريعتك اعمال صاكي صوبيد
 صواروب و طريقت قوتيله تقويت ايدر لرتا كه تربيتك
 اثرى اول نفسى كه اماره صفتد آنك تخمك ظاهر اولدى
 و شريعت نوري ظلمت نفس او زينه بر تولى ساچد و اول تخم كه
 خرماسبتنه قومشد كچن فصلك اول تخم حركت ايدوب و شر

یا پراق اولوب باشنی طشره چقاردی چونکه برپاره حجاب بندند
 خلدص بولگی اولدانه کی وجود زندانند وهم درچه عبودیت
 هواسی صحرا سنه و آغا جلعی مقامند آچلری پس درچه آجلوب کنی
 ملامت ایتکه باشله دی اول وجود دانه جنسندک دو تساق پد
 اولدیفندک او تری لاجرم ایتدی که چون کوجن یتوب تربیت وتر
 برله بوجنرک خلدص بولوب آزاد اولسن چون توقف ایده سن
 واجتهاد کمرن جان بلنه باخلدصیه سن شول همتسن لر کی که بوجقا
 حیوانیت مقامه راضی اولسن پس آکا بومقامه نفس توامه
 دیرلر زیر اکندوی ملامت ایتکه باشلی آنک صکره اولکی هیا
 تأثیری آنه قوللق اوزرنده هر دم جددن آرتور حغه باشلی
 و آنک شوقنی و محبتنی زیاده قیلور و اول خلبات شوق و غیا
 ذوق ایرچوق جاهده ایتکه معامده سی اخلدصن آرتور لایم
 حرکت که آنک بیورینی قانونه اوزرینه قیلور آنک برنوردخی متولد
 اولوب ظاهر اولوز و ایمان قوتنه مدد اولور که **لینداد و ایمان**
مع ایمانم پس اول عبودیت آخاجی هر دم و هر کون بر طراوت
 و بر رفک دخی دوتره پس عالم سفلیک عالم علوی به ترقی
 ایدر تا آکا دکی بر کزدن تمام دانه طشره چقوب ظاهر اولور که

وکنتم امواتا فاحیاءکم یعنی سزاوی ایدیکر در لندی بومعنایه که دانه
 بر کزدن آخاجده محو ایر شوید که دانه فانی اولور و چون شجره ده
شم یحییکم یعنی اکیلیان اول دانه چچکله صورتند آخاجده طشره
 کتورد اگر چه آخاج ایچندک اولوب محو اولمشد اما اکیلیان بوداغ
 ایچندک دریلدی پس بوداق سنه سنند باش کتورب چقدی شول حالده
 که چچکی کفن ایروب چکننه صالحی بیت **فردا که مقدسان خاک**
چون روح شوندر اکبر مرکب تن چون لاله بخون جگر آلوده کفن
از خاک سرکوی تو بر خیز من بود روح پاک که هر بری خاک دوتد
 وطن سوار اولسه قیامتک بر مرکب تن جگر قانید بو یا نمش کفن
 چکنندک دوتوب سزک محله مزارندن اوری طورم بی
 نفس بومقامک بو حالده کندینک مقام اصلینه یتشمش اولدی که
 چچکله کی عبودیت آخاجندک بوداخنه کلدی اما چونکه شمره کماله
 ایرمشدرهنوز اول برقدی آخاجلق مقامندک دوتمشدر که
 آندن خدا چکر کندوی کماله ایر کورمده ایچون **و برقدی**
 مقامندک دوتوبدر که مقام خطر دوزیر افور قودر که شاید
 جزئی صوق و یا قتی ییل ایله **فجعلناه هباء منثورا** آنک
 اول نیچه یللق رنج چکوب و امله یدر که نسنه نکه اوزرینه

اول اولمش بر دانه ایدی چونکه
 مسبزه ظاهر اولدی آنده فاحیاءکم
 پس در لندی شم یحییکم کروالدر
 یعنی صحیح

او قیوب اور الرشوبه که لاشی مثالی اوله و اول بو مقامه اول
 استحقاق بولمشدر که کند و نکه صلاح و فسادینی مشاهده
 ایر اول دائم خوف و خشیت او زده در روحی تعالینک مدد
 الهامی آکا متصل بولمشدر که آنکه و تقوی و فحورن آکا کوشتر
 بلدر بو حاله اول عظیم خطرده در زیر که مخلص اولدی
 یعنی دانه و شجر جنسند مخلص بولمش اولدی و اخلص ^{بود اخله}
 ایچنک ظاهر اولدی که **و المخلصون علی خطر عظیم** بوند اولدی
 که آخاجده تعلق دوشمشدر یا خود دانه ده محسوس ای بو قورقو
 بو خیدی که هر یله و صوق ایله باطل اوله **بیت نلف تو نیم تا بکنه**
بازی دورار ویت شوم دورار ویت اما شمدیکه آخاج رحمت
 طوغدی و لطیف چچک باخرد اخله که صار الدی بر طفلدر که تازه
 طوغمشدر سرل زنده بولم باطل اولور پس آنکه احوالی کوزدوب
 شرطیه رعایت اولیه حق اولور سه نفس خود بو مقامه حق تعالی
 الهامات ذوق بولمشدر و غیبت عالمیله بلش بولمشدر
 لاجرم قورقودر که وسوسه شیطان یا محب نفسنا صوغیده
 عبودیت آخاجند بلغم کبی و شوبذیر و زبر اوله ^{حضرت}
 عزت بو حاله اون بر اندیه قسم یاد ایشدر تا کیدن او تری

تا که سالک غافل اولیه و بیوردی که نفسه پرورش و بریح
 فلاح یعنی ملهمه لای چکنند مطمئنک میشنه ایریشدی
 و اگر تربیتدن محروم قالسه زیانه او فراید یعنی چچک صلب
 قیله هیچ نسیمه یارامیه نته کیم بیوردی **قد افلح من زکیها**
وقد خاب من دسیها و هیچ بریده حق تعالی قرآنک بود کلو
 قسم ذکر ایتدی **الاسوره و الشمس** ده ذکر ایدی بونک ستر
 اولدی که هیچ نفس انسانیدن شریف و کریمه مخلوقات ایچنه
 یوقدر قجان کالنه ایریشسه و دخی نفسک هم بو مقامه بو
 ناز کلو کنی و بو خطری یوقدر الا ملهمه لای مقامند وارد در زیر
 کند و دن خلوص بولمشدر و الهامات غیبی ذوق کیر و بولمشدر
 پس ممکندر مغرور اولوب مقام کلا احتقاد ایدیه نفس ^{بسیل} غنی
 و شیطان و وسوسه سیله یا محب نظریه باقوب ابلیس وقت اوله
 معاذ الله تعالی آندن اول لعنت یلیده چچک کبی قبولیت بود اخی
 او جندن مذلت طبر اخی او ز رینه دوشنه و نفس بوند او چنی
 کز بردخی طوغنی کرک تا که کاله ایریشه اول طوغدیغی اول
 آخاج کبی دانه دن طوغنی و ایکنی اولکی چچک کبی مخلوقات
 آخاجندک بود اخلدن طوغدی تا که الهامات حق بوله **بسر**

او جنبی اول که میشه کبی بچیدن طو خفق کرک تا که تمام بخته اولوب
 بو مقامه کامل اوله زیر که هر بر مقامه نفسک ابتدای و انتهای
 وارمله له مقامه ابتدای اولد که حق تعالی تک الهامات ذوق
 کند و ده کبر و بوله هر تقوی و فحور که باشنه کلور آنه تانیه شوپکه
 حقی باطلدن باطلی حقی سجه آندن صکره حقی اختیار ایدو
 آکا متابعت قیده و باطلدن پر هیز ایدیه فخر کائنات عمده افضل
 الصلوات بو مقامه دعا قلوب ایددی که **اللهم ارنا الحق حقا**
وارزقنا اتباه وارنا الباطل باطلا وارزقنا اجتنابه ●
 ابتداده حقی و باطلی کور ملک و بلکدر و نهایته توفیق و قوت
 بولمقدر باطلی ترک ایدوب ادب حقه متابعت ایتکه ایدی نفس
 صفات ذمیه دن آر نیمینجه و کولک دیری اولما اینجه صفات
 حمیدیه برله بو معنی بیشتر اولما زنته کیم بیوردی **موتوا قبل ان**
تموتوا و مرید صادق بو مقامه سماح حدل در بر قاج و جهیدن
 بری اولد که چونکه نفس صفات ذمیه دن **انک اولدی آنک عروس**
 اورما خیمچون سماح اورمق کرک بوندند که صوفیلرین فخر
 بر خیزی فوت اولسه آنک عروس بیچون سماح ایدر لر مبارک کلمه
 او توریدر زیر که آنک معانی خبیته برله اجتماعی و الفتی حاله

اولوبدر و صفات حمیدیه برله عقد ظاهر ایشدر پس سماح
 سنت ایدی اعلان نکاحه که **اعلنوا النکاح ولویضرب قی**
 بونده دخی انجلین سنت اولدی او جنبی اولد که چون نفسه
 بر کوز حاصل اولدی که آنکله حقی کورد و بر قول که آنکله حقی
 ایشیدر و الهامات ذوق بولوب هر نه ده کر کسه جنبشی حق
 طرفنه اولور نه کیم بیوردی **الذین یستمعون القول فیتبعون**
احسنه پس هر قول که قوالدن ایشیدر بر خوش صوت **صوت تنه**
 یا بر موزون شعر لباسنده اول قوالدن الست خطابک
 ذوقنی بولور و اول صوت اید و شعریه حقی یکا شوق آنه
 جوشه کتوروب جنبش ایدر آخر بر دوه دن کیم خوش آواز
 ایشتنسه دوه اول او نیله شوق بولوب جنبش ایدر و اول
 مألوف و طنه و معروف او تداغنه تو جهری ظاهر اولور ●
 پس آنک دخی روحانیتی قوشی وطن اصلیه و حقیقی
 آشیانته قصید ایدر و چون دلایه که پرواز اید اول قفسه
 روح قوشی آنده حواسک بیس باغیله باغلمشدر رانی
 قومر که او چا چونکه روح خطاب ذوق بولمشدر ●
 آرام ایدوب قرار ایدر پس اضطراب اوزره اولوب حرکت

دق

ایردد یلر که قفسی صیوب کند و نکه اول معروف ^{باشه} عالیه
بیت آن بلیل محوس که نامش جانست • دستش
بشکست قفس می زسد • پس بدن قفسی روحه تابع
اولوب حرکت کلور رقص و حالت بوند که قند اول ^{مضطرب}
حرکت دیر لرنه که شیخ قدس سره بیور رقص آن نبود که
هر زمان بر خیزه به درد چو کرد از میان بر خیزه رقص
آن باشد کرد و جهان بر خیزه دل پاره کنی و ز سر جان بر خیزه
رقص اول دکلیم هر زمان آکبجی آن اوراس • شول کردی
درد کوب کم دور ایده طوره کله س • پس رقص بر حالت
آکا خلاصت بود درد • کونیدی قواله اتوب جسمی جانان
طوره س • چونکه مرید صاحب ریاضت بو حاله
بو مقامه اوله وقت اوله که آنکه خاطر ی دفونی
استماعه اوله درستد الا اول شرطه که شیخ خنده
اوله یا خود بر صحبت که همدرد یار فلجمع اولش اوله
و اختیار صحبت کوی یتد کچه پر هیز ایدید مکر اول
کشید که نیازیه و اعتقاد تام برله حاضر اوله ^{لر} صحبت
ادب و حرمت و رعایت ایدیه لر هم روادرو مرید کر ای کم

کیم ساعده حرکتی تکلف برله ایتمه معایب کیز لود و توب دهوای
ترک ایلید و هر احوالده حق تعالی نکه الهاماته منتظر اوله تا
هر نکه ایشلیه نور الهامه ایشلیه طبیعت ظلمتین ایشلیه
و اول امرده بو مقامه احوال نکه صلاح و فساد الهامه یله
و واسطه حق تعالی نکه اشارتیه بلور و آخر نهایت کلام
بلور • پس الهام ایل اشارتیه بینده فرق اولد که الهام بر
خطا بدر که حقدن قلبه یتشور اما اول آنه بلز که حقد نده
و اشارت بر خطا بدر که ذوقلو که قلبه یتشور و هم آنه بلور که
حقد نده ولیکن رزیه اولور صریح اولماز و کلام ذوقلو
بر خطا بدر بلور و هم صریح اولور • اما نفسک ملهم کی مقامه
کلام ظاهر اولماز • بلکه مطمئنه ای مقامه ظاهر اولور که
یا یترا النفس مطمئنه ارجی الی ربک و بر صریح خطا بدر
نهایت حاصل اولور • و ملهم مقامه نرایتی اولد که حق
تعالی نکه نوری کو کلان متمکن اوله تا هر نیه که باقه حق نوریه
باقه که **المؤمن ینظر بنور الله** • اول وقتدن که الهام ظاهر
اوله اول مؤمنلرک خواصنه مرتبه سید تا اول وقتدین که
الله تعالی نکه نوری کو کلان متمکن اوله آنن صکره هلام

اولیا سنی مرتبه سید که **الله ولی الذین امنوا یخرجهم من**
الظلمات الی النور چونکه بومقامه ایریشدی بو طائفه نیک کمال
 معادیدر که مقتصد لر در عالم از واحد ایکنی صفت ایله
 شود که حق تعالی نیک الطاف نور لر و فضل فیضان اولی
 صفت او غریب که انبیا و خواص اولیا از واحد اند کجوب
 حجاب آردندن آنله دخی ایریشدی پس ایکنی صفت هر کشتی
 نه دکلو نور تیشمش ایسه بوند ده اول قودار سبقت ایروب
 انبیا به اولیا به سعی و طلب و جدی ظاهر اولور نه که صفت
 ایرفاق و یقیناق تفاوت و صاف خلق و صولق اخلاق و اریدی
 بعضی ارواح بعضی نیک اوزرینه پس نیک اثری هر کشتی
 سعینک و طلبنده ظاهر اولور و منزله ایریشوب و قاله نه
 هم اثر ایدر و چون ایکنی صفت هر روح که بروجه دخی مقابله
 دو شمش اوله اولکی صفت انبیا و خواص اولیا از واحد روانکه
 مناسبت بولمش اوله آنه بوند دخی اول مناسبت اوزرینه
 بو کشتی اول پیغمبره یا اول اولیا به ارادت ایروب محبتی زیاد
 اولور قالندندن نه کیم رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم
 بیوردی که **الارواح جهنود مجتده فما تعارف منها ائتلاف**

وما تناکر منها ما اختلف هر که آنه بر برینی بولمش اولسه
 یا قارشوسنک یا خود یا نیکه دو شمش اولسه اول نسبتجه
 بوند معرفتی و الفتی و محبتی بر برید ظاهر اولور و اگر اول
 شخصی بوله منزه اولور که دوشمنک یا واقع منک کور رواند
 بو کمالک بتشور پس مرید لرک مشایخه اراده بومناسبتک
 نتیجه سید که آنه بر برید اولمشدی که بوند ظاهر اولدی و
 اما بو طائفه که ایکنی صفت اهلیدر مثالده آنلرک ارواحی تخمینی
 خرما همیشه تمثیل ایشدی کجمن فصلک و خرمانک اگر چه ذوق
 و حلاوتی وارد را اما قابنده درجه کدکنک دکدر بو کمالک
 بو طائفه نیک معادی و چاخن اعلای علیتی اولیسرو انبیا
 و خواص اولیا نیک اگر چه قونشی سی اولوب برابر اولسر که
اولئک الذین انعم الله علیهم من النبیین و الصدیقین
و الشهداء و الصالحین لیکن بعینه آنلردن اولماز زیر که
 آنلر عندیت مقامند اولور لر **فی مقعد صدق عند ملیک**
مقعد حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم مصابحت
 شرفی جمیع مرید لره و محبلره اثبات ایدردی **الرویح من**
احب یعنی کشتی ندره سورسه نکر هم صحبت اولوب برابر اولسر

تدرکه

اما اهليت اختصاصك دولتی سلمان سوخته یا نبات اید
یعنی بیوردی سلمان منا ومن اهل البیت یعنی سلمان بزور
و بزور اهل بیت زنده فخر کائنات علیه افضل الصلوات
حضرت زینة مجرد محبت اولوب هم صحبت اولق قندن و آنک اهل
بیتندن اولق قندن ایدی بو مقامک بیاض اولیبر فصل
مؤخرده ان شاء الله تعالی و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و
اجمعین **الفصل الثالث فی بیان معاد النفس السابقین**
وهی النفس المطمئنة یعنی او چینی فصل سابق نفسی بیان
اید که اول نفس مطمئنة در قال الله تعالی **یا ذی القدر**
المطمئنة ارجع الی ربک راضیه مرضیه و قل الله صلی الله
تعالی علیه وسلم **جذبة من جذبات الحق تواری عمل الثقیلین**
خزین من بلکل که نفس مطمئنة انبیا و خواص اولیا نفس
دیر لکه عالم ارواحه صفا اولدیر ایدی حقیقتک شیه
بلکل که نفس آثاره الی مقامک مطمئنة الی مقامه
ایریشمز تا حق تعالی نیک جذبات تصرفی و شریعت کیمیا
آنک حقیقتی تبدیل ایتیجه نته کیم بیوردی **ان النفس**
لا تارة بالسوء الا ما رحم ربه پس اول امر به جمع نفوس ایتاره الی

صفیته موصوف اولور لکرک بنی علیه السلام نفسی
اولسون کرک ولی نفسی اولسون آندن صکره شریعت
تربیتیه اطمینان مقامه ایریشور که جوهر انسانی استعداد اینه
نهایتی اولور آندن صکره ارجعی خطا بنه لایق اولور اگر چه
ابتداده روحی عالم ارواحک عالم اجساده کوندرسه لکرک
ایدی تا که تعلق دوتایدی آندن اول جمیع ملک و ملکوتیه
آن سیر ایتدر دیر تا کولکوره و یلدر لره و عناصره او خرابوب
کجی و آندن نبات و حیوان مقامه ایریشدی و آنک دخی
کجی انسانیت مرتبه سی که موجوداتک اسفل سافلدر آکا
یتشندی نته کیم شرح اولمشدر **ثم رددناه اسفل سافلین**
و اشارتد بو معنایه پس اظلمین نور ایمان واسطه سید و اعمال
صالحه اید یوزن اول کدی یکی مقامه دونددر که اهلادی علییند
نته کیم بیوردی **الا الذین امنوا و عملوا الصالحات** اما شویردر که
مادامکه ارجعی الی ربک خطا بنک دوقتی بولیه محال او که اینه
نور ایمان ظاهر اوله یا عمل صالح ایشلیه بیه زیر اول خطا
سرمالند جذبته حق صورتنده که روحک سترینه یتشور و
نفسک صورته ایتاره الی صفتند دوندروب ایمان قبول اید

و شرعی استعلاء ایتماک مقامه ایرینند و نه کیم بیورر یا نادر
کونه بردا و سلامه خطاب او دل سترینه ایریندی او دانی
بلدن آدن صکره او دیوزینی محرقی صفتی کیم یا قبیاق در
آدن دو نندوب برد سلام مقامه ایریندی که خنده لکدر
پس اول وقتدن که نفس ارجعی خطا بنده تصرفید یوزینی
طبیعتک اول اسفل مقامده که آثاره لکدر و ندر اول وقت
رجوع ایتماش اولور کندینک معادینه آدن صکره که کندونک
کمال مرتبه نه تیشور که معاد خاصه نه که بیورر **فادخلی عباد**
وادخلی جنتی بو جنتی که حق تعالی کندویه مضاف ایتشد
ماعد اجنتک او زرنه شرف او لقدر در که کعبه نکه قلامسای
اوزرنه شرف اولدیغی کبی زیرا که آنهم کندویه اضاف ایتشد
که بونه دیشدر و بر اولو سردر که هر کشینک فهای نومغیا ایریند
و بو اشارتک بیان عبارت کلمه کلک ایتمک آثاره لک آدی
نف اول معنادر که بدنده امیر اولور و آثاره لفظی مبالغه
امیردن یعنی غایت امر ایچی و حکمی کچی دماغ اولور و آنک
امری و حکمی کندی طبیعتنه موافق و حق امرینه مخالفه سپر
امیر اولدی جمیع اعضا نکه اوزرنه حکمی بو که جمیع اعضا طبیعه

طبیعتنه موافق ایش ایشلیر و هیچ فرمان حقه باش ایندی
و شرعه مطیع اولمیلر بوید اولیجی مادامک نفس فرمان حقه
بیون و بریه و شرعه مطیع اولمیه هرگز آثاره لک صفتدن
خلوص بولمیه بوا یکی صفت که بری آثاره و بری مأموره در
بری برینک ضدیدر مادام که آثاره در مأموره اولور
ممکن دکلدر یعنی مطیع ایدر مز و چونکه مأموره اولدی یعنی
شرعه مطیع اولدی اول وقت آثاره لکدن خلوص بولدی
پس شریعت سرارینک بریسی بودر کیم حقیقتک طبیعت
الچقلفندک و شریعت کندک اوزر که نسه برله خلوص بولور
ترق ایتک ممکن دکلدر زیرا که شریعتک حق جذب تفسیه
اولمشد و طبیعت ظلمتک خلوص بولور نوریه میت اولور
نه کیم دیشدر **و بضد هاتین الانبیاء** و هر کیم که نور نعت
که جذب حقه صورتی و هم رحمتک ستریدر دستگیر اولور
آثاره لک و در طر سندن خلوص بولدی و هر کیم که دستگیر
اولمادی ایرق نسه ایدر هیچ بولور حق دکلدر **الانبار هم ربه**
کود فریسن مغر موجودات علیه افضل الصلوات کمال
نبوتک و رسالتک ایمن آکانه دیر لردی که **انک لاتهدی**

من اجبت یعنی من کند و طبیعتک دید که هیچ طبیعت
قبولندن خود تار حق و کلین **ولکن الله یهدک من یشاء**
پس بر هر هدایتی که نور یک جذب نکند حقیقتی اول کرک
تا که جاذبه عنایت بر له طبیعت اهلنی اول **الجهل** فو باره
و قربت بوجه لکنه ایرینده **ارجعی الی ربک** و نفسی بوحالده
ارجعی جذب سی تصرفیله کندی مرجع و معادینه ایرینده
ایستیر اول امرده اول جمیع مختلف عالمردن که کلوب
او غریوب کجمن ایدی کیر و آکا او غراردوب کجمرک کرک
پس بو کلوب کیتک حکمت اولدی که اول حق تعالینک **و حیو**
التمش بیک عالمی مطالع قلدی و هر عالمک بر کج که تعبیه اولشد
آن آله و بر سر که آنده امانت قومشد آن بیکه **و علم ادم الی**
کلها علمیه ادم وقت اوله اگر چه روحانیتک ابتدا سنه
بلوردی جزویات بلردی و او عالم خبیه عالم شهادت
دکلر چونکه بو عالم اولشدی و کنده تک تربیت بلدی بر
کلیات و جزئیات بلدی **و عالم الغیب و الشراة** اولدی
خلافت حقه زیر که عالم ادوا حد حق تعالینک خلافت
معاملرینه قدرت و آلتی بو غیردی بوند اکلدی که قدرت و آلت **کسب**

کسب ایدوب اله کتوردی و خلافت مرتبه سنه کماله ایشک
و اول وقت که بو مختلف عالمه سیر ایدوب او غراردی
هر بر عالمدن برتسه اودنج آلودی و آنک صفتیه صفتانو
و هم کندون برتسه آنک دوته قوردی که کیرود و نوب جمع
ایتدیکی وقت مادامک هر آلدیغی بودجی کیر و ویرجه و دوتو
کیر و آلمایه هرگز آکایول ویرجه لکه کج بیله **کرت باید کزین قفصر**
برهی بازده و ام هفت و پنج و چهار ایدی اول او غراردی
منزل طبر اقلی منزلیدر آنک قدم باصمق کرک و اول دنیا
منزل لرینک اقل منزلیدر و روحک بدنه تعلق وقتدن و
آخرت منزل لرینک اول منزلیدر روح رجوع ایتدیکی وقتده
دنیا دن بوند ند که چون نفسی طبر اقله قویه لرایدر لکه
هنا آخر منزلک من منازل دنیا و اقل منزل من منازل الآخرة
اما اولوی کوجیه و اختیار سزا اولدوره لآنکه اما اختیار بیدر
اولدر که سلوک قدیمه در لکنده طبر اقل صفتنک کج صورت
دکل زیر طبر اقل صفاتی ظلمت و کدورت در کثافت و غفلت
آنک ظلمتک جهل و کوز سنلک قویار و کدورت خاصیتنک
تعلق بولوب یا بشمق و هر سه به قار شمق و تفرقه ظاهر اولر

وكتاف خاصيتك به رحمة وشفقتك حاصل اولورو
 نقلت خاصيتك طبيعت خسيه سلفي و همتك و اجتهادك
 و خوارلق و كاهلاق و اخلاق ظاهر اولور ايدي سالك بوجميع
 صفات ذميه في طير اقدن المشرق اولور نج اند بجه صفت آنك
 برينه دهن قومشك برى كرم برى مروءت و برى قوت و علو
 همت و رافت و رحمت و شفقت و علم و يقين و صفا و صدق
 و جمعيت و دقت و نورانيت و خفت و درو و يشك سالك
 طير اقلق مقاعدك كچمز تا بوقا موس رد ايتي بنجه و كندو
 عالمة بول بول مر اول صفتك كه آندن كتوب دو تيا بونده قو
 آنك كير و آلي بنجه بيل كيتي بنجه بونجلاين اوج عنصردن كه اخصوصو
 و او دو ييلار صفات ذميه في الوب برينه صفات حميده في دهن
 قومشك روح دخي كو كلردن و يلد زلردن و قلون عالمردن
 بونلك هر برندن هم بونلك او زرينه قياس ايد چونكه جميع بوز ^{حلي}
 ويره و قود يعني رهينلري آله و كنديناك و وطن اصلينه يت
 آن خلافت سلطنتك راست آدمار نيابت خلقك و سيادت
 منشور ايد جميع غيب شهادت مملكتك او زرينه مالك قبلور
 و كائنات زحانتى آنك اليه و يردلك **قل اللهم مالك الملك تؤ**

تؤتي الملك من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء چونكه جميع
 اقليم باد شاه اولدي هر نه كه اول وقت اولور و نوح المشرق كير
 و يرمك اچون شمدى آنك ملكي اولور و اوله ملك اولور
 آنك تصرف ايد بحق تعالينك نيابتي و خلافتي بر ليه جميع
 غيب و شهادت عالمردن قوللغد و توب توحيد ايشكند اقر
 ايتد ملك و حدانته حلقه دركوش جرج و انجم كن • **تادهند**
بيتكى قراره آفرينش نثار فرق تواند بر مجين چون خسان
زراه نثار جرج و انجم كوشنه طاق حلقه في اى مردكار
 تاكه اقرار ايد لر قوللغد كا هر نه كه وار • ياراد لش چونكه فرقك
 او زره اولمشك نثار دون همك كى قايه نثار اى يادكار
 و يبدون من الصنعاء برق • بخيرنى بها قرب المرازى •
 فلا ارض الاقامة في فلوت • و فرق الفريقيين رايه دارى •
 وكيف آكون اللذان عبدا • و اربعة العناصرى جوارى •
 بكابر نور صنعادن ايريشك اولدم اوش شيدا • يقين اولديك
 محبوبك مقامى اوليسر بيدا • پس ايرق بوا سزلكه اقامت نجه
 دو تم بن • جو فرق فرق دين او زره قوديلد تخم زيبا •
 يا نجه بن اسير اولدم بو قورد و قوش بوا سزك • چودورت

نامدار ليد

عنصر بکا قار شواید لر سبک بر سیما • بویوله سیرایدن لر یکی
 قسم در بری سال کرد و بری مجذوب و بلرد مجذوب و بلر آن در در
 آنری جذب کندید قبالر و بومقامره تعجیل برله او غرار و
 چوره لر پس غلبه شو قدن آرتق خبر لری اولماز یولک احوالته
 و مقام لرک معرفتته و آفتلری کشف ایتکه و یول او زرنده خبر
 و شر نه و ادرسه آن فرق ایتکه زیاده علم لری اولماز لاجرم آن لر
 شیخلفه و مقتد الفه یاد امر لر • و سالکر آن لر در که آن لری جذب
 کندید لر آلد یلر اما سکون نلر و آهسته لغله آلد یلر تا که هر مقامک
 دادینی داده و آنک حظنی آله و خیر و شر و صلاح و فساد
 بونلرک احوالی یول او زرنده آن لره عرض اید لر وقت
 اوله که یولچ و گاه اوله که یولسز ایلته لر تا که بوا یکینه بی خبر لر
 اوله شوید که هر جماعته دلیل و قول او زا و لغه یز ایلر یولول
 علی و معرفتی نه ایتسز در و مقام لری صاخشه کلن و
 هر مقامک بر جاشنی و بر در مزاید لم تا که یول سیرایدن کنشی
 یولی بیلمک لکک و آنک علامت لر نه و نشان لر نه دلیل اولوب
 هم محکم اوله ان شاء الله تعالی امید ی شوید بلکل که سالک اول
 امده که سیری تیشور طبراق لاق صفاتنه او غرابوب واقع اولوب

کچر و آنک ایچنک ایکن نیچی واقعه کورد اینش بر لر یکی قیولر
 و بوجا قلد کچر و هم کورد که قرا کو بر لر دن خرابه لره چقار و قبالر
 و طاغله او غرار و هم کثافت و ثقلت کند و دن کتور یلور
 و صفت لطافت حاصل اولور آندن صکره ایکنی مرتبه ده
 صولق صفت لرینه او غرابوب کچر سبزه لر و مر غرار لر و آفا جالر
 و اکثر و آقا ر صولر و چشم لر و حوض لر و د کز لر دخی بوکا بکزد
 ننه لر کورد • او چینی مرتبه ده هوالق صفت لرینه او غرابوب کچر
 هو او زرنده یور و مک و او جماق و یلمک یوجهره آنحق و در یلر
 او ستند او چوب کچمک و دخی بوکا بکزد ننه لر کورد • دور کچ
 مرتبه ده که او دلق صفت لرینه او غرابوب کچر جرالر و شمع و شعل لر
 و یلدر ملر و او د دن خرمن لر و یا نقلر و او د شعل لر و دخی
 بوکا بکزد ننه لر کورد • و بشینی مرتبه ده چونکه کوکلر صفاتنه کزد
 قیلور کوکلر او زرنده یور و مک و بر کو کدن بر کو که دخی حقیق
 چرخ دو ندر مک و دخی بوکا بکزد ننه لر کورد • و التینی مرتبه ده
 چونکه افلاک ملکوتنه کذر قیلور و یلدر و آی و ککش و انوار
 دخی بوکا بکزد ننه لر کورد • بدینی مرتبه ده چونکه حیوانیت
 و سعیت صفت لرینه او غرابوب کچر اول صفت که آندن کذر قیلور

قرار داد و تمز آکا بر شاهین کرک طاوس اگر چه جمال کماله در
و بیل اگر چه بیک در لوبیکه داستانه وار و طوطینک شکر کی
طتاودی و اراتا بونلر پاد شاه ایچون هنزاید مز لر لیکن تفرجه
و نظاره یه یارار لر پس بر پروانه دیوانه کرک تا که ایشه یارایه
زیرا که عاقل همان تفرجه یارار **دام میا که مرغ این دانه نه** •
در شمع مبار چونکه پروانه نه • دیوانه کسی بود که کرد بر ما •
کم کرد بگرد ما چو دیوانه نه • دوشمه بود وز آنکه کیم مستانه دکسین
دورایته بواوده کیم پروا دکسین • بزمر حرمه محرر دیوانه اولور هردم
چق طشه حرمد کیم دیوانه دکسین س • ای جان و جهاتم آنری که
مجلس آنسک ندیم و بستان قدسک مقیم اولیچون یار اتدی
ایمدی اصحاب و صلوة وصال آنلر در وار باب فضل نوالهم آنلر در
بونده عزت قبه لرینده آلتسک کینر لمتلر در که **ان اولیای تحت**
قبایه لا عرفهم غیری • آنکه اوز که بونلری کیمسه بیلر آنلرک عا
قرار سوز سوز لر می اعتبار سوز و پروبال سوز لر در که **رَبِّ اشْفَتْ**
اغبر ذی طمرین اول در ویشلر در الفقراء الصابره هم جلساء
الله اول دلریشلر در ایشان دارند دل من ایشان دارند • ایشان
سر زلف پریشان دارند • آنلر در آنلر قریب جذبات کندیکه **المشکر**

المشکر در و جمیع لذات نفسانی و شهوات حیوانی و مرادات انسانی
آنلرک جان دماغنه آچی ایلمشکر در و بر مشربک چاشنی داددر مشکر
تاکی از دست روح قوت خوریم کی نمکسوخنکوت خوریم • آنلرک
کوکلی که هر نسته اید که کونین و خافقینک وارد هر کزد و لوب کلنر
کیر و آنک ذکرید و لور که **الابدکر الله نطسین القلوب کوریز**
سبحی اور مشر کشتی هم کیر و شبی ایار آنلر هنوز الست شراب ذوقیل
سر مست فالمشکر در **قل الله تم ذرهم آیتن کائنات اوزرینه**
او قیوب اور مشکر در ما مست زیاده الستیم هنوز •
وز عهد الست باز مستیم هنوز • در صومعه **سجاده و مصحف و**
ورد • **دردی کش وز بند می پرستیم هنوز** • ازله بزمر الست
خمار اولوب کلور زه بوساز و سوزینه اوش زار اولوب کلور زه •
نیجی سی گوشه نشین اوله وز بوضومعه ده • چومست و بی سر و
به قرار اولوب کلور زه • جو آنکه ایتمشیدک شاهد بر جمعیت آنکه
نتیجه سی اوش تار و ماد اولوب کلور زه • قودق بووردی و
سجاده و تسبیحی • چومی پرستلر له دستیار اولوب کلور زه •
آنلرک مقامی هیت وجود خراباتنه در و آنلرک حاجی مدام
شهود شرابیده مالامالده رنم که سکر او چق نعمتید بو مجلسک

نقلی اولماز و آنکه جمله سی نفس لوآمه به و نفس مله به به علقه قیاسی در کرا
و کم فیها ما تشتری بالانفس نفس مطمئنه آنکه هیچ دولتمند و اول
خوانه التفات ایتمز ابیت عند ربی خواننده ارجمی الی ربک نواله سین
کوند در بازی که همی وست ملک **دانشاید** منقار بمر در ایجا الاید
بر دست ملک نشیند آزاد خویش در بند اشاره که او فرماید •
شول طوغان شاه قولون جو بنوب قائم اوله • ننه منقاری آنکه هر
نجس لایق اوله شاه و اولوبن غیره نظر قلبیه هیچ • آیا غی باخلو
دور و با مرینه کی عاشق اوله • یوق یوق بونه سوز در **الذین**
سبقت لهم منا الحسنى اولئک عنهم مبعدون اول حضرتک
قوشلری دخی طوغاناق مرتبه سنه باش ایند مرزرا اگر چه طوغان
سپید رفته یتشور پروانه به کیم اول جان باز در طوغانک ایتمز
شکار جاندر پروانه نه کار جاندر طوغان بر او جی در که صید اند
جان ایتمز پروانه بر عاشق در که معشوقه جاندر اوز که تحفه
ایتمز • جبرئیل و میکائیل علیهما السلام اول حضرتک شاهیناز
آورنده دور مشارد در تنزیه و تقدیس شکار ایدر که **و نحن**
نسبح بحمدک و نقدس لک چون آکا ایریشد که جمال صمدی
شکار ایدر پس قناتلرین قولتغه قیوب اللربنی آودن و آو

آو جیلقدن چکد یلر لود نوت **انتم لا احترقت** مرغ آنجا پریدو
پر بنهاد و یوکا آنجا رسید و سر بنهاد پس آنرا ایتدی یار بنز اولغی
اندل آوی برنده یجتم دوزا غیله قور مشز و بود و زانغده **شور**
کراه که **انی جا علی فی الارض خلیفه** تا سزه کومتره و ز که او صلیق
نیجه اولور پس جمله ایتدی یلر اگر بو آوجی اولمقد بزدن او کرده
اولور سه و بومید آنکه د خوی طوبی چون کان ایدر قیاجی اولور
و بر شکار ایدر جمله اولور سه که بز آن ایدر میز جمله مز خدیت
کمرن جان بلینه با غلیه لم و جان و کولدن عبودیت آلتند
سبحه ایدر لم حضرت عزتدن خطاب ایریشدی که زنها ر آنکه
اول ضعیف قناتلرینه با قوب که **و خلق الانسان ضعیفا** اکا حقد
کوزیده **ان جعل فیها نظر ایدوب** منکر اولمالک که بنم ایشیمه قارشو
کلور ستر و کند و پروبالکره نظر ایدوب مغرور اولمالک که **شیطان**
کی حضرتک ابراق دوشیمه سز آنکه پروبالی حقیقته بزدو
بزدن اوز که آنکه قنادی یوق در که **و حملناهم فی البر و البحر**
اول بزم پروبالمز اولدیغیچون حضرتزه یتشور **جز دست تو**
زلف تو نتاست • جز پای تو سوی تو نتاست **دوید** از روی تو
دیلم طمعنی ن نبود • **جز دید** نور روی تو نتاست که دید •

الکدن اوزکه الجانا سنک زلفک ایرمزهیچ ایافله اولسه اوزکه آیاقلر
سکا ایرمزهیچ کوزم یوزیکی کورمه طبع قیلر آنکچون کیم
سنک کوزیکدن اوزکه کوز سنک یوزیکی کورمزهیچ چونکه نصیر
مطمنه یه ارجعی اون آولا مقدا اوتری پرواز ایتد دیلر کائنا
طواف ایدوب جولان ایدردی بواقلم بک صحرا سنه بوبر
آهو بولدی ایدیکم آنک چنکالنه یارایه وسکر اوچماق هوآنک
برکاک کورمدیکه منقارینه لایق اولنه کیم شیخ بیوردی
بازی بودم پریدک از عالم نازه تابوکه برم زشیب صیدی بغراز
آنجا چونیا فتم کسی محرم راز زان درکه در آدم رفتیم باز
برشاهین ایدم عالم قدسید ایرشدم اولتمکچون آنده بو صحرا یه تیشدم
رازم دیکه بوله مدکیه محرم اول یولجه که کلام یه اصلیم قوشند
شول دیوانه پروانه کبی جمیع کائنااته اوغرایوب کچدی یوزینی عمار
صمدیت اولان شمعنک وصاله اوینه دو تدی وکنندینک مجاز
وارلقنه باش ایتد مدک کند وجود نک ملول اولوب جااند
طیوب ایدردی هر دم ز وجود خود ملالم کیده سو دای وصال
از عالم کیده سنک نیست پروانه چوسر کم کیده شمعش کشید هزار
لطف هم برکیرد پروانه بخت جان نهد بر کف دست پس قصدا کند

که شمع در یک کیرد هر زمان کندی وجود مد اولورم دل
دیدر مسکه اوله وجودم آنکله یک دنک کوردی پروانه که شمع
پروبال اولدی حجاب وارینی یا قغه شمع اوزره پس ایتد آهنگ
بنده پروانه صفت اوزیمی شمع یا قین تاکه اوله نار صفت نورید اوله
یک دنک اولهان لا و بالی صفت اولوب کیدردی تاکه یک
فلکدن وسکر اوچماقدن اوتر کچدی جمله مادکله مقربین
بار مغین تحیر دیشید اصروب ایدردی که بحیا بونه قوشد که
بود کلو ضعفیله کند و یه ظلم اختیار ایلدی که آنه کان ظلوما جبر
اول حال دید آنلره دیردیکه بن اول قوشم که هنوز یو وادن
اوچوب بدن قفسنه گرفتار اولماشدم که سزبکاسلامت
کماندن او قلا آتوب ایدردیکه **تجعل فیما من یفسد فیها**
ویسفک الدماء وکند و آوجیلغکره تکیه ایدوب دهوی قیلور
وخن نسج بحدک و نقدس لک شمدی سزبنم آوجیلغنی
تماشا قیلک و اول فساد ایدوب قان دوکد وکی تماشا ایلک
اگرچه بن قان دوکجیم انا کندی قائم دوکرم دوست ایشکی
اوزره و اگرچه فساد ایدبجیم لیکن کند وجود می افسا ایدوب
جمال حضرت فدا قیلورم آن روز که دوختی مرادلق وجود

گفتند بطعنه من ترا خلق وجوده خون بریز چو می کنی راست بدان
 من خون ریزم ولیکن از خلق وجوده اول زمان که قیامک ایشی
 بره بو وجودی خلعت سکا طعن دید یارندرا شبو صنفه حکمت
 بکادخی قان دو کوچی دید یار اگر چه بنهک و در دم وجود بوین
 دو یکور بو خون خلعت و اول همان جولان ایدوب طیر ایدوب
 تا که لامکان سرحد دینه ایریسه ایدی پس ملائکه ایتدی لکه
 اول مکانک سیر اید مزبوند آنکه باشی عجز دیوارینه دو وقت
 دوشسه کرک ناچار حضرت عزت آنکرک سترینه ندا اید که
الم اقل لکم انی اعلم ما لا تعلمون هنوز انکار قیلیمک قند قویما
 و عجز قالقانت الکره المامش سر و اول جانبا ز پروانه ایدر دیکه
 آنلری دق دوقه که الجاهل معدور بیت در عشق تو از ملائکه
 تنکی نیست بایه خبران بدین سخن جنکی نیست این شربت
 عاشقی هم مردان راست نامردان زارین قلع رنگی نیست
 عشقک ایچنه هر کشتی بکا کلسه غم دکل طعنه سی به خبر لری
 کوکله هیچ الم دکل شربت عشقی نوش اید همینه اهل درد اولوب
 درد لری اولیندرک شربتی غیر سم دکل چونکه پروانه شمع
 جلای پرده لرینک حوالینه یئتندی بر شعله حاجب دیکوب

پروانه کوندرد یلر تا که منع اید پروانه چونکه حاجبی کوردی
 هیچ پرواسی قالدی فی الحال الینی حاجبک بوینه بر اقد اولوب
 بخازی قناتلرک حاجبه بخش قلدی حاجب آن قبول ایدوب
 تصرف اودید یاقدی چونکه پروالی قالدی تا که اوچالاجرم
من جاء بالحسنة فله عشر امثالها قضیه سنی اول حاجب که شمعک
 شعله سی ایدی آکا عوض حقیقی قنات باغشیلدی تا که شمعک
 هوت هوا سنک آنکه سبیله جولان اوردی و اول کوکله یاراد
 کتوروب کندی و ازلغنی فساد ایتکله شمع و ازلغنه قاچوب
 سفندی که **ففر و الی الله** چونکه کند و دن قاچد آکا ایشدی
 و آنک یوقلوخی و ازلقده قارشدک لاجرم طاموقور فوسی و اوچما
 ایتدی اول یورتدن کوچدی **این هفت سپهر در نوشتیم**
آخره وزد و زخ و فردوس گذشتیم آخره هم شد فداه تو
توماهی ما ای دوست تو ما و ما تو کشتیم آخره نه فلک کن
 هفت سیاره دن اوته ایتدک سیران سکر اوچاق یک طاموق
 اوته اوردق جولان بوسنک سنلکله له بنم بندکم او شرم
 اولدی ارادن سن بن سن اولوب پس جذب به نکه خاصیتی
و ادخلی جنتی اشارت بو معنایه یوز کوستر ایدی شوید بلکل

بوصفت اول طائفه صفتيد كه صورته المزدن او كدن
موتوا قبل ان تموتوا اشارتيد موت اراديد كيم اولود لرحونكه
اولزدن اولك اولد يلر حق تعالى آنلري حشر دن اولك در ^{نشد}
وانلك مرجع و معادن كندى حضرتك قلدى **نتم بحيكم**
نتم اليه ترجعون صورته عالم اچنكه او تور مشلردر و معنيه
سكزا و چاق دن كچمشلردر و اول يور تدن كو چمشلردر
و ترى الجبال تحسبها جامدة و هي تمر مر السحاب **صنع الله بود**
نفس مطمئنك معادى و مقامى و ارجع الى ربك اشارتك
معناسى و صلى الله على سيدنا محمد و آله اجمعين **الفصل**
الرابع في بيان نفس الاشقياء و هي النفس الامارة بالسوء
قال الله تعالى فاما من طغى و انرا الحيوة الدنيا فان الجحيم هو المأوى
وقال لا يصليها الا الاشقى الذي كذب و قولى و قال النبي صلى
الله عليه وسلم **خلقت الجنة بالمكاره و خلقت النار بالشهوات**
بل كل كه آخرت يولنه كيدنلر ايكى طائفه در برى سعد و برى ^{اشقيا}
و هر طائفه نك بر قدمى و اركه اول قدسيله يوردرلر و برر ^{طريق}
واركه آنكه سيرايدرلر و هر برينك بر معادى و اركه اول قدسيله
اول طريق او زرينه سيرايد و باول معاده ايريشورلر اما سعد ^{اى}

۷۰
ايكى طائفه در برى خواص و برى عوامك اولكه عوامك نفسنه
مخالفت ايتك قدسيله و هوای شهوتى ترك ايتك طاعت و فرما
شريت و متابعت سنت طريقته سرايدوب او چاق
معادينه و آنكه در جاتنه ايريشورلر كه **فاما من خاف مقام**
و نهى النفس عن الهوى و خواص جبرهم قدسيله جتونه طريقته
سيرايدرلر مقعد صدق معادينه ايريشور عذبت مقام ^{هنه}
ان المتقين في جنات و نهى في مقعد صدق عند مليك مقتدر
نه كه آنكه شرحي كچمشد و اما اشقيا هر آنلر دخى ايكى طائفه در
برى شقى و براشقى اقت عاصيانك بعضيسى بودر كه هوای
نفس موافقتك ثابت اولوب و حق فرمانه مخالفت ايتكده
مسترا و لمشلردر و شهوات نفسانى و لذات حيوانى قدسيله
معصيت طريقته سرايدوب طامو معادينه ايريشورلر
و آنكه در كاتنه كه **فاما من طغى و انرا الحيوة الدنيا فان الجحيم**
هو المأوى بواجلدن اول مغر موجودات عليه الصلوات
و السلام بيورديكه **خلقت النار بالشهوات** و بربرده
بيوردي كه **اكثر ما يدخل امم النار الاجوفان الفم و الفرج**
يعنى طامويه اممى زياده قيو حى نسه لرايكى در برى آخرى و بر

فرجیدراغزیه حرام لغیر لرحلال بکله اسراف ایدر لر
 وفرجیه حرام شهوات ایشلر لر و شهواتدن اوتر و حرامه
 و درلودر لو ظلمه کرفتار اولور لر و اما اشقی کافر
 و منافق صفتیدر که بر کزدن یوزلرن دنیا طلبنه و آنک^{شلفه} خو
 دوندر مشلردر و اول بهی کبی جمیع همتلرک لذتله و شهو^{تله}
 و نفسانی و حیوانی تمتعاًتة خرج ایتشلردر **مرکب همت سوی**
اسباب دانه آن مسبب لاجرم محروم مانده و آرد لره
 دنیاده دین و آخرت یولینه قیامتدر در تمام دخی الدنیه کیرد
 و آخرتدن دخی محروم قالور لره که **من کان یرید حرث الدنیا**
نوتیه منها و مالیه فی الآخرة من نصیب ایدی فرق شقی و اشقی
 آرا سنده اولدر که شقینک اگر چه نفسی شقاوت و عاصه
 اولمغه کرفتار در اما کوکلی ایمانی قبول ایتک سعادت و حق
 تعالینک فرمانه تسدیم ایتکله اقرار ایدوب دولمشند
اگر چه بر سر کوی تو برنگد شتیم هرگز بر سر کوی برنگد شتیم
 هم اقرار لسان و تصدیق جنان دولت حاصل ایتشد اگر چه عملده
 نقصان وارد در وقتا که حق تعالی حضرت دینک و عید اینه طاموبه
 کیره که **فاما الذین تشقوا فی النار لهم فیها زفر و شریق خالین**

فیرا ما دامت السموات و الارض الا ما شاء الله اما کله لا اله الا الله
و شفاعت محمد رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم آنی آنده
 قومیه جقاره نه کیم بیورد **الا ما شاء ربک** و آندن خلوص
 بولوب معادینه و مقام اصلینه ایشنه که او چاقدر حدیث صحیحه
 کلور که بر جماعتی طامودن جقاره لر شول قاره کومر کبی کینش
 اوله و آندری زهر حیوان ار ماغذه طولدوره لراتاری و دریلر
 بیه و یوزلری آیه اون دوردی کبی اوله و آلدنده یازنشر
هتولا و عتقاء الله من النار یعنی بونار حق تعالینک آزاد لور
 اما اشقی اولدر که طامو ایچنک ایدی قاله آندن هیچ خلوص بولیه
 و آندره لاله الا الله کله سنک نوری اولیه اول سبیل حقیقه لر
 و فطر شفاعت اولیه لر پس بونک کبی کشتی ایدی طامو قاله که
لا یصلیر الا اشقی الذی کذب و تولى مؤمنه وارد اولر نه که
 بیورد **وان منکم الا و اورد ها** ولیکن آخر مقدر کیم ایچنه صل اولیه
 اما اشقی صلی اوله که **لا یصلیر الا الاشقی الذی کذب و تولى و هر**
 طائفیه اهل فسق و اهل کفردن طاموده آنک علمه مناس
 بر مقام و بر معاد اولور کند و کجه عذاب آرتق اولور و بعضناه
 آذرق اولور نه کیم رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم ایدی طاب

حقه بیوردی آن **ابا طالب** فی **محصاح من النار** یعنی ابو
 طالب طامونک اول در که سنده اول همان اود اوزرنده
 الی و آیا غی اول و طاموده از عذابلی اولد که الله ایخندن
 ما عدا عضوی و د اوزرنده اولیه اما بینی باشتی ایچینه قاینه
 و منافقار حقه حق تعالی بیوردی که **ان المنافقین فی**
الدنک الاسفل من النار بعض کافر بعض کافر اوزرنده تفاوتی
 و بعض منافق بعضیسی اوزرنده تفاوتی اولور و هر برینک
 بر معین یولی و بر معادی و مقامی وارد در مقلد کافر لک
 بر در لومقامی وارد در و محقق کافر لک بر در لود در مقلدک
 عذاب محقق کافر دن اخفا اولور نه کیم اهل ایمان در لود
 بری محقق بری مقلد نه کیم محقق ایمانک مقلدک ایمان
 اوزرنده فضیلتی وارد را بخلین محقق کافر عذاب مقلد
 زیاده در ایمدی کافر مقلد اولد که آتادن و آتادن سما
 کفری بولاشد که **انا وجدنا آباءنا علی ائمه و انا علی ائمه**
مقتدون آن والدیندن و شهر اهلندن کوردیلر و ایشندیلر
 دینلرینی در لودر لوانلره تقلید ایوب متابعت ایدیلر آند
 طامونک اول در که سنده قالدیلر و کافر محقق اولد که آنی

که والدیندن بیدری کا قناعت ایتمیوب رنج و مشقت اختیار
 ایدر لک دلیل طلب ایوب آنک اوزرنه نیچمدت کفر علمک
 تحصیل ایوب و کتابلر ایجاد ایوبه و ریاضت و تصفیه نفس مشغول
 اولد که فکرینی خوش ایوبه و عقلینی زیاده ایتمکله آکا ایشلر که
 صانعی نفی ایتمکله شبره لود لیلاره و اصل اوله لریا خود صانعی
 ناقص و جزئیات بلز و مقصود لری جهان قدیم فاند کل
 و حق تعالی جهان یوق ایلمک قادر دکلدر **تعالی الله عما یقول**
الظالمون و بو کابکر کفر لری شیطان آنلره یازنی و بر
 و کمال کفر لری بو معنیده در و هر کس که اعتقاد اوزرنه دکلدر
 تقلید اهلندن و کوز مسز در تا حدی کیم انبیا علیه السلام
 تقلید ایدنلری آزد در لر دی و ایدر لر دی که انبیا حکما ایدر
 و هر نه که دیدیلر حکمندن دیدیلر اما جاهل لک حوصده
 و فهملری ایدر کجه دیدیلر آنلره شوید کوسر دیدر که بر تکریمک
 رسولی بز و جبرائیل قاتمه کلور و حق خیر کتور و بزه
 حقدن کتاب کتور و اول کتابلر آنلرک سوز لریدر شرح
 احکامنی خلقک دنیوی و مصلحتی بچو حکمت قانونی اوزره
 آنلرد و زمشدر در و انلر که خلقک دیدیلر مزاریدی که دیر لر دی

وآندن اوز که معنا قصد ایدر لردی دیو خلقه تلقین ایدر لردی
جبرائیل عقل فعالدن عبارتدر و میکائیل عقل مستفاددن
عبارتدر یعنی عقل کلدن استفاضه ایروب و معانی معقوله
استفاده ایدر لردی و نفس مدد که یه و نفس ناطقه یه خبر ویر
بویچاین بوجنسک فاسد خیال و شبهه لرا برات ایتک اوزره قول
ایدر لردی را کند و هو الریه موافق در و نفس خود اصل حالتک کا
که ان النفس لا تارة بالسوء چون بوشیرانی دلیل و عقل برهان
اید خلدیق اینستسه لر جان و کول برله قبول ایدر لردی
وافوش طبقه وافقه فاعتنه نیچه بو کفره لرا قرار زیاده
اوله نفسک شرع اوزرینه انکاری زیاده اولور پس اقرار ایتک
ودینه انکار ایتک ایکی قدیمه اوله اول قدیمه اسفل سافلینک
نهایت ایشور که **خطوتان وقد وصلت** ایدی بو آفت
مسلمان آرا سند چوق واقع اولمشدر که نیچه خبیث نفسلو
بد که هر بو علمک تحصیل مشغول اولمشدر در آکا علم اصول
دین دیو آد قومشدر در تا که برکشی آنلرک اعتقاد فاسدیه
علمه خبردار اولمیه ای نیچه طالب علمک کم کوز سنر لردی بین
علومندک یا خود زیاده انوار یقینند نور لردی بو قدر علم طلب

طلبی آرزو سنده سفره واردر لردی و زحمتد چکر لردی و چکر کن
اعتقاد شومندن و حق تعالینک عدم عنایتندک فلسفه
اولندرک بریسندک قاتنه واروب مشغول اولور لردی لردی لردی
مناسب و مدرس هم شدی تله مفوضدر اول نوع علمدن
آنلرک اینک عرض ایدر لردی و تدریجیه اول کفر لردی و شبهه لردی
اول بیچاره لردی نظریه کتورب یا زار لردی و آنلرک کولک لردی اول
علم تحصیل و اول کفره اعتقاد ایتکین آدینی حکمت و اصول
قومشدر در دتلو و محبوب قبول لردی و اول ایش کورمدک
مسکین لردی حقایقندن و حقایق دینندن و اهل یقینک
مقام لردنک بی خبر لردی در جهر لاله آکا مبتدا قبول لردی و آنلرک
نفسی آکا معدن و اولوب شویبه اعتقاد ایدر لردی که بزحمت
اولیروز و تقلیددن نجات بولیسرز و جهاتک خواصندن
اولیروز بلی اولیسر لردی اما کفره و هم تقلیددن خواص بولیسر
اما ایمان تقلیدندن بولیسر لردی و هم خواص اولیسر لردی اما بولیسر
خواصندن اولیسر لردی و هر بیچاره علمتی که آنلرک بریسینه
صحت ایتک لردی بوندرک اول اولمش نفسندن و اول مردود
نفسندن اول مسکینک ایمانندک بیک در لوشک و شبر

و نقصان و خلل ظاهر اولور و چوقلر وارد در که نفسلری اول
کفر لره مستورا اولوب مجرّد تقلید برله اول کفری قبول ایدر لر
دلیل شرورندن اسلام دائره سنک چقار لر و هیچ پادشاه
دین دردی جان اتکس دو تیز که بو آفتلری دفع ایتمک جهل
تا بو خللی خیر ایدره لر و بو آفتلر سرل زماندر که ظاهر اولوب
شایع اولدی و قوت دو تدی و الا اول کی عصر لر ده هر
کیمسنک اول طائفه دن زهره سی بو خیدی که بو جنسی آشکاره
قیله ایدی و همیشه کند و کفر لرینی کیزلورد و ترلردی زیرا که
دین اهل ایچده منع ایدیجیلر و زاهد لر چو خیدی و پادشاهلر
دیندار ایدی دینی بونک کی چیلردن قلبه صاقلردی تا بو وقت
دکین اوله که بونک بر قاج مشهور لرینی دو توب قتل ایدی لر
و آن جهاد اکبر دیو احتقا ایدی لر شمد کی وقتک متقیلر آن
قالدی تا که دین خصمه سین بیدر و بو جنس خلل لری پادشاه
عرض ایدره لر تا که آنلر آنلرک دفعنه مشغول اوله لر ایدی لاهم
تور قودر که بو آخزده قالان قیل و قال دخا ورتنه دن کتور
که جهان دولی کفر اوله حقیقی مسلمانلق کو کلر ده قالیه **الاما ناء**
الله یحکم انا لله رضینا بقضاه الله تعالی انا نفاق هم اولدی

ایکی درلودر اسلامه نفاق و کفره ده نفاق انا اسلامه نفاق
اولدر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حدیث صحیحنه
بیان ایندی که **ثلث من کن فیهم منافق و من کانت فی خصله منها**
فینه خصله من النفاق حتی یدعها وان صام و صلی و زعموا
انه مسلم اذ احدث کذب و اذا وعد خلف و اذا امن خان یعنی
اوج خصلت وارد رکیمده که اول اوجی اولسه تمام منافق اولور
و هر کیمده آنک برسی اولسه منافق لک اوج بخشنده بری اولور
تا که آن ترک ایدی بو صفتله موصوفدر اگر چه اول کشتی نماز
قیلوب اوج دخی و تارسه و اول خصلت لر اولدر که فحش
سوز سویمیه یلدن سویمیه و فحش و عده قیلسه خلف ایدره
و فحش آکامانت قوسه لر خیانت ایدره و بربر و ایده ایکی
خصلتی دخی نفاق دن صایمشلردر **اذا عاهد عدو و اذا**
خاصم فخر یعنی اگر عهد ایسه اول عهدی بوزنه و اگر بر
کیمسه ایدر خصومت قیلسه فحش سویمیه سوکه بو معاسله لر اهل
اسلام نفاقنددر ایدی حقیقنده اهل اسلامه بو عهدینلر
تمام و عهد و تهدیددر زیرا که آن کشتی بو صفتلردن خلل
بولور **فخر کائنات عید افضل الصلوات حفط لری دعا**

بیوردیکه اللهم انی اهوذ بک من الشقاق والتفاق وسؤال الخلق
 پس بزم او زریمزه واجبر که بود عای وورد ایدوب ملاذت
 ایده وزه واما کفره ده نفاق نه که بوفلسفیر ودهریدر
 وطبا یعیار و تاسخیر و اسما حیدر و مباحیدر ایدر مسلمانانک
 آرا سده اولور لر و آنردیر لر که بز مسلمانان ما اعتقاد لر
 اول کفر لره و مشبه لره اولور که دیرک چونک کندی یار ندرینه
 ابریت لر اعتقاد لر بی آشکاره قیلور لر و ایدر لر که بز بوقلدر
 استرزا ایدوب سخره یید و تا در حق تعالی آنلرک احوالند
 خبر ویرر که **واذ القوا الذین امنوا قالوا آمتنا واذ اخلوا**
الی شیا طینهم قالوا انما معکم انما نحن مستهزؤن الله
یستهزی بهم ویمدهم فی طغیانهم یعمهون وهر کافر که
 کفرک کر لیه و مسلمانلق دعو یسن دلیل قیلدهم بو جمله دن
 اولور معادی و مقامی اهلر که حق تعالی بیوردی •
ان المنافقین فی الدارک الاسفل من النار ولن یخرجهم
نصیرا پس اسلام دولتنک قدرن کیم بلور و اول
 نعمتک شکر نه کیم ادا ایده بلور **بیت** ای قبله هر که مقبل
 آمد کویت روی دل جمله خستیاران سویت امروز کسی کز تو بگر

امروز کسی کز تو بگرداند روش فردا بکدام ریده بید رویت
 ای مقبل قولدره سنک محکدر ریزر جمله نخت اهل یوزن سکا تو بلیل
 اول کشتی که دوندده یوزن سندن بکون ویش بارک اول ناکوزله یوزن کور ^{نهار} سادونه
 بود کلوا قدر کم آدمینک یولنده قومشدر و بو نجه باولر کم آدمینک
 یولنده قومشدر و بو نجه باولر کم انی متلا قلمشدر اگر حق تعالی
 عنایتی نظری اکا دستگیر اولمز ایسه اول دنیا دوزه غیبکه
رین للناس بز کلیر له بز غمش و حب الشوات بند لر له محکم
 اندن نجه خلوص بوله خصوصاً باشدن باشه بود وزخ
 یدی دانه ایله قورلشد که برندن احترام ممکن دکلدر
 نه بیوردی **من النساء والبنین والقناطر المقنطرة**
من الذهب والفضة والخيل المستومة والانعام والمحراث
 آدم علیه السلام بود کلوشرفله و مرتبه ایله بر داندن ^{غندن} رتو
 منع ایتمد بلر که **ولا تقربا هذه الشجرة** چونکه بغلمنقلق توفیقی
 اکا رفیق اولدی عصیان و نسیان دوزه غیبک ایچنده
 کرفقار اولدی **وعصی آدم ربّه فغوی** وقتاکه آدم توفیقی
 رفیق اولدی دنیا که اکا دوزخ ایدی اندن بر کله سببیه
ربنا طمنا در خلوص بولد اندن ثم اجتباها مقصود نه

ایرشد بر ساعت حقوق لطفی آید آدمه از اولدادی
 اول بهشت که کامگاه ادی دام گاه اولد و چون که حق لطفی
 اکامد و ایرشد دینا که دمگاه ادی کامگاه اولد یعنی
 از لطف تو هیچ بنده نومیصد نشد **مقبول تو جز مقبل جاوید نشد**
 لطفت بکدام زره پیوست که او بهتر ز هزار ماه زهور شد
 هر زره قلری هیچ لطف کن آمد نومیصد کیم آید سکا اقبال مقبول اولد جاوید
 اول زره که سنگ لطف ایرشد ای شاه در شک آید آکا
 جمله سیاره ایله خورشید و حقیقتده هر زنجیر و بند که
 شفیبری و اشقیالری بر دینا دوز غنده انکله بنفداید
 انک یه متعاید که **ذک متاع الحیوة** و هر در که طاق
 در که لرند که بو طایفه اچون در مشرد و در و کلیسی
زین للناس حب الشهوات دکانتک سرمایه سیدر که انراع
 شهواتن قور بود رکری انکله قبل اولد که **خلقت النار**
بالشهوات آمدی بوید شهواتن تخنی انسانک یه اعضا
 اکلر و پیش حصی اول تخنی تربیت اتمک اچون اوزرنده
 قودیلر تا اول ببیش یلا د کین هر لحص تخنک اغابی اوزرنده
 بر شهوت عیسی اولد آندن صکره صاحب شرعی کوند رید

کوند ریدر تا که هر آفاجک عاشرندن عشراله و هر عضو
 بر شجو و خرج قویر ننه که بیورد **امر ان اسجد علی سبعة اوب**
 او جرم یه عضولک اوزرنده یه سجده واجب قلد و بیورد
 اول اغاجلرک یمشیرینی اخرت تخنی انک ابوتیتی برنده
 شریعت ایلله صاحبک که **الدنيا فرجة الاخرة** آمد حق **لنا**
 علسر غنیایتی بر طایفه اول براد ولد و غنی رقدن انی
 انی درجات طرفه سور دی **وسیق الذین اتقوا زما**
فاما من خاف مقام ربه طریقته **ونهى النفس عن الهوى**
 قد میله **فان الجنة هي الماوی** معارنده و مقامنه ایرشد
 غنوت متوالی سطوسندن بی پان اولوب هم براد ولد غنی
 رقدن اولندن در کات جهننه سور دی **سیتو الذین كفروا**
 قهرینک تا میسی برله فامن طغنی یولنجه و اثر الحیوة
 الدینا قد میله **فان الحجیم هي الماوی** معارنده و مقامنه
 یتردی که هو لو فی الجنة لو بالی و هو لو فی النار
 و لو بالی یعنی بو بر طایفه او چاقول اولدی بکانه اصتی
 طامولق اولدی بکانه زیان اگر انک غنیایتی دکل میسله
 پس قهری کندن و مکرری زنجیرندن نتابخت بولونا

وانك صلعم اعظمي نيك باغري قنق قوتله شاشله ايد **سرامه**
خرشتن مي بايد **برخاسته زجان وتن مي بايد**
دهري كامي هزار بند افزونست **زين كرم روي بندش كن مي بايد**
س كراي كم اشويوره او از دويه سن جان وتن و از كلو
دلبريونه قويه سن هرادمه بهايه دوزق ارتوق اوله
بو بولده پين بند لري مراد از او رتم بونده سير لر دويه سن
امدي سلوك ايتماك تناسك سوادسي پاد شاهر و ماكلر
باشنه او يقدر زيور كه هر كد اينفوانك النذ و ايا غنذن
بوقع اعظم نجه ظاهر اولسون اما بود كلو وار كه اكر ايسين
اما بود كلو وار كه ابايس تصرفذن حلوصي بولق اولور سبه
بو نكله اولور كه اسلام لباسيله وهم ايمان خلقيله
برجه اندن جان الوب فوراسن و ايمان شيطان و بيرسين
تمام دولت بود رستم نعت بود اللهم اختم لنا بخاتمته
الويمان والوسلام كر روز پين چراغ مهدي **نكشي**
جاي بدهم راحت خوش منشي و جامه اسلام زيار **نكش**
مركي كه در اسلام بود اينست خوشي اكر صولح **دله**
ايمانم چراغك ايتساك باطل صفا و دوى و شوقله

شوقيله ويرم بن جاني الحاصل اكر بونعت اسلام اجزه اولور
يتربونزلت بكاخوش اولد مرتبم حاصل اما حكمت نه ايدى
اولد ركدن صكره كرو دير كتمده تا كه اول غافل سر كشيده
ناجواب و له كه ديشدر دارند **چو تركيب طبائع اراست**
باز از چه سبب فكنده اندر كم وكاست كز زشت امد
پس صور غيب چراست **وريناك امد جزاي ز بهر چراست**
بو ابياتك ترجمه سي كتابك او فزه ذكر اولمشدر كلام
قبيح اولد نيفچون تكرارنى اويون كور مدك بو محله **كلام**
جواب استرساك اشكل امدي بلكل كه ادميناك بش حاك
وار و اول حاله عدم در رتبه بيوردى **هل اتى على الانساك**
حين من الدهر لم يكن شيئا مذكورا يعني كتم عدمه
انسانك حوه علمده وجود عيسى وارور اما كند و هو
بلزوى ذكرد كل ايدى وهم كند و ناك مذكورى دكل
ايكيني حالتي علم ارواحده موجود اولقلى در نكته بيوردى
الاورواع جنود مجننه فالتعارف منها **ايتلف** يعني چركه
عدمدر وار سندن عالم ارواحه يقشدي بر وجود حى
انده حاصل ايتدى كندى وجودنى وغيرنى بلدى

وحق تعالی به اصل اولی که بی و پنجه معرفت را می که هر پند
 بر رسمه ذکر اولی که اندر بو حالتی حاصل اولی که
 در دخی روح بدیدن مفارقت اینک حالتی که یکی
 وجهی بری او که روح بدنه مصاحب اولی که بو پنجه
 تلوث حاصل اینک اول نشانه بو حالتی که تدیر جمله کنوی
 و اول ایش که جسمانی نشانه ایله بلش ایدی اندن زائل اولور
 و اکلن روحانیت طرفه ایریشور اما بو معنا سمدار واضحه
 اولور که بر اولی که خاصیت و اندن اول صفت لکه
 قالب بسببیه حاصل اینک ایدی بو کوزه قالب رحمتی اولی که
 حضرت عزتدن کسب ایدوب بر خور دار اولور و خلقت
 کدورتدن آزاد اولور اینک وجهی او هر که کسب ایندیکی
 معارفدن ذوق دخی حاصل ایله زائل اولدورن صکره
 عالم ارواحده اول ذوقی بو طامش ایدی زیرا که اول عالم
 انی ادراک ایتمک آلتی بو غیری و بو عالم اجسامده دخی
 اول ذوقی بو غیری زیرا که اکا ارشین ذوق معرفت قالب
 حجابیه اروندن حاصل اولور و شیخی قالب رحمتی
 بر ذوق دخی حاصل اولور شول عیش کبی که آغا جلی اوزر

اوزرین اوله یاش اوزوم و زور الوکی مادامکه آغا جلی اوزر
 اوله بر دور لور ذوقی وارور و چونکه آغا جلی کسه لیر
 و بر مدت کشته قویا لرتا که کونش نظری تربیتیه اولی که
 اوزومی بو زایل و زور الوی قور و ده اول وقت اندن
 بر وادی دخی اولور که اولدن اول بو غیری اگر چه آغا
 اوزرین کنش نظری بو لوب تربیت ایریشور اما بو
 وار که مادامکه قدمک آغا جلی اوزرین با صمد اولی که
 خاصیتدن کنش حرارتیه بر کوب اوزومده و زور الوی
 فی الجملة اکسیر و یا شلوی باقی و ایدی شمدیکه آغا جلی
 تصریحی اندن زائل اولدی و کنش حرارتیه قور و دی بر لری
 دخی ظاهر اولدی زیرا که کنش تربیتین اغچ رحمتی حاصل
 ایدی اولده اوزوم تربیتین بو عقده آغا جلی محتاج ایدی
 شویله که آغا جلی اولسه مجرد کنش نظریله اوزوم اولدی
 و چونکه اوزوم آغا جلی اوزرین کنش ایدی آغا جلی اوزرین
 مقامنه ایر شمه ش ایدی پس اوزومی آغا جلی کسب کر
 و مجرد کنش نظریله پرورش بولور کمرای تا که میر طایلو
 اولوب کنش مقامنه ایر شمه بو بخلین قیاس ایله روحی که

اولدن بيس کي ظاهر اولمقد بدن اغاجنه محتاجيد چرخه
بمشک مقامنه اير شدی معرفت و قربت حاصل ايدی
اما بود کلودر که مادامکه قدم بدن اغاجنه اوزن
بصشد راکرچه حق تعالینک عنایتی کشتک نظر
بولوروی اما بدن اغاجنه خواستندن هر وقت ^{نیت} انا
بولوروی زحمت ایدر ویکه **انه لیعان علی قلبی** اکا اشارت
و برزوق معارف غیبدن بلوروی اما بدن صفاتک
اکشکینه و یا شغیل به بلوروی شدیکی روحی بيش کي
بدن اغاجندن زائل قیله و بر قاج مدت حق تعالینک
کشتی تصرف تربیت بوله بدن اغاجی زحمتی اورتاده
واسطه اولیه اکابر زوق و بر معرفت حاصل اولور که
اوکلن یوغیدی زیرا که اولدن انسانیت بمشک کمال
مرتبه سنه ایرماش ایدی عالم ارواحه حق تعالینک
ممکن لکی صفتی اکا معلوم اولوروی زیرا که روح بدن
مفارت اتمینه بو معرفت حاصل اولور و بونزه اسرار
دقایق چوقدر انک شرحنه کتاب طراقت کتور من
فَدْرُوهُ فِي سُبُلِهِ بشی روح بدن عورت اتمک حالتی

حالتی کراک اول سبیدن اوترو که انسان انک اچندک در جمع
غیب و شهادت مملکتنه دنیا و اخرتده حق تعالینک خلیفه
اولوب تصرف ایدر و اول در لور زخوشلقر که بو اکی عالم
انچون بر اولمشلر و زنته بیور **راعدت لعبادی الصالحین**
مالا عین رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر
لپس اول خوشلقردن بر خوردن اولوب نصیبی کماله اوله
امدی بو تنعمارک بعضی روحانی و بعضی جسمانی
اولکه جسمانیدر اندن تصرف اتمک ممکن دکلدن اولو
اول جسمانی اولشرو واسطه سیله ممکن اولور پس اول
جسمانی قالب که دنیویدر و فایند زانی اخرت رکنیده کم
اول نورانیق و باقیلق در احیاء اودر که **یَوْمَ تَبْدَل**
الارض غیر الارض اگرچه همان اول بدن اول صورته اما
اول صفتله دکلدن زیرا که دنیوی قابیدر عنصر دن در دیکر
اول اودن یا بیل و یا طلق قدر اما طلق اقله صونک اوزینه
غالب ایدی من طین اوزب و بو اکیسی محسوس و کشفدر که
کوزیله کورینور و او و بیل اکیسی محسوس دکلدن که
کوزیله کورینه بو اکیسی بدن مغلوب ایدی امدی بو قالبی

اخرت که لطافت عایدت هم کبر و بود رفت عن ضرورت و نیز لر آما اود
 و بیل انک اوز زینه غالب اولوز که ایکسی لطیف در و پراود و صور
 منقلب اولوز و ممکن اولوز یعنی قرار و توب و لیسوز شمیدی
 اود و صوکی اولوز بویله اولوزی غایت لطافت اولوز و مؤمنان
 اول نور بیله کوکلند نمکند انک صورتنه انی غالب قیله که
یسعی نور هم بین ایدیم و هم یوم **بیض** و **جوه** و **تسود** و **جوه**
 بو معینه اشارتد یعنی انک کولری نور ایمانله منور اولد
 بو کون اول نور بیله هم یوزلدی منور اولوز و انک کولری
 کفر بیله قرار دی یارک اول سوادله یوزلدی هم قراره پس
 قالب چونکه لطیف و نورانی اوله ایرق وخی بدن روحه
 زحمت و برض زبراکه اول زحمت اوله جو زحمتی **وزعنا**
فی صدورهم من غل تصرفیله انک چقار و لیسزته کم صبر
 صرجه انک جوهرینی طویر اقدن و کد و زدن طشره چقار
 و آنی صافی و شقای ایدر تا شویله که انک ایچی و طاشی
 بی زنگ اولوز ظاهر نرن باطنی کورینور و باطندن
 ظاهری کورینور **یوم بلی التدریر** بو معینه اشارتد
 اول باطنده کز لوشنه ظاهر و اشکار اوله **رق الزجاج**

و رفت الخرقشها و سائل الامر فکما تمخر ولا فح و کانا
فدح و لا خمر تا حد ینده کلور که بهشت اهلنک بیسی
 و سکوکی طشره دن کورینه غایت لطافتن بر قالبی بر ^{فله}
 حشر ایدر تا که سکز او چاق نعمتدن کدویه حفظنی نما
 اوله اندن بهج کدورت حاصل اولیه که روحه
 مشاهده سنه زحمت اید بیله و هم دخی حق تعالی نک
 محی ککی صفتی تمام عارف اولوب بیله مادامکه صورتا
 انی اختیار اتمینه که **قل یحییها الذی انشاءها اولمرة**
 و روح اندن صکره که قالب صحبتندن پرورش بولشدی
 و معرفت التبرینی تمام حاصل اتمشدی و بدندن بمفارت
 بولوب نجاه مدتلر عالم غیبده غیایح نظرله تربیت بولش
 ایدی و جسمانی تلوشدن ندر بجه قور تولشدی و جو
 فیضندن بی واسطه رزق قرار شد که **یرزقون فرحان**
بما آتاهم الله من فضله و تمام قوت حاصل اتمشدی
 پس بو کماوتله انی قالب عالمنه کوندر تا که اول جسمانی
 التدر و اسطاسی به جمع مکنده مالک اولوب مکنده
 تصرف ایلیه و اول واسطه نزل مقامنده محتفات

روحانیدن عالم جسمانی ز محشر کندی حظی وافر اوله و کمال
 معرفت و قربت ذوقن **فی مقعد صدیق عند مملک مقید**
 بیه شولکه که روح جسمی کندی ایشاندن قیوب مشغول
 و ز روحی ایشاندن مشغول اینک لایشغله شان عن نشان
 لاجرم حق تعالی نیک نامه سنک عنوانی آکا بو او دیکی
من الملك المحي الذي لا يموت الى الملك المحي الذي لا يموت
 اما فرق نکله حق ار سندن بو مقاماتن اولدر که اول
 سبحانه بو مملکت کرده استعلاول و اضافت برله تصرف
 وهم الته مخراج و کلاول و الله اعلم بالصواب اما بوقدر اشارت
 ایدر و الله هیچ احتیاجی یوق و قول انک نیابتی و خلافتی
 واسطه سیده تصرف ایدر و هم الله متجاهر و الله اعلم
 بالصواب و الیه المرجع المآب بوقدر اشارت بتر اسرار
 الاهی بی افشایتمکه اجازت بوقدر که افشا ربوبیت کفر
 منع فرها و من جلا و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه اجمعین
الباب الخامس فی بیان سلوک الطوائف المختلفه
 و هوشتمل علی ثمانیه فصول تبرکات بقوله ثمانیه از واج
الفصل الاول فی بیان سلوک الملوک و اهل الحکم قال

قال الله تعالى یاد او وودانا جعلناک خلیفه فی الارض فاحکم
 بین الناس و لا تتبع الهوی فیضلک عن سبیل الله ان الذین
 یضلون عن سبیل الله لهم عذاب شدید بما نسوا یوم الحسام
وقال النبی صلی الله علیه و سلم السلطان ظل الله تاوی
 الیه مظلوم غیر نرمن بلکل که سلطانلق و باد شاهلق حق
 حق تعالی نیک خلیفه سی و نابنی اولمقدر بر یوزنده خویم
 عم سلطان حق تعالی نیک کولکه سیدر و دیک هم اول دخی
 خلافت معنسنه در زیر که صورت عالمنده فخر کیشی
 طام او زرنده طور سه و انک کولکسی بره دوشه اول
 کولکه انک خلیفه اولوز بر یوزنده و اول کولکه او کتی
 اولیه آکار فلانک کولکسیدر و بر لر و انک ذاتینک
 و صفاتینک اثری انک کولکسندک عکس او روبر
 ظاهر اولور ان الله خلق آدم علی صورته **بومعنیه** اشارت
 کور من سن اول هاقوشی که بر ضعیف قوشدر آند خویشا
 کند و اسرارندن بر سننه قوش که انک کولکسی کمالی بر
 اگر کدای دخی اولور سه باد شاه اولوب صاحب مملک اولور
 بویله اولیجی پس حق تعالی کمال عنایتندن چرنکه بر قولی جمیع
 خلافت

ار اسند اختیار ایتسه **وقل الله مرتبه سنه** مخصوص فلسفه
 و کند و نیک ذاتن و صفاتن انده اظهار ایتسه کوز که نه دو
 اقبال و عزت و افضال اول مشرف ذاته و مکرّم کوه رده تعبیه
 از حق خاصیت اول ذات شریفه و عرض لطیفه اول اول که
 هرا هله و نا اهله چرکه غایت نظریه ایتسه جمیع جهانده
 مقبل و مقبول اولور و هر گم که قهر نظریه باقیه آکی جهانده
 مدبر و مردود اولور کتور مشر در خبر دده پادشاهلرون
 برسی دمشدر که **نخن الزمان من رفعا و ارتفع و من و**
انتفع یعنی زمان بزمد ر هر کیمکه قالدوره و زیمجالر و کیمی که
 قیا و زحقیق اولور **اما** بوسوز معیند **سوز در اما انک**
 نظری کامل دکلمش که کند و بی بله **انک** نخن الزمان بر نیا نخن
 خلفاء الرحمن دپسه غایت کر کلوکلام اولور **اما** شوبله
 بکل که پادشاهلر آکی طایفه **در بری** دین پادشاهید
 و بری دنیا بکی **انک** که دنیا پادشاهی **در حق تعالی**
 انک لطفی و قهری صفتلر نیکی صورتید **اما** کند و صورت
 بیخبر در **و حق تعالی** قهری و لطفی **انک** که اسکار اولور
اما انک اسکار اولور و معلوم اولور شول صاحب جمال

کند و نیک جمالندن بی خبر اولور **اما** انک جمالندن بر کشتی
 بر خور دار اولور **خوش باشد عشق خوب روی خوبی**
خورد خبر ندارد و انک که دین بکلرید **در حق تعالی** لطفی
 و قهری صفاتنک منظر و هم قهری **در** یعنی حقایق صفا
 انکرده ظاهر اولور **و هم** انک بوصفانکره خبری و علمی
 حاصل اولور **یعنی** پس انکرده که صورتک طسلم اعظمی
 و شریعتک کلیدن طریقت الله الوب اجدیلر **و احوال** خیرنه
 لرینی و صفاتک دقیقه لرینی که کند و لرده کر لشلر و قوشلر
 دی حقیقت کوزیه مطالعه ایتدی لر **انک** صکره **من عرف**
فقد عرف ربه کنجینک ایچنه ابر شد دریلر **و از ادایت تم**
نعما و ملکا کبیرا مملکتولر اید تختی اوزرنک پادشاه اولور
 تخته کچر لکه **ان الله ملوکا تحت اظهار** هر کجا شهر سیت اقطاع
 منست **که** بایران که بتورانی می روم **صد هزاران ترک**
دارم در ضمیر **هر کجا** خواهم چو سلطان می روم **بوده** اقلیم
مکمد بنم **که** پیاده وارورم بن که سوار **صد هزاران**
بنم لشکر **قند** دیلر سم وارم بن شاهوار **و ککن** اولور
سعادت و عظیم دولت انده در که بر صاحب دوالت

دین دنیا مکنده پادشاه بیکه لر **وان لنا اللوحه والاولى**
فضیه سنجه بویکی مکنده تصرف ایله ته که داود پیغمبره
بومرتبه از رانی قلدی کرکه یاد اوود **انا جعلناک خلیفه**
فی الارض فاحکم بین الناس بالحق ولا تتبع الهوی فیضک
عن سبیل الله حق تعالی جل جلاله بویته اول حکمت انبات
ایتمشد **ر** و پادشاه لره تنبیه ایتمشد **ر** جهان کیر اولمده
و حکومت اهل اولوب پادشاه لوق اربنی رعایت ایتمده
و هدایت قاعد سنی صقلیده **ر** اول اولدر که بیوردی
انا جعلناک خلیفه یعنی بز سنی خلیفه قلدق بواکا اشارتدر
پادشاه کر که کم کذ و بکلکنی حق تعالی نیک عطا سن بیه **ر**
و مملکتی اندک نجشی بیه که **توفی المملک من تشاء** ایکنی اولکه
او یا منقول اولو پادشاه لره کم بواشارتدن کم بزملکی سکاورد
شیرله بیه که برکشیدن دخی المشد رسکا ویرمشدر **ر**
برکون هم سندن دخی الوب برینه وبره که **وتنزع المملک**
من تشاء پس جهدایدوب دوریشاکه عاریتی ملک فای
واسطه سن برله ملک حقیقی باقی اله کتوره **ر** و کبده
ذکر جمیل و ثواب جمیل دن محروم قلمیه **ر** اوچنی اولکه **ر**

شیرله بیه که حق تعالی نیک خلیفه سی اولمقدر **ر** بیوزند
در دخی بیوردی **فاحکم بین الناس بالحق** بواکا اشارتدر
پادشاه کر که کم حکومت ایتمکی رعیتلر ار اسند کند و نفسیه
قایم اوله **ر** و کوچی بید که رعیتک احکامک اوز که کسبه
اصم لیه زیرا که حضرت نایب برینک و دولت امیر لر نیک اولمده
شفقتی یوقدر که پادشاهک واریدی ته کم دشلردر **ر**
شفقت بیش کیشک وارد ر بش کشتی اوزرند قلاوند
بولماز **ر** بری حق تعالی نیک رحمتدر قول اوزرینه **ر** ایکنی
پیغمبر لرک رافتی در امت اوزرینه **ر** اوچنی پادشاه رحمت
و شفقتدر **ر** رعیت اوزرینه **ر** در دخی انا محبتدر **ر**
او غول اوزرینه **ر** بشبخی شیخ غیرتدر برید اوزرینه که
غیری کسه لره بورسمه رحمت و شفقت یوقدر **ر** اندن صکره
بشبخی حکم اولدر که حکومتی حق ایله ایده **ر** یعنی طوغیر لوق
و عدل ایله اشلیه **ر** کمسبه میل ایدوب ظلم اتمیه **ر** التبتی
اولدر که حقله برینه کتوره حق امر لیه اشلیه **ر** اگر چه عدل
ایده طبیعت دکلی برله اتمیه بلکه شریعت امر لیه اشلیه
و حقیقون اوله ایستی خالق اچون اولمیه **ر** تاکه خالق اکاعاد

دیونیت الیه یدخی بیوردی **ولا تتبع الهوی** یعنی هوایه متابعت
ایتمیه که کشیکه هوایه متابعت قیله البدن کلز که اول اش
حق تعالی امریله اشلیله که کند و مملکتند و هرنه کم اشارسه
تکر چون اشله **مز** زیرا که هوا بر کیشنک اوز زینه غالب **اشله**
انک امر و نهی هوا و لوره **و** هوا خود حق امرنک خلافت
ایتدیرره **و** هیچ سنه مخالفت بر له حق تعالی حضرتنا فر شو
کدی الا هوا کدی **و** تکرینق دعوا سن اتمدی **الاهو سبیل**
آند **و** هم بنوا سرائیل بز اغویه طا پدیلره **هوایه** طا پدیلره **ج**
اول جماعت که پوتلری بگری ادند یار هوا سبیل ایتدیلره
خواجه **م** بیور **رما عبداله** **ابعض علی الله الهوی** و حقیقند
هوادر کم تکرینق دعوا سن اظهار ایدر غیر سنه **دکل بیت**
ای هواهای تو خدا اینکزی وی خدایان تو خدا ازار
سگرخی بیوردی که فیضک عن سبیل الله بوند کور کسید که
هوایه متابعت اتمک لک طایانوب دوستکدر که ونهی
التفس عن الهوی فان الجنة هی الماوی طقوزخی بیوردی
ان الذین یضیلون عن سبیل الله لهم عذاب شدید بما
یورم الحساب اشارت بر مضاد در که هر که حق یولندن

هوایه سبیل طایانوب دوستسه **وانک** اوز زینه اصرار اتمسه
اخرا اول انی کفر و عذابه ایرشدیرور **زیرا که کفر اخرت**
اونو عقندن عبارتدر **و** حق تعالی اونو عقلون عذاب شدیر
غایتیدر **نسوالله** **فمن** حق تعالی هم کوتر ریگم پادشاه لغی
پیغمبرلق سبیله ممکندر **و** رعایت ایتک **زیرا که انسر**
انسان دکل در که جهانیمر عدل اشیلله بیله **رعیتلری**
رعایت ایله **و** هم دین یولینه سلوک اتمک حقی و شرع
معاملاتنک حفظنی برینه کتوره **پس** ولایت رسالری
و نبوت شرطلری برینه کتور ملک کور **تا کم حکم استی پاد**
عذر قلمیه **و** بهانه قلمیه لر که **بزم** مملکت دنیا صورتنه **و** خلو **نقدن**
مصلحتیرنه مشغول اولطق ایله دین منفعتلریزن **و** سلوک
فایز لرین محوم قالدو **دیمیه** لر **بکه** پادشاهلوی **تغایر**
عبادت اتمک لکن تمام آیتدر **و** حضرتنه یقین اولطق
اولو وسیله سیدر **بوزن** اوتری سلیمان علیه السلام
ملک طلب اند **علم** و نبوت طلب اتمدی که **رب هب لی**
ملکا **لا ینبغی لاحد من بعدی** **امد** بوزنه بونجه حکمت وار
در که اول اولدر که چونکه پادشاهلوی تمام اولانوبت و علم

وطم انده داخل اولمش اولوز به بيلوز ته كه ادم عليه السلام
 حضرت ليزه اولمش ايد چون ادم و خلافت مملكتي تمام حاصل
 اولد پيغمبر لوى و علم انده موجود ايد كه **انى جاعل فى الارض**
خليفة يعنى بن يريوز نيك خليفة كورم و جهان مملكتند
 بر نائب ديكرم و **يد** ديمه ديكره بر پيغمبر يا بر عالم يا بر عابد
 كورم ديمه دى انچون كه بونلر خلافتند حاصل ايد
بوجلين داوود پيغمبر و م بر ايد كه **انا جعلناك**
خليفة يعنى سنى بر خليفة قلدرق **ديد** ديمه ديكره سنى بنى
 يا رسول يا عالم قلدرق **زير** كه خلافتند بوجمله سى
 حاصل **راى** حكمت اولدر كه پيغمبره و عالما چونكه ه
 سرطنت قوتى و مملكت شوكتى يا را اولسه **انك** تصرفند
 اثرى بيلك و لشكرى چوق اولوز **زينك** غزى و عظمتى
 لشكر سبيله اشكار اولوز **خواجه** م بوزن اوترى
 بيور دى كه **اللهم اغفر الاسلام بعمره و بالى جهل او حنجرى**
 اولكه چون پادشاه جهل كيدر ليكله و عن ايضله رعيتله
 زنه كالى قلسه و ظالم لرينى ظلمند و فاسق و فسقند
 منع اسسه و ضعيفاره تقويت اسسه و قولره تربيت ويره

و عياله حرمت قلسه تاكه شريعت علمنى او كرمكه هر يمس اوله لر
 صالح لره و باغنى ايستسه تاكه صلاحيتند زياده رغبت ايد لر
 و امر معروفى و نهى عن المنكرى اقامت ايد لر و رعيتلى
 اسوده قلسه تاكه طاعتنه مشغول اوله لى و بولده حراملى
 دفع ايد و ب مملكتلى امين دوسته هر خير و عبادت
 و تعلم و امين لك و راحتك كه **انك** مملكتى خلق ايد
 حق تعالى انلر اول خير معاملة لر بنى ديوانند يا زار
 و اول ظلمدن و فسقندن كه خلافتى منع ايد و سياست برله
 انلر باغلىو لر **بوجج** حق تعالى حضرتنه يقين اولمق لغات
 و سيسى اولوز **بلكه** هر برى كا بر قدم اولوز **اگر** بر قدمه
 حضرت سيرا و سلوك ايد لر **ساره** پادشاه سلوكى پنجابان
 قدم برله اولوز **حضرت** باو اسلوب سعادت عظمى در **ما**
هر كشيده و بر مزلر **ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء** در **حجى**
 حكمت مملكت ديلند و كنده بو ايدى كه پادشاهلى نفس
 مرادين حاصل ايمكه تمام كامل اللذ **تاكه** در لودر لو
 لذ نره و شهوتلره قدرى تمام بشر اول كشيده كه نفس
 هواس سورمكه قوتى و قدرى تبشيميه اول طاعت اسسه

اگر چه ثواب بولور و لکن اول کشتن قنده اولور که هواسبانی
 انواعه سورمه قوت اوله اندن بر قدم بصوب خالصا
 مخلصا حق ایچون حقه یقین لقا ایسته و شهواتی و لذات
 ترک ایدوب نفسناک هواسنه مخالفت قله اول کشتیه
 هر آلت و قوت صاغشباخه که هواسن سورمه واروی
 داخی سورمه و حقه تقرب ایسته دی هر برینه بر درجه
 قرب حضرتن حاصل اولور صحیح بو حدیث کلمتدرکه صحابانه
 درویشلری خواجه حضرتنه کلا بیلر ایتدی بیلر رسول الله ذهب
اهل الذنور والاموال بالفوز التام والنعیم فی الدینا والآخره
 یعنی بویله ثواب نصیبی ایکی جهان نعمتلری نردن ایدیلر
 بز قالدق دیدیلر پس خواجه عمم ایتدی نه بز نماز قیلورز
 انار دخی قیلور لر و اورج دوندوز انار دخی دو تر لر و لکن
 و لکن انار صدقه و زکاتی دخی و بر لر بزم کو حجز بتمز
 و بر مکه و هم حج و غر ایدوب و هم قول ازا اید لر و بزم
 المردن کلمز پس خواجه عمم بیور دیکه سزه برنده اکثریم
 چی اشلیه ز اول بیکر اوله اندن که جمع دنیا سزل اولور
 حق بولینه خرج اتمکدن و هیچ کسه نلک طاعتی منزل طاعتکده

ابرشیه مکر اول کشتنک که بونی اشلیه پس ایتدی بیلر بی یار رسول
 الله اندن بیور دیکه هر فریضه نماز سوکنده او تو ز کوه
 سبحان الله و اتوز کوه الحمد لله و اتوز کوه الله اکبر اولور
 اندن صکره لا اله الا الله وحده لا شریک له له الملك وله
الحمد یحیی و ممیت وهو علی کل شیء قدیر ذکر جمله بیور
 بونی او کوند کلر ندن صکره انصاریدن بر صحابه دوشده
 کوردی که اکا ایتدی لکر بیکرم بش کوه سبحان الله و بیکرم
 بش کوه الحمد لله و بیکرم بش کوه لا اله الا الله و بیکرم بش
 کوه الله اکبر ایسه هم روادرس اول انصاری خواجه نلک
 حضرتنه کلا دوشنی دیو و بر د خواجه بیور دیکه **افعلوا**
کما قال الانصاری اندن صکره درویشلر بود کتر لری ایدر لر
 هر فریضه نماز صوکنده بو خبری بایلر دخی ایتدی بیلر انار
 دخی بو کتر کی مشغول او بیلر بو کتر لره درویشلر اکلین خواجه
 حضرتنه کلا بیلر یار رسول الله اول بزیاید و کتر ذکر لری بایلر دخی
 ایدر لر و انار ایتدی و کتی بز اشلیه میوز لاجرم خواجه عم
 بیور دیکه **ذلک فضل الله یؤتیاه من یشاء** یعنی حق تعالی
 فضیله ر کم انلره ایشد کتم هم نفیله خدمت ایدر لر

وهم مال ايله پس سليمان هم ديلد يکه مال ايله وهم رعيتدارله
 چوقاسندن و وحوش طيور دن دغی مملکت التزلله و لطف
 اسبابيله حق تعالی نك خدین و عبودیتین برینه کوره و بو
 دوکلیسی ايله حق حضرتنه تقرب و توصل استیه زیندکلو
 تقرب اسبابی زیاده اولسه قربت و زیاده درجه اولور
 بشخی اولکه پادشاهان سرطانی صفات حمیده و صفات
 ذمیمه تربیت و پرورش و بومکولک کامل آله تی در
 زیراکه اگر نفسی بو آله تربیت ویره جلع اولور ایضا صفات
 ذمیمه ده نفسی بر مرتبایه ایریشا که تکریلق دعواس قبیله
 و بو صفات ذمیمه نك نهایتی یوقدر ایمد بودر که هیچ
 کسایتشمز پادشاه اول اولیجا زینراکه هیچ درویش عاجز
 تکریلق دعواس قلدی زینراکه آنلک نفسی تکبر و انانیت
 صفتی پرورش ویره جلع آله حاصل قلدی فرعونک
 چونکه آله کماله ایدی تکبر و انانیت صفتی تربیت اید جان
 آله و اید تمام بر کماله یئشدر دیکه بو عمره حاصل اوهی
فخرفادی فقال انارکیم الاعلی پس مملکت و لطف برله
تمسک ایدی الیس لی ملک مصر و هذه انهار تجری من تحتی

بوخیلین نفسی اگر التزلله صفات حمیده ده پرورش و پرستار مقامه
 ایریشه که حق تعالی اخلاقی برله متخلق اوله که بر بیت برله متصف
 اوله و بو صفات حمیده نك نهایتی در کمال دین بودرتا که خوام
 پیوردی **بعثت لاتم مکارم الاخلاق** امدی اخلاق کماله
 پادشاهان اخلاق دن اوز که نسا ایل ایرشماک ممکن و کلدر
 اگر بر کینه دیسه که جو مردلک و کرم صفات پرورش ویره که
 حق تعالی صفتی در انکله خلق نك ایسته ساه بو خطابک
 مقتضا سنجکه که **تخلقوا باخلاق الله** در بو امر و کرم و کلکی
 امر لرون و اجبر قدر **بتلک اینانک** شریفی و کتابلری کلک
 بو معنیدن او تریدرتا پیوردی **بعثت مکارم الاخلاق**
 پس چاره اولدر که ماللری و منصبلری ترک اسمکله پرد
 دیره که اذن اوز که نسا ایل پرورش اولماز و اگر حکم صفتی
 دیسه که پرویش اوله کولک قوت و شوکت و پادشاهان
 کماله اوله اذن صکره خلق اینانسه تحمل ایدوب بخبر
 کتوده تا کم علم اکان غالب اوله زیراکه اگر قوتی و قدرتی اولور
 تحمل این جلع اولور ایضا ناچار علم اولور اختیار ای اولماز
 بلکه عجز اولور و علم صفتی در و عجز خلق صفتی در چون

در چون دلسته که عضو صفتی تربیت اید که حق صفتید **کرک** کم قدرتی
 و قوتی تمام اوله صوچ اولردن انتقام اتمکه طاقی کماله ایریشه
 تا کم انردن عفو ایدوب کچکه حق صفتیله صفتیله الله محبوبی اوله
انکه عفو محب العفو امد بولر که دیدک حق تعالی انکه قهری
 صفا یلریر که انکه کله صفا لندی و اگر دلسته کم حق تعالی انکه
 قهری صفا یله موصوف اوله پس مملکت و پادشاهانک
 اقی تمام کرک تا که کافر لری قهر ایدوب و نفاق اهلنه و بدعت
 اهلنه جزا و عذاب اتمکه قوتی و قدرتی کماله اولنارک
 حقدن کله بله هم اول دفعی حق تعالی انکه صفتیدر که **لیغده**
المنافقین و المنافقات و المشرکین و المشرکات امد بمعنی
 غرالرایدوب کاذب شرک فتح اتمکه در اول شرک چکوب اهل
 اهل فسق و فساد دفع اتمکه در صوچ اولره حق تعالی انکه
 حدن سر مکر و قصاص اهلنه حق امر لیه قصاص اتمکه در
 پس بونسه لرال و پرمای کرک که قهری حق صفتیله موصوف
 اوله بیله و اگر دلیسه کم رحمت و شفقت صفتیله متصف
 اکابول مملکت کرک در کجوق رعیتاری اوله و هر طایفه
 استحقاقه کوره رحمت و شفقت ارنوره تا که بوصفاندر

کماله ایریشه و ال سننه کم بونلرک بکر کید رضو تعالی به صفت
 اتمکه و درجات بولمکه و قرب حاصل قلمده و مقام لره ایریشه
 نه در اید اول انسانک همتی انکه واسطه سبب له حضرت او چاغله
 یتشا و قلاون صفتیله ایریرشوزنه کم دیشلرد **المریطی**
بهمنه کالطیر یطیر حیاحیه امد همت صفتیله تمام پرورش و بر
 میسر اولماز تا پادشاه مملکت اسی اولینجه زیرا که مال و نعمت بر له
 نفسک مراد لرنه و دور لودر لوتنعماته انکه قدرتی ایریشور
 بویه ایکن هیچ بونلره التفات اتمسه و هیچ بشریت خوشنقدن
 و حیوانیت تمتعدن فاندر دونه و هیچ طبیعت مقتضا سنجه
 وهو امر لیه ایش اشله بلکه یوزن بوقودن دوند رسا و جمله کن
 حق یولینه صرف ایلسه شریعت امر لیه و متابعت طریقیله و همتی
 بوجه سنه التفات اتمکه خالص قلسه نه که ابراهیم عم دیشد
انی بری مما تشکون و عداوت نظر لیه بود کله نظر ایلسه ه
انهم عدو لی الارب العالمین و همتی عالی دونه و حق تعالی حقد
 بو همتی باعلا نه کم **انی و جهنم و جهنم لاری فطر السموات و الارض**
حیفا و انما من المشرکین خواهد دل من باغم او خراباشد
 کردست دهد غمش چه نیکو باشد ای دل غم کش من خود عم او در کش

تا دگر خرد غم او او باشد. دینله رم اوله جینک غمی بنه رفیق
اله کیرسه غمی زهی دولت یوق ای غم چکجه کیک چک غم این مجربک
غمی دخی کرو واقعه دندر تحقیق چوکنه همنه پرورش کماله واره
پس حق تعالی نیک غیایتی کا بوز کوستره که اهل سلوک مقامک
اولور اوله غمی غنادر مادامکه خوجه علیه السلام علی الهمة
ما زاع البصر وما طغی صفتله موصوف دکل ادی غنامر تبینه
مستحق اولماش اید **و وجدک عائلا فاعنی** پس سلیمان عم
بوجه ایله همنه پرورش ویرمک ایچون بود کلو التل ایله
سلطنت و مملکت و نعمت دورک مبارک ایلله زینل اورردی
وانک بهانسنه تکلفیزین لجه ایدرک و بر شکسته دل درو
بولوب اول لجه انکله کل ایدرک که مسکین مجالس مسکینه اگر بر
سوال ایتسه چون مملکت و پاشاهلک بود کلو فایده لوی وارد
و هم حق حضرتنه یقین اولقلنی واجب قیلور پس خواجه عم
چون اینجلین اول کماله مملکت ویرمد سلیمان ویرد عم ناکه
انکله تقریباسنه د وصفاته و اخلاقه پرورش و تربیت ویرد
جواب یکی و جهدن ویرر ز اول اوکله حق تعالی نیک خوامی ایلی
بری اهل ناردر و بری اهل نیاز در اهل نیاز دمنک مقصودنی

قرر

قرر و اسباب حاصل اتمک زحمتی انک اوزرینه قومز لر تا که مقصود
انک هقی مقدار بنجه اکاو ویرر لر بزیک مثالی شیرله در که برکشی
استه سکه آوه واره چوکنه بولسه شکاره چقار بنجه او توشار
اترکه تابرفوشی صید ایدک و برکشیه دخی اسباب سز و برخ و شفت
چکدن برکشیه بر فوشی باغشدر پس خواجه عم حق تعالی حضرتده
اهل نازدن ایدک ناکه حضرت عزت انک جاننه اند ایچر دیکه **لعمرك**
اوکله مقصود در پادشاهلقدن و سلطنت دنیویدن کا
منشز و زحمتسز حاصل اولودی دله مدنکه **و کان فضلا**
علیک عیضا اول فضل عظیم دید یکی مقصود حق تعالی نیک
اخلاقله خلقکنکد و خواجه علیه السلام بومعنی اول
ویرمش ایدک و بیک دور لونا ز ایله نواخت ایدر لر دیکه **وانک**
لعلی خلق عظیم وصل فوشنی موسی علیه السلام دیدیکه **انظر**
ایک اوق یا سبله اولیا ایدک دور مادی لاجرم **لن ترانی سکا**
اول بلدی اما بیک دور لولطف و اغراضله خواجه عم اول
وصل فوشنی بخش قبلد بیکرکه **الذ ترانی ربک کیف مد الظل**
یوق یوق بلکه خواجه عم هم صیلر ایدیکه صیبار اول بر فوشنه
انامین الله یواسندن اوچوب و جی صورنده کائاتایچوره سنه

بروز ایدر گد و طواف ایدر دیکه انک پترو بالی کائنا ته صغسون
هم اول قوشد هم اول دانه هم اول شمع ایدی هم اول پروانه مادر
غم عشق عکسار خویشیم شوریده و سرکشته کار خویشیم محنت
زبکان روز کار خویشیم صیاد نیم هم شکار خویشیم عشق
اچنده هیچ بزه عکسار یوه سرکشته اولون اوش بورورم
قرار یوق تخت زده زهی قیلدی بزی بوروز کار کم صید مز
غم اولدی بزه اوز که شکار یوق سلیمان عم اولده بیک درو
ناز طلب قیلور دیکه **رب فیلی ملک** لاجرم بوخجه منت برله مملکت
یولارنی انک الینه ویرد اندن صکره طلبی زحمتنه اوسط
والقینا علی کرسیه جسد اش یوخجه اشارتد شرح اول اهل
نیاز ایدی دیله کی قوسندن اچر و قوید یلر بوخجه عقبیه که
اول دیکدن قویدی اوغرایوب کچور دیلر و خواجه عم چون
اهل نازدن ایدی که **اسری بعبد** صفتله موصوف اید مقام
سدره ده یکی جهان مملکتن و بادشاهلغک اکا عرض قیلد یلر
اولهت کوزی قور و غیله ناز ایدوب و کرشمه ایلد هیچ آکا
التفات ایتد که **ما زاع البصر و ما طغی لاجرم** دیله مدن اولکه
ایکی جهانک مقصودی ایدی انک لند قوید یلر که **لقد رای من**

من آیات ربه الکبری بر جواب بود و بر جواب دخی اولکه خواجه عم
بیورد غایت سر عقله ایدر دیکه **و نحن الاخرون السابقون اول**
مقاملر که جمیع انبیاء عم اوزون عمر لره ایریشوب کچر لردی
ومع هذا هربری بر مقامه اکنوب قالد یلرنته که ادم صوت
مقامند و نوح دعوتد و ابراهیم خلته و موسی مکالمند
وعیسی حیاده و داود خلافتد و سلیمان مملکتد و اما خواجه
بو جمله سنک اوزرینه ویرد یلر سهل زماند **اولیک الذین**
هد الله فهداهم اقتده و بو قوسندن کچر و کچد یلر که و نحن
الاخرون السابقون و بر مقامه ایتشدرد یلر که هیچ کسه ایر
و فضیلتلر ویرد یلر که هیچ کسیه ویرلرنته بیوردی
فضلت علی الانبیاء و بست پس سرعت و سیر اچنده خواجه عم
بر مقامه بغلنوب قلماری هر برند اکلمدن در حال کچر دی
لاجرم ملک عالمک اکا خور ویر مشلردی نته بیوردی
خیرت بین ان کون ملکا غنیا و بین ان کون فقیرا و اخترت
ان کون نبیا فقیرا جوع یومما اشبع یومما حدیث مشهور د
خواجه علیه السلام هیچ بر مقامه بغلنوب قالماردی بلکه
اوغرایوب کچر دی هم بیوردیکه **اوتیت منافع خزائن الارض**

یعنی بر یوزنده نه دکلو خزینه لروار ایسه کلید لرون بنم المده قیود
 ایتدی لکه اگر دیلرسک شیوله ایدم که مکله طاغیرن التون
 قبله لوم هر قنده دیلرسک سکه برابرا ولسون روان اولسون
 بونک کبی حدینار چوقه لاجرم بنانی اختیار ایلد مکله پیغمبر اولم
 درویش اولام وهم بیوردیکه **اناسیتد ولد ادم ولا فخر بوند**
 اولو پادشاهلق اوله وکن مملکتدن مقصود اولدر که اکا پادشاه
 لق میسر اولندن صکره اندن کچه بیله وجمله بنحق تعالی
 یولنده صرف اید بیله اول که انک مغری خلاصی اوله
 واولکه انک پوستیدر یبانه صا که آمد خواجه علیه السلام
 بیوردی بونجالیین اکا پادشاهلق میسر کن کچد جمله بنحق
 یولنه صرف قیلد خلاصه سن آلوب قلان یبانه اندی دخی
 جو ایلر وارد راما بویا کتفا ایدم لم تاکه تول تراز اولمیه پس
 محقق اولدیکه پادشاهلق و مملکت اولی وسیله در اسطانات
صلی الله اولوزیرا که هر سنه ناک کوکله سی انک خلیفه سی
 اما اول کلکه انک خلافتی اول و قدرست اولوزانده که اول
 خلیفه دیکه ناک صفا بلندن بر خلیفه ده بولینه بو معنی
 تفسیرنه صل الله دیدیکه **یادی الیه کل مظلوم بو معنیه که جمع**

جمیع مظلوملرک پناهی اوله تاکه انلرک اوزرینه ظلم و حقیقت
 یول بولمیه هیچ بر ظالمدن اما هر وقتکه بر حیف و ظلم کزردن
 ظاهر اوله وانک کبی کشتی حق تعالینک خلیفه سی پنجه اوله بیلر
 داری سبب دردی اینچا چه ایدم نایل شدن عارضه و صحت بیمار
 مقصود اولکه چون پادشاه حق تعالینک فرمانده مطیع اوله
 و هوایه متابعت اتمکدن احترام ایسه و رعیتلری دولتی
 پناهنده و سیاستی کفنده و مطمنی جوارنن خوش دونه اول
 پادشاه پنجه قولتی خدمتی برینه کتوره لاجرم حق تعالینک
 خلیفه سی اولمعه لایق اوله **انی جاعل فی الارض خلیفه** و اگر
 ظلم و جور یله و هوایه متابعت اتمکله حق تعالینک متابعتنه
 مشغول اولمسه حق تعالینک قهری صورتی اولوز و البیس
 اولوز و قنده لعنت ابدی کذوبیه واجب قیور **اللعنت الله**
علی الظالمین و صلی الله علی محمد وآله اجماعین **الفصل الثانی**
فی بیان حال الملکوت و سیرت هم بکل طائفة من اهل الرعا یا
و شفقتهم علی الخلق قال الله تعالی ان الله یامر بالعدل والاحسان
 و ایتادی القربی و ینهی عن الفحشاء و المنکر و البغی بعضکم
لعلکم تذكرون قال النبی صلی الله علیه و سلم ان افضل عباد الله

عند الله منزله يوم القيمة امام رفيق وان شرعباد الله منزله يوم
 القيمة امام جابر **عزیز من بکلم** پادشاهك اوج حالتی وارد
 اول حالی کند و نسیله ایکنی رعیت را ایله او چنی حق تعالی ایله
 و اول هر حالده حضرتدن ماورد و اوج نشنه ایله منبهد
 اوج نشنه دن اول امر اولشد ز عدل و بری احسان و بری
 ایفاء ذی القربى و اولکه نهی اولشد ز فحشا و بری منکر و بری
 و بونوردن هر بر حالک بر ابرق معیسی وارد و رکه او حاله
 مناسبد ز اما اولکه حالته پادشاهك کند و نسیله اولان
 عدلیدر و عدل بو مرتبه توحید حاصل اتمکدر کند و نشنه
 و احسان فرایض حقنی ادا اتمکدر و ایفاء ذی القربى خلقت
 و اعضالی رعایت اتمکدر و نسیله عدوت ایدوب کو کلنی
 مراقبه اتمکدر و خو اس ظاهری و خو اس باطنی صقله مقدر
 ناکه هر بری نینه امر اولد یسه استعمال ایده و اندکه نهی اولشد
 منع ایلیه فحشی افعاله اولد و منکر اقوالده اولد که شریعه
 لایق اولیه لاجرم بولردن ظلمت و حجاب و اوز اقلو حاصل
 و صفات ذمیما وجوده کلور یلون کبی و تهمت و بهتان و ریا
 وفق و ظلم دخی ناکه بو کاکبزر و اریسه و پادشاه مادامکه **خانی**

برینه کتور میله تمام پادشاهلق اتمکد مایسر اولماز ایسه زیاده
 چوق کشتار و ارکه پادشاهلق حقنی برینه کتوری بیلور اما عام
 پادشاهلقی اکا حاصل اولماز زیرا که اول حق تعالی نایبی
 و حلیفه سی اولمقدرد و اول پیغمبر کله نابعد ز اندن اولو ایس
 نته که حواحه عمم بیوردیکه **ان افضل عباد الله منزله يوم**
القيمة امام عادل رفيق حق تعالی عادل پادشاه طاعتی کند
 طاعتیله و رسولی طاعتیله بر سلاک ده قالیکه **اطيعوا الله**
واطيعوا الرسول واولی الامر منکم اما حقیقده
 شویله درکم مادامکه خاص پادشاهلق عهد سندن طشره
 کلیه عام پادشاهلق مقاضنه ایره جلی دکلدر هرگز بونک
 مثالی شوکه بکزر رکه بر کشتی دکرده یوز ملک الذن کلرکه
 کند و بی غرق اتمدن خلاص ایده اگر دلسه بر کشتی دخی
 غرقدن تورره نمجه ممکن اوله اما خاص پادشاهلق اولدرکه
 اعضاس و نفسک و کوکلر خواص ظاهر دن و خواص باطن دن
 جمله سن شریعت فرمای قیدله مقید قیلکه حقیقده انک
 رعیت ایدر و هر بری حق خدمتند بر خدمته دونه اکا امر
 اولشد و شریعت سیاستله منبیا ندن و نفسی شرع اکسیر یله

اماره لك مقامك مامور لوق مرتبته ابريشيه شونجيان كه تزكيه و
نفس فصله شرح اولش در و كوكلن شول طبيعته خوش كان
نسنه لرزن و از كوره و هودن اعراض ايله پس خون تعالی حضرتنه
متوجه اوله تاكه خو فضلك فيضاته لايق اولو قابل اوله و مؤيد
اولا تايد اللهی برله اندن صكره قوت ربانی و يايد اسمانی برله
پادشاهلغاه شروع قيله و خو تعالیك نيابتي برله انك قول لرزه
تصرف ايله و مملكتده لطنت احكام مني حق فرماني اوزره سوره
تاكه هر حرکت و جهد سعی كه بويولده كه كوستر را كابر قربت و بر رفت
و بر درجات حضرت غنيزن حاصل اولور اما ايكني حال الله
پادشاه ايله رعيت راسته در بو حاله عدل اولدر كه انصاف
ايد و جبور و ظلم قليه و رعيتلر راسته مساواتي صغيله تاكه
ضعيفه قوي ظلم اتيمه و باي يوخسوله يكلمينه و احسان بومنه
كرم و مروت اثرلرن رعيتلره ايرشد ر مكد رشو كه ضعيفه
تقويت قيله و تعيين خصم لر نه مدارا كوستوره و در و بشاره
و عيال بندلره صدف و نفقه دستك لير لوق ايله و علمايه حرمت
قيلوب مؤنتلر نه كفايت قيله و طبله تحصيل علمه تحريص ايد
وانره معاونت قيله اندك كه ضرورت محتاج اوله لر و صلحايه و عيان

وز هاده حرمت ايدوب انركله تبرك و تيمن ايدو وانلرك احوال
تفتيش ايدو اكر محتاج اولسه لر دفع حاجت قيله وانركه كوشك لر
و خلوتلر اختيار ايتلر در انلري طلب قيله اكر چه انلر استمز لركه
طلب قيله حلال و جهلردن انلره مدد قيله وانلرك قلوبني فارغ
تاكه خو تعالی يه فراغت و جمعيت يوزرندن مشغول اوله لركه جهاده
انلرك انقاسي و اخلاصی بره كاسله قايمدر و بو جمله نك بيت
المالده حقی و نصیبی وارد ز انلره ايرشد ر مكي واجب ايله و اكر چه
انلر طلب قيلية هم لرندن حق لرن انلره ايرشد و ر تاكه ظالم
و عاصی اوليه و ايتاء ذي القربي بو حاله قالان حال رعيتلرن
اوده مكد ز زير اكه رعيت پادشاهه جسم منزله سنه در مكد
بلكه عيال اولمشلردر اكا خوجنول خرحيائده وصيتي بو ايديكه
الصلوة و ما ملكت ايما نكم يعني نمازه مداومت ايدوب الوكز
السنه خوش دوتك پس هر انعام و احسان و انصاف و معد
و مدارا و سياست و رعایت كه پادشاهدن ظاهر اوله لطنت
مروت رحمدن پس انك اول مملكتي دایم و ثابت اولوق لغنده
سب اولور خواجه عمم سيورد **العدل و الملك نو امان** يعني
عادلك و پادشاهلق اكينر در اشلردر ره رست حسنه كه رعيتلر

تخصوا مملکه و خلقی راحت فلیقده پادشاهدن وجوده کله و هر
بدعت سینه که انی کتوره هم اول قبلدن اوله تا عالم دوکنجه پادشاه
که اول سنه حسنه برله عمل ایتسه قاموسنک ثوابی اول پادشا
هلاج علی دیواندن ایره لر و اگر بونک خلافتن اشلسه **العیاذ**
بالله که ظلم بدعت قویا بر قانون ذره که اول یوعده یا اثرشاه
کتور دوکی قانونی اول کیر و قویا تا عالم دوکنجه کشتی که
اول بدعتی اشلسه و اول قانون برله عمل ایتسه اول جمله سنون
عقابن اول ظالم و مبتدعک دیواندن بزالتنه که خواجه ه
عمم بیورد **من سن سنه حسنه فله اجرها و اجر من عمل بها**
الی یوم القيمة و من سن سنه فلها و وز من عمل بها الی یوم
القيمة و حقیقده پادشاه عادلک اوزرینه واجبدر درکه
اگر اولکی و قلدره فاسد قانونلر که قوملردی و حینلر وظا
رعیت قلملردی انی تحقیق ایدوب کتوره اگر عذر بهانه ایدوب
ایتسه که بن بولله بولدم انک و بالی انک بوینیه که قودی دسیه
بوعدر مقبول اولماز اول و بال انک اوزرینه اولور اول ظلمی
و بدعتی مقدر دو عقله اکاراضی اولمش اولور دخی بوک پادشاه
چوبان بکیدر و رعیت قیون کبی در چوبان واجبدر که قیون کسری

صافلیه و قور دل شرفی دفع ایلیه و اگر سورین بعضی قوج اولسه
بنوز لور و بعضی قیون اولسه بنوزلی دله سکه اکا حیف و تعاد
این انی قومیه دفع ایله امد اسلام سورینسک قورده کافرلر
و پادشاهلره و بکاره و انک لشکرنه واجبدر که جان و دلدن
دور ایتسه لر اش و اتمام انره اول وقت حلال اولور که کافرله
قلج اولور و انلرک شرمن مسلمانلردن دفع ایده لر اگر چه کافر
مسلماننه غالب اولوب زحمت ایتسه دخی پادشاه واجبدر کم غزیه
واره و کفار شهرن آجا و اسلامی اشکار ایدک و کله دینی اعلا مملکه
دور ایتسه **لیکن کلمه الله هی العلیا** و انجلین اول بینوز لوقوج اول
ظالملردن بکلردن و لشکردن و منصب اهلدن و نایبلردن و
قاضیلردن هربری چونکه فرصت بولسه قرتنجه و التبنجه رعیتدن
بر میسکنی اسیر ایدوب زحمت ویر ز پس پادشاه رعیتلر بونلره
اصهار لمیه دایم هر طایفه انک حالتی تفتیش ایدک که قیامت کونن
نقی قطیر سبیله رعیتلر احوالندن و انلرک خیر و شرندن پاد
دن صوره لر کونن تنه خواجه بیورد کل کم رع و کل کم مسؤل عن
رعیتنه و اما فحشا و منکر و بغی کبی پادشاهله رعیت ارسند
اولدر که انلرک انچند فس و فسادلر زنده کانی قلله و انلری دخی

اورزینیه و خانه دانیله بی بد نام ایله و امر معروف و نهی عن المنکر
باطل قیلله هیچ کسنگ امر معروف ایمله ره می اولیه و دین اهلی
بازاری و علم و صلاح بازاری کساد اوله و اهل فسق و فساد بازاری
روان اوله و عوانلری اصل کثیر و غماز لر و قوجیلر و مفسد لر
و ظالم لر پادشاه حضرتند مقرب اوله لر و ظلم فساد پادشاه مصلحت
صورتنه بزه یوب کوستروره لر و فاسد عرضلرله کذ و لری
اکامشفق و محب کوستروره لر عملکنده بدعتلر و چرکن عادتلر
دوزه لر و خراجلر توروره لر و عمل لر و طامغه قویالر و یکی عمللر
ار تورالر و کثیره بهمانه ایدوب مال طلب ایده لر و بی گناهلر
تمت ایدوب خیانت ایده لر قسمتلر ناحقیره ایده لر و میراث
ماللرند و یتیملر حقند تصرف قیلله لر و بازار کانه باجلر
قویه لر یوللرده باجلر و حق مستحقلرند یغاله لر و رعیتلره صا
صاله لر و ائمه نیک و سیدلرک طمع ایدوب کسه لر و صلحا
و فقرا به و زاهدلره طمع ایدوب حقارت ایده لر و خیرلری
باطل قیلدقدده سی ایده لر و حاجت اهلین درکاهدن ابراف
سوده لر انلرک احوالنی پادشاه عرض ایتیلر و پادشاهلر
خیراتلر مستحقلردن قطع ایده لر بر مجلی پادشاهلر دینی

و دنیانی بد نام قیلور لر و ظلم و فسق و فساد آورده سی اطرافه یکنده
و خلق ار اسند ظالمغه و چرکن سیرتله مشهور اولور تاکه عالم
دوکنجه بو آد انلرک او ذرینه ویره مزه عاشر و خلقک لعنتی در
واو لکدن صکره اکامتصل ایشور و اول مفسد کریم اکا فاسد عرضلر
کندولری دوست کوستر مشاردی انلرکم اشلش ایسه یارن قیامت
عرض کبر اولسه کرک جمله سنک حسابنی نفیردن و قطیردن
اذن صورسه لر کرک فن یعمل شقال ذره خیر ایره و سن یعمل شقال
ذره شر ایره نفوز بالله من غضب الله پس پادشاه مقبل و صا
نظر اولدر کم مفسد لر و بد سیرتلردن هیچ برینه یول و برمیله که
حضرتنا واره اما بونی ایدراز بوشور بلکم غایت دنیا و مال هر
بونلر کبی عوانلری کذ و لرینه یول و بر لر و هنر مند لر
صحبتدن و اهل معنی و ارباب فضل و نصیحت اهلی صحبتدن محروم
قالور لر و اگر بونلر کثیر انلرک حضرتندن اولسه لر انلره
التفات اولماز و سوزلری مقبول اولمز زیرا بر سنه حکم ایدر
پادشاهلر خزینه سی ار نماز اما پادشاه عاقل و صاحب عادت
اولدر که فراست نوریلله نظیر ایله بوزمانه احوالنه کت فلاح
ابتداسندن تا انتهاسناد کیس هیچ کسیه بوجوزه غدارنی و غای

وفاقتش در کمین دوست دو توب برالی بر له پنجاه بک ناز ایله کذویه
چکر دی و بر ایله قهر خیزد و توب هر باسکه یصد و غی اوزنک
بولور و لشکر حق دوستی او قوریکه دشمنک قبوسندن طشره
سورمد قفق غریزی فواخت ایتد امد قفق بیجان امیر قیلدیکه
عاقبت اسیر ایتد مملکده و نیردیکدیکه صکره زیر وزیر قیلاد
چونکه اعتبار کوزیله بود دنیا نیک احواله مطمع اولسه لاجرم
غور ایله جهور چاهان دو شمز و یقین معلوم اولور که قلندر
وفا ایتد اکادخی و فایتمز بس کندویه و خلقه عاریت مملکتک
اوتری ظلم و جور ایتد دنیا باشندن باشا بر قرنجه اینجمله
دکتر چون عاقل اولون اندک اوتری حق و خالق اینجه ننه که
دبشله و زبیش کمان و به پیش مهان بازار موری نیرد
جهان اما کبخی حالته پادشاهک حق تعالی ایله در بو حاله
عدل کذونک ظاهر و باطنیک حق تعالی ایله راست ^{دو}
اشکارا و کز لوسن حقله یکر نیک ایتد ز و سطنت و مملکت
شول بلینه کمر باغلامق کبی اولو که کذوی و سطنتی حقلن
اوتوری دونه شویله دکل کم حق تعالی بی و سلطنتی کذوی
قیله و احسان بوند اولدر کم خواجه علیه السلام بیورک

بیوروی الاحسان لن تعبد الله کانک تراه فان لم تکن تراه
فانه یراک و پادشاهک عبادتی اول دکلد ر کم نافله عبادتاره
مشغول اوله و تلاوقه قرآن ایدوب خلقدن غرت ایلیه و
مصاحف بر بنی م عمل قویه و حاجت اهلنی محروم ایده و ملک
لک صلاح خندن و فسادندن و بر عیبتک ظالمه لکذره کرفقار ایله
بوخوب بر معصیت در که جمیع معاصیدن زیاده و لکن ^{شاهن} پاد
عادتی اولدر کم فرایضی و سنتی ادا ایتد کدن صکره مملکتک
یوزینه دوندوره و بونلرک احوالنی تفتیش ایلیه و مسلمانق
حقوقنی رعایت ایتد التزام کوستره و حقلن قوللری اینجه
شویله تصرف ایده که کانه حق تعالی بی مشاهده اید و اگر اول
قوتی و نظری یوق ایسایقین بله که حق تعالی کورر کم ایدرسه
اندک امر یله ایده و لهور و طمع امر یله ایتیه تاکه اندک هر بری اکا
بر قدم اوله حق یولینه سلوک ایتد و بر قربت حاصل قیله
و ایستاد ذی القربی بو حاله عبوریت قریبیدر که ^{العیان} طرفه
کرک کم باشنی قولتی ایشکدن قالد ر میله و دنیا نیک مجازی
پادشاهلینه مغرور اولیه که فلا تفرنکم الجموع الدنیا و لا
بالله الفرو و عجب نظریله کندویه و کندونک مملکتک بقیه

عيون کبی که **السلی ملک مصر** و هذا **الافانجری من تحتی**
 عجز ایله و انکسار له بچاره لغه عبودیت عتبه سنه ملازمت ایده
 بر آستانه سراز در زمین می زن که پیشگاه سرای جلال جا
 تو نیست سلطان محمود کبی لطنه بیکه اتمیه بلکه عیاز کبی عجز کور
 و فرقی چاروغنه دایم نظرده دوره اما فحشا و منکر و بی
 بر حاله پادشاهک اول تکبری و ترفعی سلطنت بر له کفاخر
 بی اختیار دماغنه ظاهر اولور و اول انک نتیجسیدر که کند
 استغنا کور و خلقی کند و به محتاج کور و بو برخسته لوح
 در که جانه عارض اولور اکا حازق طبیب کرک کم علاج الیه
 اول جان و کوکل مرضینه اگر بو آفته معالجه اولر ساه بوسه
 طغیان و ضلالت وجوده کلوزنه که حق تعالی بیورد
ان الانسان ليطغى ان رآه استغنى وبریده دخی بیوردی که
ولو بسط الله الرزق لعباده لبغوا في الارض و یقین که
 قبل غنا و استغنا کوزله نظر اسیه و حقارت و فرقت کوزله
 حلقه نظر اسیه بو حاله اول تعالی انک نظر عنایتلرندن دوش
 نیه کم خواجه عمم بیورد لایدخل الجنة من كان فی قلبه
 ذرة من الکبر صور دیگر که یار رسول الله کبرند بیوردی که

عض الناس ستر الحق یعنی کبر اولدر که حقارت کوزله خلقه باقه
 و حق کور مکدن کور اوله امد بو افنک علاجی اولدر که طافون
 هر وقتکه کند و سلطنتی و مملکتی پرو بالنگ نقدند نظر اسیه و
 نفوس ایله دیسه که تکبر عالمندن پرو از قله در حال اول عجز و فنا
 ای اغنک قر الغینه نظر ایده که اول اولندن ایدیکه **الم تخلمکم**
نرماء مهین پس بلکه اولی بر خوار طو پراق اید و خری دخی
 خوار طو پراق اولیسردر بو حاله بر لقمه انمکه و بر ایچیم صیغه
 وهم اول لقمه و اول صوی بو غازندن کیچر مکه عاجر دوزاکر اول
 بیوب ایچد و کی ایچنده اکلنه جیتما سه راضیدر که ایکی جهان
 ملکین ویره اندن خلاص اوله **انه علی رجعه لفاد** بو نکلله
 هر لحظه منتظر در که اجل سلسلی تیشه و انک عمری نشانی
 کردش اولاکه کیچه کفر ایلله برر کمر بجن الوب بر کوزون خواه
 ویره پس بونک کبی حاله نه مغر را اوله و بونک کبی دوله
 پنجه قانع اوله عاقل لجه امید برین شوم سرای بر دولت اولدر
 از هر خدای چون نخواهد که شنید از بائی کبر و اجلس
 دست بیالایجمای عاقل بودار فایندد و و تمه غل قر زیا و و
 غره اولوب قالمه زنههار چون راست در که سنی اجل قلیشر شکار

دوز کونلری کی کم هم اید سیر در بار و مار اما پادشاه سیرتی
 هر طایفه ایله و شفقتی خلقی احوالی او زرنه شویله بلکلله
 پادشاه جهان لجنه کوکل کبیدر مثالی تن اچنجه که جان کبیدر
 چون پادشاه صلاحه کسه جهان صلاحه کلور و اگر پادشاه
 ضاوه و ارسا جهان فساد و ارزنده که بیورد کوکل حقنه **انفی**
جسد ابن دم لضعفه اذا صلحت صلح بهایر الجسد و اذا فسدت
فسد بهاسائر الجسد الا وهی القلب و فی الناس علی دین ملوکهم
 پس پادشاه وزیر عقل مسابه سنده در که کوکله وزیر
 دو شمشد زنده کوکل بر عقل کامل کرک که انک مشورتیله بد
 ملکنه تصرف اید و بوند مصاحبه رینه رعایت اید انجلیان
 پادشاه بر وزیر عالم و عادل کر کرد صاحب همت و صاحب
 رای اوله و هم پان اعتقاد و بامرقت اوله و خوش خلق و رین
 دار اوله تا که جمله احواله آنکله مشورت قیله و ارکان دو
 جمله و عوام رعیت اکامرجعت اید لر و مشورت اید لر جمله
 وزیر بویله اولسه پادشاه فراغت و رفاهیت برله سطرانته
 مشغول اوله بیلور و الا مملکت و رعیت احوالی مختلف اولوب
 ضایع اولور خواجه عم بیورد اذ اراد الله بملک خیر اجمع له

وزیر اصالحا فان نسى ذكره وان ذكره اعانه چونکه وزیر شایسته
 اولسه کرک اکا حرمت اید و انک حکمنی مملکنه نافذ قیله هر که
 مملکنه اولیجی برله واقع اوله پادشاه کرک کم توقن اید و زینه
 وزیر یله مشورت قیله چونکه وزیر عقل مسابه سنده اولدی بد
 اکا قیاس ایله قالون ارکان دولت دخی شرف و صاحب خزینه دار
 و ناظر بوجه خوس خسه ایله در بدن کوز و قولوق و برون و
 و دتمق و داتق و فکر و خیال و حافظه و زاکره کبی که قوای ظاهر
 و باطنی و بکراعضای ریشه مسابه سنده در و باش و ال و انا
 کبی و عاملر و نایبلر و نقیاز پار مقلر و مفصلر مسابه سنده در
 و قلاون عام لسکری طار لری و سکولر و قیلر و بدنک قلاون
 مسابه سنده در زنده که شاخص انسانی بوجه سنده محتاج در
 پادشاه دخی بوجه سنده محتاج در و اگر بولردن بری اولسه
 پادشاهین ایشی اولقدار نقصان بولور پس پادشاه کرک کم
 برنی اصحاب مناصدن اهلیت و امانت دیانتلری اولدقدت
 صکره منصیلری مقانده نصب ایله و انلر احوالندن دایم
 خبردار اوله تا که خرابلق و رعیت او زرنه بهادرلق ائمه لر
 و طمع قیله لر و انلر نصیبی انره تمام و یره شویله که انلر احتیاج

ضروری مقدار نجه او که خیانت و طع قیله لزو اگر بخل صدک بر سهل خطا
واقع اولسه زیاده ظلم اولسه در حال عفو ایروب اندک کجا و هر
برله غضبه کلیمه و سیاستی حدک کجا قلمیه و اگر برکنام اولسه عفو
ایمله اولی امر ایله و جزا سینه سینه مثلها اشارتیه عمل ایله
والکاظمین الغیظ والعافین عن الناس والله یحب المحسنین
کوزی اوکنده دیکه و لکن اوله حکم کوستر میله که سست نرجفله
منسوب اوله وقتنه و فساد به بلکه پادشاه کرد که سیات و انتقام
برله و رحولیت و حیمت برله مشهور اوله اگر جرماری از اولی
اولور ایسه تحریف و نادید دخی حکم کوستر میله و اگر برنسته
اولسه که قصاص واجب قلمه البته اندک کجوب عفو اتمیه
بلکه شرع فرمایله تیغ بی دریغ جکوب حقی برینه کوزره زیرا که
بومضا حاشا شول خواره ریخ کبید ریخو که بر عضوده ظاهر
البته انی مهمل قوم مقولین تاکه اول ریخ جمیع اعضا سرایت اتمیه
قلون اشارده قراط قلمیه خیر الامور اوسطه قولیه عمل ایله که
سیاسته اوله در مبالغه کوستر و رکه خلق دایم خوف و خد
ایچنده اوله لرتاکه مکرر و حیلار مملکت اتمیه لرتا چون انشات
مکردان بچاره کی که جانز ایکوشند یکبار کی و سخاوتده اوله

غلو

غلو اتمیه کم اسرافه یتشاه و هم اوله قدر تقصیر اتمیه که تبذره یتشه که
اولدخی مذموم در حق تعالی بیورد **ان المبذرین کانوا الخوان**
الشیطانیین بیورد **انه لا یجب المسرفین** و مال صفا مقدمه
اوله در دوشمیله که بخیل لغه نسبت قیله لزو هم اخترده زیان
اولیه نه که بیورد **ولا تحسبن الذین یجھلون بما آتیاهم الله**
من فضله هو خیر لهم بل هو شر شیطان قون ما یجھلوا به
یوم القیمه لکل کم حق تعالی فضلنی خلقدن دریغ دوغیره
دیناره و اخترده ایواید حاصل ایله اندک اوکدن که اجل یتشه
مملکت تختندن قویاره اول برنجه بیل ریخ جکوب له کوز
دشمنلر الله ویره و حسرت و ندامت و عزامت اودن اندک
جاننده مشتغل قیله اندک اجیسی حق رحمتدن اوزر که نشسته
زائل اولیه دولت این جهان کرچه خوش است دل منه اندر
روکه دوست کش است هر که همچو شاه بنوازد چون پیاده
بطرح بندازد هست دنیا و دولتش چو سیراب در فرید و
ندهاب هر که از ملک کبج شاهی داشت مرد یا خویش
جوی نکداشت هر که بصیرت کوزی نور الهی برله منور
و منصب جان و تن ترک اتمیکل هر دم اکام تصور در

باقیات الصالحات کیم مؤمنان دستگیرید زانکه اول بد نندن
 حاصل اولون عمل کردن و خیرات باقیه اول مالدر که خواهه عیم
 بیور و اذامات الانسان انقطع عمله الا ان **ثلاثة صدقة جا**
او علم یتفع او ولد صالح یدعوه بالخیر یعنی چن آدمی اولسه
 انک علی قطع اولوز الو اوج نسنه دن کسمن اول صدق کم دایم
 کسمن کو پر پلر و کبیر و مساجد لر و مدارس کبی دخی نه بوکا
 و اریسه بو لور لچ تو ابدن کسمن بردخی اول علم نافعله بر کشته
 او کردی انک دخی ثوابی کسمن بردخی اول صالح اولد که دایم
 اکابر و عابد زهی دولت که بر کشتی کور اچند او بوید عملدر
 فارغ او اما هرنفس و هر لحظه رحمت طبعی و کرامت خلقت
 حضرت غریدن مقرب فرشته لر اکا ایرشد و زر که بو اول لغه
 نلج تو ابد که سنک مدر سکه یا خانه کاهنده فالون فقیه
 یا فالون درویش ید یا خود اول استراحت و آسایش ثوابی
 در که سنک عمارة تکه فالون قوله بتشدی و یا فالون مسجد ده
 یکی رکعت نماز فلهی و یا فالون کو پریدن فالون کچد انک ^{ثوابی}
 دیه لر پس هر باد شاه کند و ایام دولتند کر لکم بونک کبی
 معاد لر دن کد و بی محروم قلبه باری اگر بو معاد تن محروم

محروم فالور ایسه زنه ار و زنه ار کد و بی اشقیادن قیلوب آریلر
 خیر فی باطل و ضایع قلبیه و مشغال ذرة دکلو اوقافی تبدیل و تغییر
 ایتمکده سعی ایتیمه و عورت لر ریندن که بد سیرت و فاسد عقیده
 بو معینلر قبول ایتیمه که انلر جهل و غفلت اچند مبتلا اولمشدر
 انک قانتنه و جانته و ایمانته قصد ایدر لر که قانتی عاقل او که
 مستحق مظلومکه اهل خیر و اهل صلاحه زانلر که خیر و دعاسن
 اثره تبدیل ایدر بونسنه مردانه لک ده کل بلکه بو لور ک دعا
 اکا حق تعالی حضرتن دن قریب و درجات حاصل اولور
 بونسنه دن اعراض ایتیمه خیر دکلد زانلر کبر و کد مظلوم
 اول حضرت دایم قیله که الهی بن کدی مالی نفسمدن یعوب
 او اولدی محروم قیله دم رسنک رضای استیونسنک قوللر که
 وقوق ایلدیم ایلد فالون ظالم اول نیم خیر و بی باطل قیلوب رسنک
 قوللر کبی محروم قیلوب رسنک حضرت که بهادر لر ایدر و بواقیم
 عهد کنندن کم طشره کله بیور رسندن ارتوق بو رسمه تضرع
 قیله خصوصاً اوقاف جوق او و مطالب لرینی نعوز بالله زنه ار
 اگر بر جاهل یا خود بر عالم مذاهبین رخصت و بیروب و بچک
 اولور سه که اوقاف مالنی بریره دخی صرف الله یا کسکه

انکه غزایده لر یا خود بقیوب عمارت لری مرمت ایلیه بر سر بنیاد
 قیل دیوسکا اغوا ایست انک کلو میلله مغرور اولیله حاشا و کلا
 هج بونسه لر واد کلد ز آله و قنی کذ و تصرفه صرف ایلمک
 کرک تاکه یارن قیامت کونده مستحق لری اکا حق لری طلب قلبه لر
 پس پادشاهک اوز رینه واجبد رک هر وقتی که انک مملکده
 واد و زوق شرطیله انک مستخارینه مقرو وونه و او قافل
 اوز رینه بر میں که صاحب دیانت اوله اکا اصهار لیه تاکه اوقا
 عمارتند دور نشه و ظالم لری منع ایلیه و حق مستحقنه ایرشد و
 وقتاکه بولله اید ند کلونو اکه انک وقفه حاصل اولور
 حق تعالی اول پادشاه اولمقدار ثواب و یره شیخ و س الله
 روحه بیور که شامه بروقی ایستد مکه ملک صلاح الین
 رحمة الله علیه هر شهری که آله عادت اول ایدیکه اول شهر
 بر بنا بنیاد ایدرد چون مصری الی انک وزیر فاضل زانا
 انکه شد و رفت ایدوب ایدی که دیلمکه برخانقاه بنیاد ایدم
 قاضی ایدیج دیلمکه مصر اقلیمده ملک استوفم بناقله خبر
 ملک ایدنجه مکن اولور دیک قاضی اید مصر اقلیمده ملک
 ارتوق خبر چون بقعه وارا اوله که برنده چخه دور لوخل ظاهر

اولش اوله اکر ملک اسلام بیور ساکه اول اوقافی عمارت ایده لر
 و بر من کینه تسلیم ایده لر حیضت ثوابی پادشاهک اوله و هم
 دو کلسین ملک بناقلش اوله پس پادشاه اوله ایدیکه خلل ایرمیش
 وقی واریسه عمارت قلدی و یقین بملک کرک کم هر خلل که بر پا
 عصرین اوقافده ظاهر اوله جمله سن حق تعالی اندن صورسه کرکد
 پس بو اولو ایستی خورد و تمیه و کذوبی انک و بالذکر زادا ایلیه
 خلقه شفقت اتمک لچون کرکد پادشاه بر صاحب یابر قاضیکه ین
 دار اوله و خوب اقتقاد اوله آنی تصرف ایلیه تاکه منظور ملک
 احوالی و حاجتمند لرن حاجتی پادشاه عرض قلبه یا خیر ایله
 کذوسی شرح اید و پادشاه انک حویجی قضا اتمکی مهم واجبد
 هر قنده کم کافر کلنجی یر واریسا بر بکله مردانه و بهادر و ایست
 کورش و حقیق و اسوم انچک غیر تلو اوله کرک کم مام لشکرک
 انک انی نصب ایلیه و بول اقلیم و یره انک صکره بیوره که بر کجه
 اولو صیه و هر کون سکر مدد و غزاده اوله و اکر مده ده محتاج
 اولور ایسه مدد ایلیه تاکه دایم انی قونلو و کوی خوس و عملکی او فر
 اوله و هر فتح که انک الیه میسر اوله اکا شریف و اسمالت کوندوره
 تاکه اول دخی انک بولینه جانن قربان و یره و دخی دشمنک رو کافر لری

فهرست کرده دور شیاه غافل اولوب مهمل قومیه تا که کافر و دشمن غلبه
هر وقت که کفار و مسلمانان قتل اتسه یا اسیر ایسه اهل عیال دن
و اطفال دن بوجه سنک مظلمی پادشاه اوزرینه اولوز
فچن مهمل قوسه پس بولارک جوان اول ویرسه کرد خنجر
زدخی پادشاهه واجبدر که چجان بر شهری اتسه یا بروی
فتح ایسه دیسه که یا بر شخص یا بر بک کوندوره که عاقل
و متدین و دندار اوله انده سیاست و دیانت و مروت اوله
بظالم کوندرمیه تا که رعیتلرک مصالحین مهمل قومیه ویر
فچن بر قاضی بر شهره یا بر ولایت کوند رنه کراک کم عالم و
دندار و صالح اوله که اولون تیماردن و میراثلردن و
و ارشولردن کچم و هم قوم صلح خدمتکارلر که دینه اعتقاد
اولوز انلره کراک که خالوی اوزرینه اندری مضر و معاین
دیکه لر تا که دعوالر ده میل و حیف و ظلم و طمع قلبیه لر بوسنی
بوروز کارده و دشوار دوزیرا اگر قاضی بخدمتدن اوتوری
و ادر لر اهلیت سبب اچون و ادر لر فی الجمله چون پادشاه هر ظا
اهوالنی تفتیش ایله و هر مقامکه صاحب علم و صاحب عمل
خبردار و مسلمانان و روی اندک جانی اکتبی دوش اوله تا که

تا که مملکتده ظلم و حیف ایله لاجرم اشکری تیزرک هلاک کله
رنا اصللر باطل اوله لر که **الناس علی دین ملوکهم** اگر عین غفله
کچم رجای اولورسه و هو او شهوت بندنده اسیر اولورسه
و رعیت غمین بیه جاک اولورسه و ظالم لرستولی اولورسه
و منصوب اهل ال اوزار اچق اولورسه و مستخلف محروم قارلسه
و کافر غالب اولوب مسلمانلری شوش قیلورسه و ناحوی بره
قاندرد و کلسه و فساد اسکار اولسه بوجه سنک و بالی
اول ظالم پادشاه بوینده اولوز خواجه عمم بوندن بیوری
ان شرعباد الله منزله يوم القيمة امام جابر امام جابر
براسکی یا لوقفتانی بنک کبی پادشاهک اوزرینه فیضله
وارد وزیر که خواجه عمم بیورر که **ما من راع لا یحفظ عینه**
نبصحه الا کبر الله بمن نخره الی النار و بو بخلین هم بیورر
ما من اینه عشر الا توتی يوم القيمة مفلولة الا عنقه
اطلعه الحق و اتواجر هر قیوشاک بر مناسب اینتی اولوز
نیجه که هر برینه پادشاهلقدن بوجه رای شریفک یوقر
فچن کند و وجه پله قلسه اصیسی اول که **ما من احد افضل**
من منزله امام ان قال صدق وان حکم عدل وان اسرحم

زیانی هم بود که مناسب اولوز و صلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین
الفصل الثالث فی بیان سلوک الوزراء و اصحاب العلم و النوا
قال الله تعالی و اجعلنی وزیراً من اهل هارون اخی اشدد به ازکی
وقال النبی صلوا از اذ الله بملک خیر جعل له وزیراً صالحاً
ان ذکر اعانه وان نسی ذکره بکل که وزیر لک سطنت اشید
و هم مملکتک رکن اعظیدر و پادشاه وزیر صالح صاحب رای
شرف کافیه عالم و عامل کرای پس مطلق پادشاهلق و سطنت
حفظد که هیچ ویره و مشیره محتاج دکلد وزیر که انک شیری
و مثل نظیری یوقدر باقی قلاونی اگر انبیاد رسم حضرت
غزیرن وزیر در لکه **واجعل لی وزیراً یعنی بجا بر وزیر کنت**
فیل که بنم ارقام انک الله قیام اوله و خواجه عمه میوردی
وزیران فی السماء و وزیران فی الارض فاما وزیران
فی السماء جبرائیل و میکائیل و وزیران فی الارض ابو بکر عمر
چونکه مملکتد وزیر کامل محم حاکم اولیه مملکتک زینتی و ضفا
اولهاز پاشا الفک مثالی بر چادر مثالی کبیدر و انکر که
صاحب رای و طنابله و بکلری در بعضی اولوز و بعضی
کچی در نته که طنابله بعضی اولوز و بعضی کچیدر

کچیدر و قلاون کشیدر اول اوراق طنابله و که خیمتک دیره
خلفه اولت اوله و نابله و حاملر و قلاون اصحاب اول طنابله کچیدر
اشحنده اوله و حقیقتده اول خیمتک میخدی پادشاهلق عاد
خیمتکله قایدر اگر چه بکلر وزیر لر و لشکر بسیار اوله اما سطنت
قوت دویمه عدلیز نته کم خیمتکدر که طنابله تمام اولوز
ولیکس میخدر قرار د و تمز عا د که بر طرفن بر منج اکسای اوله
انک نقصانی خیمتده ظاهر اولوز که **الملك یعنی مع الکفر ولا**
مع الظلم چون وزیر خیمتکدر که مشایبند در پس ند کلوه
یو جاره و عا دلوق اوله و خی زینت او و هیبت او و اولوز
ولیکس در کلای در وقت خصلتی کند و به یار اولوز بر طرف
و بر بحالو و بر ثابت قدم اوله و بر صبر اید و ب یوک کتور
نته که شبنوننده لر دیر کرده وارد زانده داخی اولوز کرای
ایمدی وزیر لک داخی اوچه حالی وارد ز اول حالی حقیله ه
کنز وارکنده در انجی حالی بر پادشاه ایله کنز وارکنده
اوچینی حالی کنز و ایله رعیت و لشکر ارکنده در هر برتر کر که
اول در وقت خصلتی حفظ ایده و انکله عمل این و هر بر حال
مناسب معنی ایله شلو اولکه حالی کنز و ایله حو ارکنده در

طو غیر لوی ایملد ز بو معنی به که حق تعالی بیور و غنم متقل اوله که
 بیور ز فاستقم کما امرت راست اول نته کم بیور شر و ز یعنی
 از بیوت طرفینده راست اوله صراط حق طریقنی رعایتنا لیه
 و آنک بغلنه کم صور تره خلقه راست اوله و حق تعالی
 طریقنی مهمل قویه که دو کلی اگر بیلو کله باشی بود و کس حقله
 اشنی راست اوله و اگر خلوص طریقه اکر بکله اولور لیه هیچ ایزن
 غم میه من کان الله کان الله و اما بجالک خصله فتنده اوله
 یعنی همتی یوه اوله که دنیانک بز کارینه و جاه و مالنه
 و منصبه الدانیه و باشی بود دنیا جیفه استه اندر میه
 چیت دنیا و خلوص استظهار خالص دانی پس از شده مردار
 در غرور و تو انکرو و زو نشاد و همچون خیال کینج اندیش
 دنیا نذر بیلور مشای باره مزبله در که الهی هب مردار
 پای و در و نیش انده ناله بر خیالوت خیمه در زنها
 کنجی وارد یوب که ریخ بیکل لیس فی الدار خیره و یاب
 بلکه دنیانک مال و جاهه بول بر افح بیله که زاد و راهله
 و عمر کونلرنیک مدخج ایلرنیک بیله و اجل وقف عرفات
 مثالنه بیله و کذوب بیت الله که اکا قاصد وزیر اعتقاد الیه

ایله و یقینی بیله که اکا اول جهتی انک چون ویرد بیلر که تانفس اماره
 صفاتلرنیک بر سنی انکله قطع اینه که انکله قصد ایتدو کی کعبه
 ارکنه عجاب نفس اماره بر سید اول کشتی طبیعت بغداد زره
 از روشا طینک کنار زره قرار ایتسه و هر دو الرینی دیزوب
 قوش سه و غیر الی لرنیک و شرافت شرابن کزوی مست عقلا
 قلعه بویله ایکن حاجیلر کوجسه اول بی خیر فاکسه اکا رنیکه
 حج موسمی ایشسه حجاج حج ایدوب کزود و نسه ناکاه بو غلندن
 اکاه اولهسه اول کشتی ز بیلور که الذن حرمان یلی و بشندن
 خجالت طوری و کوزنم حسرت سولی و کولکنده نرامت و
 و شش همان پس ایدی بود واقم انکر که دنیانک جاه و مال
 که معاد ایدینه ایدی اول کشتی انی ضایع و مهمل قویه و این
 بو نفسانی خوشلقه قانع اوله اما انکر که نفوز بالله دنیانک
 ایساننی که هفت بهشتک در جاتنه و حق تعالیک قربانه
 وسیله ایدی وارد لرنی هوای نفسانک هند و ستانک
 سفینه زار و راحله ویرد بیلر و شرافت حیوانیه و وسیله ایتد
 او جرم مقصود یوفون ایراق و و شریلر و هرگز وصال کعبه
 ایره جات و کلدر و که اولنک کالانعام بل هم اضل

مرتبند قال لیل انک نصیبی بواوردی که **زهره با کلوا**
و میتقوا اولیهم الامل فسوف يعلمون پس چونکه کشتی
 همتی عالی و توسعه بوفانی بزکله مغرور او هدیه و نظر ابروی
 در جاتنه و عالی مقامه و دنیایک جاه و مالتی حق حضرتنه
 قریب بولما غیور و سبیل و زره و امانت خصلت اوله معینه در
 دین آنچه یقینی درست اوله و قدمی ثابت اوله و اول ایش که
 حق تعالی چون قیلو خلو ایچون قلیه و خلایق ملومت ایند و چون
 اول اشدن یوزن چور سینه و کس دن خوف ایتمه که حق خصم
 صفتی بود **یرجاهدون فی سبیل الله و الا تخافون لومه لایم**
 بر خصلت و خنی تحمل در و اول بو معنا در که شریعت تکلیفی تنون
 امانتک کتور کرده قتل و قوی تحمل این زیراکه یرو کول اها
 انی کتور مکن عاجز لر دزته بیور **عرضنا الامانت علی**
السموات و الارض و الجبال فابین ان یحملنها پس صبر ابروی
 بهادر لوی کوتره امانت و ضیانت ایتمه که انک قدمی حق
 سلون ایتمک محکم اوله اکاد کبی که خطاب ایشنه که **ان الله**
یا امرکم ان توذ الامانة الی اهلها پس اوله امانت دو تموی
 بهای سبیله یوزنی آق حق تعالی حضرتنه یول بولوب ایچو کسه
 بار

بار امانتش بدل و جان کشیده نیم در بارگاه غمت بی یاری روم
 باطلت نفوس و طبایع در امیدم در جان هزار کونه زانوار می روم
 زان پس که بود هیم پس در حیرت مهل این فضل بسین که محرم اسرار می روم
 عمری اگر چه در ظلمت هوا بدیم **اب حیوة** خورده حضور و ارمی روم
 کوجه جو چرخ کور و قدیم لیلک با صد هزار دین نالک ساری روم
 در نقد این مراد درین دور ما کیم زیر پس هیت چوپر کاری روم
 بو عشق ایچره کور بزی غبار اولوب وارز جیب در دله اولش لک
 اولوب کزه رز امانت بکنی جسم و جان ایله چکوبن انک حضرتنه
 اوش بود و اولوب کلور ز بو جسم نفس و طبیعت کدور بینه کلوب
 هزار نوا آله اوش جان و فکار اولوب وارورز ایله روحه ایله کرم
 پیاده قائم دق بودم فنون علومه سرار اولوب وارورز
 اگر چه شدی دلک ظلمت ایچره کتدولک پس حیات سویل ایچوب
 حضور اولوب وارورز بو پرده کر چه قرار ایلیوب بزدر
 اوش آمدی چرخ کبی بی قرار اولوب وارورز تکلیف ایله ایچره
 ماه حضور اندولک کور آمدی عشق ایله که نار و مار اولوب وارورز
 مراد نقطه سنده دور ایچره بزدر این که بائس او زره کیدوب برکا
 اولوب وارورز اما ایکنی حالک وزیر ایله پادشاه ارسلنده در

همان اول در وقت خصلت که انرا لایه عمل اید ^{اول} طوغری قدر اول
 اول معینه که ظاهر و باطنی باد شاه بر لایه و اجتناب ^{شدن}
 و غل و غیثدن صافی قیله و انک خدمتده نقاقله زنه کافی قلمیه
 نته که حضور زن کذوی خوشی کور و رانجین اردنجه و نخی کذوی
 اول دوته و هرا یو که باد شاه دیر و شاد صدی الامیر دینه و انک
 مزاجی سقلیه و چونکه طشره چغسه انک مساویس دیمیه و یا خود
 کسیه شکایت ایلیمه که تا انی خلوی دینه بر اقیه یا خود دلیسه که
 طعدن او تور و بر کشید حیف ایلیمه باد شاه او زینده بهانه قلمیه که
 اول بویله بیور دیمیه بونلر نفاق در و خیا نند ^{بسی} طوغری
 و اخلاص و امینی لاک ایلد که اول ننه که باد شاه صلا ^{حده}
 یارینه و هم صواب رای اول اوله انی انک حضرتنده بر و بیاجه ^{حده}
 لطیف عبارتله و سطنف اداب صقله قدر صکره فرصت و قشره
 انی عرضه قیله اگر باد شاه انک کلومنه اعزازتد رال ایسته
 انی نهی ایتیمه و باد شاه تخطیه قلمیه که باد شاه لک ^{هردن} فرستی
 کامل اولور و میسرور کلام الملوک ملوک الکلام یعنی باد
 کلامی کاملرک باد شاهیدر پس انک سوزینه رضا کوشتره
 و کذوی انک کلومنه عاشق و معتقد اولیمه اگر انک کلومنه ^{ده} ریانه

زیاده قلعه تانی برله عرضه قلعه عنیفله رد ایتیمه فی الجمله ^{کلم}
 کچور تیمه اما پاد شاهک وقتیه و فرصتک کوزده ^{ده} تا که
 ملوت وقتنده و باغضب وقتنده دیمیه که سوزی بقول ^{اوم}
 و اول ننه که حقدر و صلاح و ثواب انک وارد باد شاه
 لطیف جیلار ایلله اهروم اید تا که اخروس و طوغری ^{اوم} زیاده
 اما ایکنجی خصلت که بجاکدر باد شاه حضرتنده بیجا هله
 زنه کافی قیله و رکبک کیکله و طبیعت سستله فاسر ^{طعنه}
 ایتیمه و نظرن هیچ بر ننه به بر اقیه و دور لود و رلو ایتیمه ^{طعنه}
 و کذوی غریز النفس و قانع دوته باد شاه چون فرست نور ^{طعنه}
 اخوتی ان شاهده قلعه انک نظرنه مقبول و محبوب اولور
 و حرمتی و کرامتی انک حضرتنده زیاده اولور ایوادی جهان ^{طعنه}
 یا بلور و هرنه مقصود لیمه انک ارقوه اس و جهله حال ^{طعنه}
 و یوزی صوی ارنه اما ایکنجی خصلت که بناند کرک کیم
 پاد شاه خدمتده وفادار و خوب عهد اولوب قدم ثابت اولور
 پاد شاهک معارضلری دلیسه کرک انی در لود و در لوب ^{طعنه}
 الیه لرباد شاه حضورندن ایراق و دوشوره لکرک کم هیچ
 ننه ایلله الدایمه اگر چه اکا چون مال عرضه قلعه هیچ برینه

النفاق ايروب ثابت طرفين فرعين زائل قلبيه اما در نوح
 خصلت كه نخله ذكر كركم بولك كتور بچي اوله و صبار و غيور
 اوله و اگر پادشاه غضب حالند و نيز ملك و قسره هر نه كم آتسه
 و ديسه اكا يا غير نه كركم لطف و سكونت به انك الف
 تلو اده و اوله كلماتي اين كم انك غضبي انك ساكن اوله
 و اوله كلمات كه خشم و سراد تور در انك احترام ايله و چو
 پادشاه بر واقعه يتسه يا بر حاك و واقعه اوله و دشمن
 طرفين اگر صبر و وسكونت و صلح و تدبير له اني دفع اتمك
 ممكن اولور ايسه پادشاه جنگه و قتاله اقدام ايتمه ايله
 اين كه و الصلح خير و اگر عروج اكر بوفنده لرا اوله اولم بچي اولور
 و قلع ايله اولور ايله هم اني اتمك كركم پادشاه حزينك منع
 ايتمه خصوصاً كافله جنك اوله و وزير كركم كم اول قتاله
 پادشاهي قذوره و حريص قبيله و اگر پادشاه قورقه
 انك خوفني كو كلدن كتوره و اني ايد و ارقيله حق تعالي
 حضرتنك فتح و نصرت نيشمكن نه كه بيور الا ان خربت الله
 هم المفلحون و اگر جرسبي زاوه انك قلبنه بو ايتله قوت
 ويره كه كم من فينه قبيله غلبت فينه كثيرة يا ذا الله والله

مع الصابرين و هراحواله كركم دينه و ملكه و تحينه يا بر
 سنه لرانك الذق قويه و مراغه قلبيه و خيرات و اهل و اعانت
 قله تا بو حديث قضيه سنه كه ان نسبي ذكره و ان نسبي اعانه
 اكا مدد ايله و چون وزير بو ادابي و بو اخلاقه بنفش اوله
 پادشاهك ارقسي انوكله قوت و وتر و انلرون اولور كه
 حق تعالي منت قلده موسى پيغمبر نه كم بيورده اني قال سنه
 عضدك باخيك و نجعل لكما سلطانا اما او چنچي حال كه
 وزير له رعيت و خشم ارا سنك در كه همان كرا اول و روح
 خصلتي صيقله و غايت قله اول طوغر بليقدن و رعيت و خشم
 اول معنيه كه انك احواله مشغول اوله و دايم انك غم
 بلكه مشغول اوله شوله كم انك دايم راحت اوله لرا و انك اوزر
 اغر بولك او در ميه و بو معني اوله وقت ال و ير كه وزير و اوله
 عمارتزه و در نيشا و پادشاهان جمع ايتك حرمي ظاهر اوله
 ضروري ظلم و بدعت قومانه باشا لرا و جرم لشكري برك
 و هم رعيت خراب اولور و لوي و دخی خراب اولور و چون
 لشكري برك اوله اقليم دايم زلزله بجزده اولور و آفتلر و خفتله
 و عظيم خللر ظاهر اولور كه هر كز انك صكره ير بوزنه كه

بر یوزنه که خزینه لر دفع اوله ممکن اوله پس ولایت و رعیت
 ابدانلی قیغوسنده اوله کون کثیره مرد اوله وقتی که لشکر
 برکی تمام اوله و کون خوش اوله پادشاهان و مملکت زیاده
 اوله قیغوسنده و درو که بی جهان خزینه اولور پادشاه اوله
 وزیره کون کم مملکت اچیزه بدعتار قومیه که اول دوستلور
 دکلدر بلکه دوشمنلکد پادشاهکه بدنام اولور دنیا اخرت
 بلکه کوچی تیدکجه دوریسه که صدق لری و کرمی ایتمه و زها
 و عبادت و دین اهلنه ایریه که بوزنه لر اسطنتی دایم دور
 و اخرت و درجات واجب قبولور وزیر کند و خاصندن بولیه
 کون کم خیراته دوریسه و در کاهنی حاجت اهلنه دایم اچور
 دوت و طاز فکر لو و طاز کولور اولیه و خلو ایز تکبر ایتمه
 بلکه خلو ایل و خوش کرمه و مرزله خلقه زنده کانی قیله
 اما ایکنی خصلت یجا لکد کون کم رعیت و حشم برله همت
 بوجه و توب زنده کانی قیله شوکله کم خدمت و رشوت
 ضمن اندون ایتمه و متصل موقتن و کرمک اندره ایرتدره
 اوچنی خصلت نباتد کون کم حشم و رعیت به ثابت قدم
 اولوب سوزینه و وده وقتا که بریکی تربیت ایتسه یار عالم

بر عالی برایش و وزیرنه نصب ایتسه یا منصبی تفویض ایتسه انی
 تغییر و تبدیل ایتمه و صاحب عرض کیشلرک سر زینی دکلیه
 طائفزته بیور و ریایها الذین امنوا ان جاکم ناسق بنیاء فقیهوا
ان تصیروا قوما یحیوا له فقیهوا علی ما فعلتم نار حیه
 و چون بر شتک خاینلی نابت اولسه البته اندک هیچ خذرو کاهنه
 ایتمه و دروغی غیر اتمکده اهل ایتمه و دایم کوزده ده که کسبه رشوت
 و خدمت سبیله یغون مع ایتمه که اندر حوص اور تو حیلر بیدر و دروغی
 وزیره و جیدر که چون بر شتک بر شتک یار بر علیه نصب ایتمه اوله ایتسا
 این و آنک استخافنه کوره ایش بورد کم دین و دنیا منصبلر
 جمیعند خلل و نقصان بو و مهران حاصل اولور که ایسری
 و منصبلری مستحارینه و برمیله لر کیشدره ویره لر که اندر خدمت
 و رشوت بهم و کاهنه یرامنی الکتور لر که الملک اهلینه
 و استخافنه هیچ نظر ایتیر لر و الملک استخافی و اهلتی و ارادتی
 همداری یجا لکدن و غیرتدن هر یکولور در کاهنه و ارج
 طواق ایتمه دلیر و هراهل و نا اهل خدمت ایتدیلر او جرم صی
 مستحقنه ایر شمدی و بالی مظالمسی پادشاهک وزیرک
 او وزیرنه اولور پس پادشاهده واجب اولور که هر ایش اهلنی

طلب قله لر وانلرک مستخارینه کوره ایش بیوره لر تا که دین منصفی
 اهلیتیز کثیرالذکر اولیده وزیر لرک و حاجیلرک و نایبلرک
 هر نه که تقصیر و واقع اوله انی تفتیش ایدوب حوره و اهل
 فقیری و دنیانت اهلی طلب قیله و فقیر مانه لری بو جا قاره
 ضایع قیله تا که فاسد طعمه کرده اشاری و منصیلری نا اهل لره
 بیورمیه لر اما دردی خصلت تحملد رک رک وزیر شول خیم
 در که جمیع خیمه ناک یو کنی اول چکر پس اولدی رعیتک و لشکرک
 و مملکتک یو کنی شفقتی و همتی از قاسنده چاکوب کتوره
 و رحمت نظیره رعیتنه نظر ایده و اگر اندرون انک حقدنه
 بچه هر زوات وجوده کتور ساه در حال عفو صفناش پس
 دونه و حلم و تحمل کوسره مکر اول ننه ده که ملکه خله لری
 و زیانی و که پس انک تدارکی و جزایتی و اجیدر و هم کرک
 طبیعتنه ملولت بره یول و یرمیه لر که انک سبیله بره
 سوزایش قله که دوست دشمن انک احوالی کوزه و ووب
 صور لر صکره شرمسار قیلولر هر خلل که بعضی دین اخص
 و بعضی دنیویدر واقع اوله زون او کیرس انک تدارکانه مشغول
 اوله که واقع اولیجی انک تدارکی و شوار و روهرا ایده بیستی

نبت خالصی قیله بود کلو پادشاهک و رعیتک خدمتی حور رضا
 و حضرتنه یقین اولمچسون ایشله که تا بر رحمتک بوزن بر شومنه
 بنشه دیو اعتقاد ایله یا خور بر ظالمی ظلمدن منع ایده و آنکه
 حقه فقرت کسب ایده یم دیو قیله تا که خواجه عم بیورده
انصر حال ظالما او منظر و ما قبل یارسول الله انصر منظر لوما
نکف انصر ظالما فقال تمنعه من الظالم فذاک نصرک ایاه
 پس هر سعی و تحمل و صبر و طوع غریب و ثبات و امر و نهی و عدل
 و خدمت و تواضع و رنج و مشقت و دخل و خرج و درمیلک
 و اشتک و دوست و دشمنار و خاص و عامله که بونلرک
 هر بری اشمش اوله حق تعالی حضرتنه هر بری بر قربتی
 بر در رحمتی و بر رفعتی واجب قیلولر اول شرطیله هوایه
 متابعت انمکدن خلوص اوله و کبردن محفوظ اوله حور شکر
 حضرتنه مقبول اوله که **ان الله طیب لا یقبل الا طیب**
 بو نخلای قیلولر نایبلر و عاملار و ظلم اهل و فی هر بر سن یرینه
 کتور ساه و حق تعالی طرفین رعایت ایتسه لر و رعیتلری
 رعایت قلسه لر هر بری بر قربت و بر رفعت اولور حضرتنه
 آمد و زیر و بوجاعت ایله کرک کم آوردی و اوقاتی و فی

دخی او هم کجا رود و رسو بکند و ذکره شغول اولو کبی صبار
 واخشا مده و عسروه تا انردن اوله لکه حق تعالی اناری
 مدح ایدر که **یدعون ربهم بالغدات والشی بریدون ومهله**
 واکر کوند وزین تمامنی **لا اله الا الله** ذکرینه شغول
 اولو بلور ایسه کلمده و کلمده و در مقده و او تور مقده
 تمام و قله صفاتزه اوله و انردن او هم که بیور
الذین یذکرون الله قیاما و قعودا و علی جنوبهم
 محمد اله اجمعین **الفصل الرابع فی بیان سلوک العلماء**
 المتقیین و المذکرین و القضاة **قال الله** و الذین اولوا العلم
وقال انما یخشى الله من عباده العلماء قال النبی صلی الله
 علماء امتی کانبیاء بنی اسرائیل عمر بر من بکل له علم حق تعالی
 حضرتنه یقین اولو لغلغک اولو وسیله سید ز شری
 البیدر و هم حق تعالی بنک صنفیدر و علم واسطه سی بر
 و رجاف عالیله به یقتلور که **والذین اولوا العلم درجات**
 و لکن اول شرطیله که علم ایله خوق و خبشت یار او هم مجرد
 علم اولیله زیر که علم لک باشی حق تعالی لک قور مقدر
 و حق تعالی اول کیشده عالم دیر که انده خوق و خبشت او هم
 ته که

نه که بیور را غنا یخشى الله من عباده العلماء و هر بار که
 علی زیاده او هنته بیور و خواجه علیه کسوم **انما انا اعلمکم**
بالله و اخشاکم منه امد خبشت نشانی اولدر که اول علم
 ایله عمل اشلیله و انی اخرتند در جانه و سبیله قله مال جمع ایتمه
 و دنیا و جاه و تمتعات بهی کسب ایتمه و سبیله قلیله هر کشتی که
 علم ایله عمل ایتمه و جاهه و مال و دنیا یله و سبیله قله اول
 حقیقتده جاهلدر عالم و کلد رانک مثالی حاشا که تمثیل ایدر
 و حق تعالی بیور **مثل الذین حملوا التوراة ثم لم یحملوها**
کمثل الحمار یحمل اسفارا علم انبیانک معراجیدر
 ولم یورث دینار اولو درها و لکنهم ورتوا العلم فمن اخذ به
 فقد اخذ بحظ وافر انبیایه دخی ایکی و اولو علم میراث قور دیر
 علم ظاهر و علم باطن علم ظاهر اول علم در که نافع او هم که صحابه علمهم
 رضی الله عنهم خواجه انک قورن و فعلنک المشرور و تابعیه
 و سلفک ایتمنی اول علمی استیوب بو مشرور و او قور مشرور
 و او کرمشردر و انکله عمل ایتمشردر و مشرور او ش علم کتاب و علم سنت
 و علم تفسیر و علم فقا کبی نه که ایمانک انواخذن در بر قوسی
 علم ظاهر در و علم باطن بو معینک معرفتیدر که جبرائیل

واسطة اهلون غيب الغيبون اولاني مقامه لي مع الله **فت**
 حالته خواجه نك جانك اخذ يد رويك **فاوحى الى**
عبده ما اوحي وبنرت وروايتك برجرعاً اول ما الوصال
 قد حارون اول سنت كرام طريقها اول طب عالمه جگر
 ياغش جانك او زرينه ووكرديك **ما حبت الله في**
صدرى شيئاً الا وجبه في صدرى وفي صدرى ابى بكر
 علم ظاهر انواعى جو قد وعلم باطنك انواعى وحى زياره
 شلورى علم ايمان وعلم اسلام وعلم احسان وعلم ايقان وعلم ^{عنان}
 وعلم عيش وعلم توبه وعلم زهد وعلم ورع وعلم تقوى وعلم اخلاق
 وعلم معرفت نفس وعلم صفات وافات نفس وعلم صفات
 واطوار واحوال قلب وعلم تزكية نفس وعلم تصفيه قلب
 وعلم الفرق بين الخواطر النفساني الشطاني والقلبي والعقل
 والايمان والملكى والروحاني علم الفرق بين الوشارت
 والالهام والمحظاب والنداء والهاتق وكلام الحق وعلم
 تهذيب الاخلاق وعلم بخل باخلاق الحق وعلم المشاهدات
 في انواعها وعلم المكشفات وتفاوتها وعلم التوحيد وتفاوته
 وعلم صفات جمال وعلم صفات جاهل وعلم معاني صفات

وعلم معاني صفات وعلم تجلي صفات وعلم تجلي ذات وعلم مقامات وعلم
 احوال وعلم قرب وبعد ووصول وعلم فنا وعلم بقا وعلم شكر وعلم صحت
 وعلم معرفه وانواعها وحى بولرون غيرى علوم غيبية واررركه
 الى صيمق طول رازد وروجه كه ذكر ايتك اول علوم مدر كه
 بوليه سلوك ايدن كشي **وعلم ادم الاسماء** معلك تعليمه ما
 اما انلكه بوسعاد تدن محروم قالمشرد رجونه بونوع علمك
 برسته اشتد يدر في الحال كوكلرنك انكار ظاهر اولوزنه كه
 خواجه م م بيور وان من العلم كينه الكنون لا يعلمها الا العلماء
ياذن الله فاذا انطقوا بها لا ينكر الا اهل الفرق بالله
وابوهريه رضى الله عنه حفظت من رسول الله صلى الله عليه وسلم
وعان من العلم اما احدها الهدى بالعلوم سبب واما الاخر سبب
 يعني خواجه دن ايكي قاب طولد روم علمك برسينى بايدم
 اكر برسينى راحى بايدم امه كم كسيلاوردى ووفى شويكه
 بكل كه علم اوج طائفه وزيورى اولكه علم ظاهره ايكني
 اولكه علم باطني بيله اوجيني اولكه علم ظاهري بيلور وعلم
 باطني بيلور ولبوز بولشور هر وقتده اكر بس كشي جمع جاه
 اچنده اولور ساچوره اولوزيكه انلرون برسينك بركا

مغربا و شرقا ينشور که اول وقتده قطب اولور جمع عالم انک
 دولتی بناهند و همتی کوککه سندن اولور و اول عالمدر که خواجه
 علیه کسوم بیورر **علماء امتی کاتبیاء بنی اسرائیل**
 و پیغمبر لرت میراث خور لری بونک کبی علمادر که **ان العلماء**
ورثة الانبیاء و علماء ظاهر هم اوج طایفاه و منقیدر
 دیر است و نظر وقتوا اهلی در لر و بونلر و همتی یکی طایفاه در
 بری اولککه هم کوکل عالم و هم دلی عالم اناره خود و خشیت اولور که
 علمدر عمل ایدر لر و فتوا بیه تقوایی جمع ایدر لر و علم تحصیلیه
 وانی خلقه یا بیغاه سعی ایدر بخاندن او توری و در جاترن او توری
 و نظردن و میانک مالکدن و منبندن قطع ایدر لر اناره و در که بیورر
انما یخشى الله من عباده العلماء یکی طایفاه اوله عالمدر که دلی عالم اوله
 اما کوکل جاهل اوله انک کوکلنده خود و حیا اولیه حقیق و علم
 او کرده و بشارتک ینتی اخرف فتوایی و هو قریبنی انما
 اولیه بلکه غرضی انک جاه و مال و خلو رتندة مقبول اوله و منصب
 المقدر پس دوو لو علمدری تنبع الیه لوجرم انک او زینتاهو
 اولوب علی هوسنة تابع اوله و هر نه شارسا هو الیه اشلیه علیه
 عمل انیمه و علماء متقی او زینتاهو سدید و انلرک او زینتاهو
 انلره

انلره فتر الیه و بحس و جبرل ایده انجیده و کوزی بی توجیه اوله
 و هو سوزده بیون و یر میا دله کی بونک همتی باطل قیله صور صورتن
 عرض ایدر و کوزونک فضیله اظهار الیه بوانلرون و در که خواجه
 بیورر **ان تقول منافق علم اللسان جاهل القلب يقول ما تعرفون و يفعل ما**
 و حقیقده اوله انکه دین انجند و امت ارکنه بونجلیس عالم
 و جاهل و از فاجر سبیله ظاهر اولدر او زینتاهو اوله ظاهر
 او لماندر زینتاهو که امیر المؤمنین علی رضی الله تعالی عنه بیورر
ما قطع ظهري في الاسلام الا رجلا ن عالم فاجر و ناسك مبتدع
و العالم الفاجر يهدون الناس في علم لما يرون من فجوره و ناسك
انما يري في الناس في بدعة لما يرون من شدة
 یعنی کسوم انجند بلینی نیم ایچی کشتی صوری بری اول عالمدر که فاجر
 و بری اوله عابد و در که مبتدع اوله عالم فاجر خلتی علمدن او زینتاهو
 انچون کم فسقک کور لر عابد مبتدع خلتی بدعتاه رغبت ایدر لر
 انچون کم عبادتک کور لر علماء سوء مرای زاهد لر و دلی
 دوو لشر غایت هر صیقلدن و بندرک کور بجبار و او کور لر
 ایدر و ظالم لرون مال اولور لر و کاه اولور که بوقسول لرون حکم لرون
 الودر انلرک کوکل خوش اولر و اکثر اولور در که او زینتاهو

واردی الله حضرتنا غزله وحرمتله تاكه مرسله یتسده وبری دخی
 اول کشید که حق تعالی کا علم ویردی اول علی حق قولتزدن منع
 ایدوب بخل آید بلکه اندک اوزرینه طمع ایدوب سنه الله واکله
 هم سنه صاتون الله پس اول کشتی عذاب کورسه حق تعالی خلقک
 حسابندن فارغ اولجی و قوت الطوب کتابنده شیخ ابو طالب مکی
 کتورشدر که **من اغلط ما سمعت فین اتباع الدنیا بالعلم**
 یعنی عذابنی قتی اشید وکی اولدر که دنیایی علم ایله صاتون آله
 الاعدین واحد روایت آید عثمان بن یلماندن برکشتی واریک
 موسی علیه السلام خدمت اید روی دایم اندن حدیث نقل
 ایدوب ایدر که حدیث موسی صلی الله حدیثی موسی بنی الله
 حدیث موسی کلیم الله تا کا بتشد بکه اول کشتیک مالی چو عالم
 بو اراده یکن بر کون موسی علیه السلام اول کشتی یوقله دایم
 صورده انی هج کسه بلزدی بنجه اولدی ناکاه برکشتی کلاه
 الذبه بر خیزر و بوشنده بر قرایب ایله دوتمش موسی علیه السلام
 کا صورده که فلونی بیایور من اوله آید بی اول بو خیزر
 اول صورده یفک کشتی بودر دیک موسی علیه السلام ایددی
 الهی سندن دیکر که انی دیرلدن تا کم صورم بو حال ندن اولدی

پس حق تعالی کا دخی آید که با موسی کرسن بکا دعایده جلج
 اولورس اول دعالر بر که کم ادم وانک ذریعتی بکا ایتشدن آتی
 اعیبا ایتزم سکا خبر ویره یم که بخون اولدی بلدوره یم اول دنیا
 دنی طلب قیلور روی پس بو حکمتی حقیقت بیایوب علمادرس
 دنیا هر صندن وانی طلب قلمقدن احتراز ایدر که بو باید
 وعبد چوقه بو مقدار ذکر ایدر و کز کفایتد چونکه مذکر نامع
 دنیا طلب قلبیه و اول شرط اول ادا یلر که مغیبلر چون شرح
 اکلدر کا افرام ایدوب سونمت کوستره اندرون اوله که
 حق تعالی بیور شرر **رفع الله الذین امنوا منکم والذین**
اوتوا العلم درجات روایتده ابن عباسدن رضی الله عنه
 کلندر که علماندک مومنلری اوزرینه بس یوز ورجا ایله
 فضیلتی واردر که هر بر درجه اندک از الغنی بشیوز یلیق بولر هر نصیحت
 هر بر وعظ که بوندک کبی عالم خلقه سیوره هر وقت اکابر قربت
 و بر ورجا حال اولور حق حضرتن و هر کشتی که اندک وعظمی
 واسطه سیله توبه قیله و طاعت مشغول اولر که یوزن حقا و وزر
 اندک حسابی کفنده اولویارک قیامت کونزه اوحنی طایفا
 مشایخدر که حقا عنایتی جز بیلر ایله و به عالنه سلوک ایدر

بر عالم دورتر و بلز که لا یقار الملائکه **بالحد لاین**
 یعنی د مور جهیل قون و فرشته لر قون اما قاضی دورتر
 اوج دور و دورنه خواجه بیوردی **القضاة ثلاثة قاضیان**
فی النار و قاضی الجنة بیور ویکه قاضی اوج
 دور و دور ایکی بلوکی جهنده دور و بر بلوکی باشند و دانلر که
 جهنده در برسی اولر که قضا علی بلز و جهالت یوزنن و غی
 هوای نفس شوندن قاضیان ایدر لر اوجرم اولر جهنده در
 ایکنجی اولر که قضا علی بیور اما علیله عمل ایتمز بلکه جهل و هوا
 ایله عمل ایدر و خلوص طرفینی هو طرفتک اوزرینه ترجیح
 ایدر و رشوت الور و بتی لره و نکاهلره قباله قور و اندن
 مال و خدمت الور و کند و خدمتکار لرین خلوص اوزرینه
 مستولی و غالب قیلور تا که رشوتلر الور و خلعتلری مال
 قیلور و میراث مالکن و یتیم صفدن تصرف قیلور
 و تزویر دور و باطل ایلمی هو صورتزه کورتر
 و بونک کبی تصرفلری اوقافده ناحی و نا واجب بره قیلور
 و مجرور و مدره سلمی و خانقاهلری عیلملر و عرضلر
 به و رشوتلر ایله اهلستز کثیره و بر لر و دیس اهلنه

۱۱۷
 دیس اهلنه تقویت ایتمز و احتساب ایس و امر معروف و نهی منکر
 قضیه س مهمل قور لر و اول فتنه لر که قاضیه انک غیبی عمل
 واجب اولور ای قور لر ضایع اولور پس بو اول قاضی که جهتمه
 مستحق و مستوجب اولور اما اول قاضی که بهشته در وید اگا
 اشارت لر که اول قاضی که بهشته در و نیاده بو جمله حق
 رعایت ایدر و حق بو و جمله بوقدره ممکنر بلکه محالدر خواجه
 عدم بیوردی **من جعل قاضیا فقد زج بغیر سکرین**
 شیخ قدس الله روحه بیور که پنجاه ماند که بن ضعیف
 اشرف و مغرب اقلیمنده او توزیله یقین که طواف ایدم هیچ
 بر قاضی کور مدکه بو افتادون بری او الله الامان الله پس
 اگر قاضی بو خصلتدن پال اوهم و صفات جمده بره انک
 ضدیدر صفتلشنه و شریعت طرفنده اول لیرت و سریرت به
 اشرف ایتمدر عالم ده اچون اولر و حق منصف اوهم و اوقاتی
 اولر اولر اوله آراسته قلعه و سلیمانلر اراننده حکومتی
 سنت اوزرنه و سلف صالحین شیوخنجه قلعه **ولی ما اولیای الله**
 اول یعنی نکریم دوستلرنن برسی اولور و حق تعالیلک حق
 بن لر لر اولور و هر حکم که حقه یرینه کوزره و هر شفقت که خلک

كوره وجهه که شریعت در آنی اقامت اید و هر بری بر وجه بر
 قربت و بر رفعت اولوز حضرت بونجلیس قاضیه بعبی الهم
 و انکله برکک و همتی استمک واجب او اولو وصلی الله علی
 محمد و الیهم السلام **الفصل الخامس فی بیان سلوک الارباب العلم**
الاموال قال الله تعالی
 و اتبع فیما اتاک الله الدال اخره و لا تنس نصیبک من الدنیا و احسب
 كما احسب الله الیک و لا تتبع الضلالت فی الارض ان الله لا یحب
 المفسدین قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم من اصاب الاجلوا
 لا تکف فیه وجهه و وصل به رحمة و قضی به منه و اقام به علی
 جاره لقی الله یوم القیمه وجهه علی ضوء القمر لیلۃ البدر
 و من اصاب مالاً محرماً و کما کما ثرا و مفاخره و مراتب القی الله
 یوم القیمه و هو علیه غضبان عزیز من بلکل که دنیا ناک مال
 و نعمتی و جباه و دولتی زبان مثالی کبیر که انکله بجا مقامی
 او هم و هم کبیر و انکله الجاغه ایند پس حال و نعمت و هم او چاقدر
 و سبله سیدر و حق تعالی ایله تقرب بیهو لغت الله تندر
 و هم جهنم در کانتک و حق تعالی حضرتنک ایراق و دشمنک
 لکونک و سبیل سدرنته که حق تعالی اکا اشارت ایدی که **اتبع**

و اتبع بعد **فیما اتاک الله الدار الاخره**
 یعنی اول نسنه ایله که سکا و بر شیز والدک و دنیا اول اخرت
 در جاتی طلب ایله و اول نسنه که سنک نصیبک در دنیا اول
 او نونما اکا اشارت در که دنیا مالندک سنک نصیبک اهر که
 حق بوهن صرف ایدس اول و کل که هو ایله فوج اینس یا قیاس
ما عنکم یفقد ما عند الله باق
 ایدی حق بوهن صرف اید و کل اهر که خواجه عم انی بوسید
 بیان ایدی **من اصحاب ما الاحلالا فکف فیه وجهه**
 یعنی هر کیم که مال حلال نصیب اوهد انکله بوز صیوس و دین
 مصلحتن صقیله که خلقن استغناء ایسه و طمع خوار لغین
 کورس و ذماعت غریس و دسته **و وصل به و رحمة**
 یعنی اقر باسنه و قوم قبیله سنه اول دنیا به صله رحم آسه
 اقر با دخی ایکی و ور لودر بری دینویدر اندره مال برله مدد
 قیله و معاونتی اندره واجب بیه ننه که بیورک **و اتی المال**
علی حبه ذوی القربی و بریده دخی بیورک **انما المؤمنون اخوة**
 پس دین خصایر نه صله رحم آتمک لب و اجیدر و انک
 فضیلتی بیان ایدوب بیوریکه **ذوی القربی و التیما و المساکین**

وابن استبیل والسائلین وفي الرقاب

دخی بیوردی حیزت و **قضا** **دینه** یعنی اول مال ایله بور جبارک
و حقلرک اوردیه اکر بو کشتک انک مالند حقی اولسه اوردیه
و مستحقاره زکوة و بره شویله و بره که ریا اقتدن و تغاخر
و تکبر و نرا و منت استکدن امین اوله و هم ثنا طلب قلبیه و لاف
اوروب شهرت چون اولیه که کونلر زکوة و صدق ثوابی
باطل قیابورننه که بیوردی **یا ایها الذین امنوا لا تبطلوا**
صدقاتکم بلتم والادی کالذین ینفقوا له ریا والناس
و هم بر دخی بیوردیکه واقایه علی جاره یعنی مال ایله قوشو
لری حقی برینه کوره که قوشیک چوق حقی واردر
اوز رینه خواجه عم بیوردیکه متصل جبریل علیه کرم
بکاو صیت ایدردی قوشولردن اوتری تا شویله صاند
قوشو قوشولن میراث بلج واردر بر حدیثه دخی کلورک
من کان یؤمن بالله والیوم الاخر فلیکرم جاره
یعنی کیمکه الله و قیامت کوننه ایمان کورسه اکر ام ایستون
قوشوننه امده حقیقتند شویله بلکه دینانک مالی و نعمتی
شول باقرک اکیری کبیر و فقا که بر کشتی کیمیا عمل حاصل
قلسه

نزلو

نزلوانک باقری چوق اولسه التون چوق حاصل اولور
کیمیا عملی اولور که قره باقر دن قاره لغیس و کدوره تیس و ثا
کین در و قزلو و صافیلو و اغرلو و نبات اولو صفاتلری
انک اظهار ایدر و فقا که بو صفاتلری برله موصوف اولسه حالهر
التون اولور انجلین دینا مالی و نعمتی دخی انده بو نجا ذمیه
صفتلر قولمقدر که اکر اول صفاتلری اندن کین رجاء اولور
ایستبر کیمیا کمالک اتمش اولور لکه سعادت ابدی و دولت
سرمدی التون حاصل اولو اما ذمیه صفاتلری دینانک
جاهنده واردر اون در اول لطیفاندر که **ان الانسان**
لیطغی ان راه استغنی طغیان غفلت
و حقدن ابراق و شمشک در ایکنی یعنی در که **ولو بسط الله**
الرزق لعباده لیفقوا فی الارض یعنی فساد و ظلم
اتمکدر بلود اچند عباد اراکنده او چینی اعراضدر که **واذا**
انعنا علی الانسان اعرض و نابجا بنه اعراض حوق تعاب
حضرتن بوزن دوندردر و هوایه شغول اولوب حقیق
نعمته کفران اتمکدره روحی کبر و عجبدر ننه که فرعون اولدی
مال و جاه واسطه سیله ایدردی **الیس لی ملک مصر و هذه**

مصر بادشاهلغينه تکبر لک ایدوب عجب کوسترردی
 ونبی فخر ایدوب او کتکدر که **ونفاخر بینکم وتککار**
فی الاموال یعنی اقرانی اوزرینه کشیلنوب
 وقرداشلی حقنی او نتمقدر البخی تکاثر در که **الهاکم التکاثر**
 مال چوقلغینه لاف اوزمقدر وحق تعالی دن غافل اولمقد
سیتقول المنافقون من الاعراب شغلنا اموالنا واهلوانا
 مشغولمقد عمرنی ضایع قلمقدر مال جمع اتمکه وهم دنیا
 ادلرن حاصل قلمتی چون خرج اتمکه سکرنبی بخدر
ولا تحسبن الذين يخلون بما اتيهم الله من فضله فهو
خير لهم بل هو شر لهم سيطقون ما ينجوا به يوم القيمة
 بخل مالک حقلنی منع ایدوب ویرمکدر زکوة وصدقه کی
 وقرداشله مدد اتمیوب وصدقه رحم یراغن میه مکدر وهم
 سائل محروم قلمق وقومشیه اکرام اتمکه ر واهل عیال اوزر
 نعه توسیع اتمکدر وعلما وصالک کوز اتمکدر دخی نه که بوکه
بکروادایسه طقوزنبی تبذیردر که ان البذیرین کالفا
 اخوانا تبذیرنفقه حدین کچوب اسراف اتمکدر حق رضاسنک
 خلافتنه و مال ضایع قلمقدر جاه و منصب طلبنده و سخا

سخاوت طلبنده شهرت چون تاکه خلق کاجومردیه لر ومدح
 ننا ایده لر و دخی سفینه لره و فاسقلره و ظالمدره نفقه ویر
 و دخی بیکده واورده و مسکنده و عمارت سرایدک و باغ ایوان
 ودر کاهده مال تلف قلمقدر و دخی قوللره و جاریه لره و در
 ایاقلو جان و ارلره که حاجتدن ارتوق اولمقدر
 دخی بوکاکبر کهرنه و ارایسه **ولا تغرنکم الحیوة الدنیا**
ولا یغرنکم بالله الغدور غرور
 کوکلنی دنیا به دولندر مکدر و انک بیزکلرنیه الدانوب
 قالمقدر و آخرتدن و اولدن غافل اولمقدر و حساب قوزر
 و ثواب و عقاب و عذاب بوکلر او نتمقدر و حق تعالی سنک
 عظمتندن و قهار لغندن و جبار لغندن بی خبر اولمقدر
 وحقن لطفنه و کرمنه و رحمتنه مغرور اولمقدر طاعت
 ایتمدن و کناهدن و توبه قالمادن ایمد بو حمله آفات که
 ذکر ایتدک جمیع مالدن و جاهدن وجوده کلور و مال
 اسنک قنه سنه سبب اولور نته که حق تعالی بیوردر
انما اموالکم و اولادکم فتنه
 عجب بودر که حق تعالی ماله و اغوله و قره قنه دیدی

مسکین ادم اول فتنه ارتور متواسترس قانق صاحب دولت که
 سعادت مساعده اولو و یاری قله و توفیق رفیق اول تا که شریعت
 کیمیانی طریقت التذک طوشوب اول مال و جاه که بقرض نقد
 بر اول افکه فکراطهی انی بولردن پاک و خالص قلعه و اول
 خاصیت که بواقایس ضد بدیر انک برینه حاصل قلعه لوجرم اول
 بقرضت مال و جاه جمله التون اول و حضرتزه قربت و قبول
 و دفعت و درجت و معرفت و حرمت اول که **نعم المال**
الصالح للرجال جل الصالح امدی اول اول فصلت
 بیان قلعه انک اولی اولونتمدر تا اگر جمله جهان انک مال و ملک
 اولسه کرک که انکله طیبوب التفات اتمیه و دو کلیسی حقن و حقل
 بیله و کاخوش کلک فظریه بقیمیه تا که طمانی و باغی و کراه اولیه
 وهم خواجه عم متابعت قلش اولو که **اذ انجشی السدره**
ما انجشی ما زانغ البصر و ما طغی الکنی عقندر یعنی پرهیزکار
 اولو چونکه فنی ظلم و فساد اتمیه کذوبه و غیره اول وقت عیض
 اولور اوحنی حقا توجهه انکدر که **انی وجهه وجهی للذین**
فطر السموات و الارض حنیفا کذوبی و مال و ملک و دو کلیسی
 حقل بیله و قولندن یوزن و دوزوره و یوزن حوی مجتنبه

مجتنبه دوت و مجلیس دشمن بیله و دشمنی دوت یوهند فراقیله
فانهم علقی الارقیب العالمین در بنی شکر در
واشکر الله ان کنتم ایاه تعبدون بو اشارت در معلوم
 مجرد الحمد و یمک شکر و کلدر پس شکر حقیقی اولو که حوی یولیه صرف
 این فرمائی بره و توفیق کونیه حوی طرفین و عجز بملک ایل کذو
 طرفین تا که شاکر اوله یعنی تواضعدر که **ومن تواضع الله رفعه الله**
 تواضع کذوبی بملک لکدر که کذو ناک اولکی حاله نظر اید که بر قطره
 ماء مهین ایدی هرز که بو قطره ناک او در زین ارقی کوره قوتدن
 و شوکتدن و آلتدن و مال و نعمت و جاه و حرمتدن و عقل
 و کیمسندن و علم و معرفتدن جمله کس حقل فضلیس و کرم بیله
 و انکله فخر اتمیه و کبر کورتمیه خلس او ز رینه تا که بو عاریتی
 یعنی اذن کفران لغت اولطافه کبر و المیه لکه **ولین کفرتتم**
ان الله عذاب لشدید التبی سنا و ندر که
السمیاه شریقه یبیت فی الجنة
 و حقیقتد سخاوت اولو که کذو و مالی کذو دن و ریح و توبیه
 و انک مالی اولو که بره اول و کل در که جمع ایدوب یقه
منه مال فراوان کان ترانیت ترا کرد و وجود در دادن شتالی

اگر خواهی بنه تا با زیبا بسند و خواهی بی با با زیبا
 و شرمه مال فالز مکاتبی قالو باقی قالو رسالتی فانی
 در رسالت تو که ایر قله بولور دبلرس ویر که سن بولور آل
 خواجه هم بر وقت صحابه بیور ویکه **ایکم حب الله**
الیه ماله من مال وارثه یعنی قانقلز کند و مالی ارتوق
 و و کور و ارتوق مالیدن صحابه ایتدیله بز کند و مالی ارتوق
 سوه دز و ارتوق مالیدن ایزن خواجه هم بیور و می سزول مالکنز
 اولور که افزنه کوندور و سز و وار سز مالی اولور که بوزنه قور
 پس صکره قلاون مال کرک که ارتوق سوجیه کشفی یدنجی فراغت که
رجال لا تلهم تجارة ولا بیع عن ذکر الله
 فراغت اولور که مالی و ملک الله دور کولکنز و و تجمه و کولکنی
 خاص حو مجتبه و ذکرینه شغول قله تا که حقون محرم قلیه انکر
 اسطان عشق غیر سزین بر پاره بولور و کولکل عجزه سخی خاص بجز
 د و زوج ماسو مجتذین پال ایتدیله زماندن و مکاندن انک
 انک اول هوا قوشلری کچوب انک اول هوا نیاز لوی هوا
 یوالر یا پدیله امدی حال و جابه استی مسکین اگر تعلق او جیدن
 و تلوغ شو سزین بوقعا ملره و رجاءه ایر شمسایسه باری مال

حال الله رجاءه الله مدد و معاونت قسوق اول طایفه که بوقعا ملره
 اندر سولون اتمشرو انکر محققنه و فراغتنه مالی و جابه سبب
 ایلسون تا هر بر و رجاءه که انک مددی به اندر حاصل ایدر لر
 انک ثوابی اول کنشک دیوانن یازدر و اندره خدمت و محبت
 ایتدیله بره کاتنه انی دخی اندون قالور لر اندر کله بیله اولور لر
المز مع من احب الیه کتبی تقواد که ان اگر مکم عند الله تقیم
 تقوا اولور که حرام مالیدن و شبهه لولفه لردن و حرام آرزو لردن
 ویر امر خله لردن و حو امرینه مخالفت اتمکن اجتر از ایدوب
 صافنه و حو تعالینک امر لریه و واجباریه و فرضیه ادا
 اتمکن کرکی دوریشه و نیتن اخلاص اتمکنه سعی ایزن تا هر نه
 ایشرا یسه و سمدن و حبله دن پال قله که تجی بولور دن پال
 اولسایه ان امه کی قالوب عند الله مقبول اولمز طوقرخی قوامدر
والذین اذا انفقوا لم یسرفوا ولم یقتروا وان کان بین ذلک
قواما
 قوام اولور که اعتدال متقلیه تا که خرج و قسده اسراف اینه و اسراف
 اولور که حو رضاسنک خرفنه خرج الیه پس هر قله جهد ایزن
 حو فرماینده و حو رضاسیله نفه قه این و قوام تمام اولور که
 وارثی حو بولور نفقه اتمکنه مبالغه تمام کوسره صیدوب کی

وارض بر کوزون حور بولنه فد اقله ری و اول فتنه که کز و ناک
 حاجتنه که کلور در یکمکه و میکره و او تر صو اچون او ده و بنیزه
 و او التزه او زره و بر لکی کوزه ده که انکله محجوب اولیه او محی قلیله
 و رضاد **الرضا بالقضاء بالله الاعظم** قلیله اولیه که نفس
 و مال زننه کم الت بر یکم میناقضه حور قالی به صانوج او حجان
 المش ایری بکون انی قلیله این که قلیله وقتی بکون در ناکه یارک
 حور تعالی حضرتن ایزان و شوب بهشته قلیله ایزانکی وقت
 اکا او محجوب قلیله این که **ان الله اشتری من المؤمنین انفسهم**
واموالهم باذن الله لهم الجنة ایزی مالی قلیله اعلی اولیه
 و به ایزه اولور که نفس و مالی کز و ناک بلیه بلکه حور بیل و کز و بی
 حقت و کلبه بیله جرح املکه و طی حقت قولدری بیله کوجی بیله
 نفید و قولیه و فعلیه انلک مصلحتیرنه قایم و او زرم اولیه
 و مالی انلک او زرنه حور ایزه نفقه این و حقاری کوز بیله کسینه
 بقیه و کز و بی انلره تابع بیله و هم حور تعالی قولدرن بر ننه
 کینه بیله و کینه منت یو کلمینه و هر کشتی که انلک احسان قبول ایزه
 عظیم منت بیله کز و او زرنه و هر حکم که حور تعالی ناک فتنه
 و ماله رطلی اولور و انلک بلو کندن میرا بیه و کواکب جهانزه تعلیه

باغلامیه و نفس غروریه مغرور اولیه و جان تسلیم مقامنده
 دونه ناک هر نه وقت طلب قلعه در حال تسلیم اید و جهد این
 کز و دن صکره فالوجی مالی و ملکی وقف قیله که هر طاعت
 و خیر که انلک مالی و ملکی سببیه اولور انلک دیوانده یاز بیله
 شول در بیلکی حالن اولدری کبی و هر کینه ناک که حال جهان
 طاعتی یوقر اول کشتی همان اولور در که انلک طاعت و خیر
 کلمز و هر کینه کم اولور کدن صکره طاعتی و خیری اولور
 اول دریدر امد مال و جاه استی قبیله دنیا مالی و جاهیه
 پاک قلعه و اول حاصیت که دیدک اول خاصیت که اکا قرینت
 و پروریش و بر سه کیمیای سعادت ابدی آنکه کزه و اول دنیا
 ناک مالی و جاهی کاه اولور که برینه یوز و بیدی یوز و درخی زیاده
 در جاه لر و ثواب حور حضرتزه قرینت در حال اولور ننه که بیور

مثل الذین یبفقون اموالهم فی سبیل الله کمثل حبة انبتت
سبع سنابل فی کل سنبلة مائة حبة والله یضاعف لمن یشاء والله
واسع علیم
وصلى الله على سيدنا محمد وآله اجمعين الفصل السادس فی بیان
سلوك الدقايق والروايا والمزارعين قال الله تعالى
من كان يريد حرف الدنيا فوتمه منها وماله فی الآخرة من نصيب

ومن كان يريد حوث الدنيا الاخرة نزوله في حوته **وقال النبي**
 من زرع زرعا او يعرض عرسا فاما منه الطيور والدواب
 يكتب في ديوان حسناته وقال اكلب الرزق في حساب الآ
 عزيز من بلبل كه دهقانك واكبحيلك حق تعالى برله بازر
 انكدر وجميع كسبلك وصنعك يكر كيد رفقن جمله
 اسلسه واكر بر كيشه غنايت نظرك باغشليوب وبصيرت
 كوزن اجسه لر بونلر اول كشيته محقق اولو دكه برهان
 حق تعالىنك خلافتيدس رزاقون صفتندك وچونكه بر
 نظره بو ايشه مشغول اولسه چونكه ثوابك نه بايق اولماز
 ودجالتى ومراتبى غايت مجابيلور ايمد بو طائفه اوج دلود
 وهر بريك ادبى وشرابى واردر كه قجى انلر برينه كتور سلسر
 صديقلر ويشهدلر وصالحلر وجاتنه ايرشور لر اول دهقانلر
 انلر مالى وملكى اولور محتاج اكچلر وشاكر دلر انلر چون مز
 مشغول اولور انلر ادبى وشرابى بودر كه اول كرلر كم كندلر
 حال وملكنه مغر واهيدلر وكوكلرلر اكادولندلر بامس اتميه لر
 والترز كن رعابت وامانت بله لر وجملة نه وارلسه حقا بله لر
وان الله ملك السموات والارض وجمع ايدوب ذخيره يعنى **مغلتقى**

وچو غلغق آدر نجه اوليه لر وحقارت كوزيله شاكر دلر نه ودره
 بقيه لر وكندلر لك ايكچيلكندك نظر لر اخذ اكنجيكندك اوله كه
الدنيا مزرعة الاخرة پس چونكه دهقان نخى انبارندن چقار
 ويرسه اول نيتيه ويره كه اخذ تخمين اكارم دنيا تخمين وكرلر
 ويره يعنى بخرم بويل نيت اتميه كه قجى حق تعالى بو تخم بتورسه
 وانلر دخل حاصل اوله هر كيمكه انره بسنه كرلر ادبى وكرلر بخيرى
 جملكن حلول ايندم ديوب قوميه بلكه بويله اين كه حق تعالىنك خلافتى
 محتاج درر كرلر انسان وكرلر حيوان پس انره مدد وقوت
 اولور لجه اكارم ويره هر كشمه اكنجيكلى باشا ر مزب حق تعالى
 انلر خدمت مشغول اولوروم تاكه صورت يا خاوس خدمت مشغول اولور
 لفيلا حق قوللو غنايل بغبليوب برينه كتوره يم ديونيت اين
 وضع كرلر شاكر وه وكور جبه هج حيف اتميه وانلر اجرتى
 ونصيبى تمام ويره واوله كه كندن و باغدن وملكدن نشنه
 حاصل اولور ونصاب تمام اهرى فكاتبى چيقه خرمنه اكمى
 ايرى براوده قويه در حال انى كستخاره تفيم اين شرع وقانونى
 اوزره واكر زكات مالكن انك مالنه نشنه قارىشوب قالسه
 جمله مال بشه لولولور زكاتن وير وكندك صكره قاوننى ذخيره

زکوة وپرد کردن صکره قلائی ذخیره ابد و ب یغیة توکلن راست ^{قله}
حق تعالی بیکه دهقانلق عین توکلدر زیرا که حاصل کنور مکه
امیدن حق تعالی نکرمنه و لطفنه و وثوق کرد که هیچ مخلوق
اول ایشده دخلی و مجالی یوقدر و در ایم کرک کیم قبوسنی کلنه
و کیدنه و در و شیه و بایه اچق دوته و کولکی خوش و اعتقاد
خوب و نیت خالصی و او که حق تعالی خلقنه خدمت ایدر
اما انلره نیت اتمیه بلکه متنی کند و یقویه و اگر بیل قهر و ^{الهم}
یا بر مانع او خیدن دخلی حاصل اولسه ایله کرک که غم بیمیه و حر ^{صند}
حقه کفران اولمیه و دلیلله و کولکیله حقه انکار اتمیه ^{لشینه}
فر شوکیله بلکه انن حکمتلر وارد یوب راضی اوله و تسلیم و زرفی
حقدن بیله اسبابدن بلیمیه چونکه دهقان کنجیکلی بوسمه
قلسه و تخمی بونیتله صاچسه و باغی بوخالادکسه و کسه ناک
برنده تصرف فاسد اتمیه و شرعات امرن و نهین برینه ^{سه} کنور
هر لقمه و هر دانه و هر عیش که انک مالندن و ملکندن و کسندن
و باغندن بر آدمی و بر حیوانی منع اتمیه بجمله انک حسناق
یا زبلور و کاقرب و درجات اولور انک نیتی چونکه بو اولسه بواشی
مسلمانلردن او تری ایدر مکه انلر بونسته دن بر فاند بوله لرد

بولالردیسه هر دانه و عینکه انک زحمت چکوب حال ایتدوکن
خایونقه ایریشه اگر چه بهاس و بیروب لور ایسه دخی انک
جمله دن دن ثواب ایریشه و حال اولو کا عزیز لرد و عشار و رک
بر لقمه املج اوزرینه با بنجا او چوسز التمش کشتی دست پانجا و رف
ایش انلر اکنجی و اچنجی و در نجی و فتنی که اول لقمه حق تعالی اولد
بر سنه و زوا و ه اوله جمله نیتی حق تعالی اوله اولیا به باغشیر
و جهنم او دندن از ایدران شا الله تعالی اکنجی طایفه ^{متفیلر} ریشلر
در لردن لردن شرابی اولد که بود کلوز کر ایدر کیمز ایله عمل اولد
و دخی رعیت اراسنده برابر لغی کوزره دوب سقبله لرد و قوتلوس
ضعیف اوزرینه یکلمیه لرد و رشوت المیه لرد و حقه یا روم این لرد
و دینه تقویت این لرد و رعیتلر آسوده و راحت دوته لرد و اندر
ظلمی دفع اتمکله سعی بلنغ ایدر لرد و رعیتک مال و ملکلی سبابندن طعی
کسه لرد و قانع اولوب صلاوحه دیر لرد ایدر فسادن ایره اولد لرد
و امر معروف و نهی منکر قیلله لرد و اگر برسی رعیتدن فضوللور و فساد
قلسه انی تا دیب ایدر لرد و تربیت ویره لرد و تقاین بیه لرد که هر کله
رعیتله یشور رخیردن و شرودن بکس انلردن صور لرد که

کل کرام و کل کم مسؤل عن رعیتنه

چونکه گوشه طریقی برینا که ترسه لر حو تعالی هر طاعت او زیننه
 و هر خیر و صلاح و راحلو که اندک او جنبک رعیتان برینو
 ریشاره و متقبله هر بری بر درجه و بر کرامت او لو
 او چینی طائفه شاکر و در که اندک مالی و ملکی او لماز احیا
 ایر قارک مکنده ایش بشیر لاندن دخی کرک کم کوچاری بیدو
 مقدار جاه اولگی طائفانک شرایطه عمل ابد له و امانت صغله
 موصوف او لو بخیانندن و فاسد تصرفن احترام ابد له
 و شفقنک در بیع اتمه له و او کینه وار در پنجه کسه ناک مانده کرک
 اتمه له و عمارت و زراعتی بلیغ ابد له و در وقت ایاقو
 جانور له ظلم اتمه له و اغریولن او ربه له و اغراض اشلیجه کرک
 یارن حق تعالی انره صور سه کرک و انتقام اینه کرک
و الله عزیز ذوالانتقام و چونکه اینه و چفت سورکه
 شفوه اوله کرک کم دایم ذکر ابد له و چونکه نماز وقتی
 اولو در حال نماز شفوه اوله کرک جماعت بولماسه لرازان
 او قبو بنی جماعت فله کرک هم ناک فوابن بولور و هیچ و هبله
 نمازی ترک اتمه له و قنون شرایطه ذکر ابد له انی دخی برینه
 کسوره له و حقیقتده اینجی حق تعالی بلر و کند لری بلمه کرک

وانتم

۱۴۶
وانتم تزعمونه ام نحن الزارعون و چونکه ال و ایاق و وقت
 و وقت جمله سی حضرت غرتدن اولوب ناکه تخم اکا بله لر و اندن
 صکره تخمه لهج کسبه تصرف اید ضرر حق تعالی کند و کمال
 قدرتله برده انی یوغ ایلا اندن صکره پنجه روز کار بر له و جو
 کوزوب و ارایلر برینه یوز و باید یوز و دکن دخی زیبا
 و بر پس حقیقتده اینجی حضرت غرت اولدیکه قوللرک ^{ظلم}
 بر اللنه کزلمشدر تاکه خواجه علیه السلام بیوردی
اطلبوا الرزق فی خبايا الارض زراع و رزاق انی بیله
 و روز کارک اول او رادله که فصل مقدمه شرح اولمشدر
 معمور و مزین دونه ناکه زراعت او زیننه فائده سی
 بر آدمه و بر حیوانه ایریشور حق تعالی انی اکا بر حسنه اید
 پس اینجی کرک که بنا بته کند لری حق تعالی نیک اشلی او زیننه
 خلیفه بیله و حقیقتده زراع و رزاق انی بیله و روز کارک
 اول او رادله که فصل مقدمه شرح اولمشدر و معمور
 و مزین دونه ناکه زراعت او زیننه فائده سی بر لله آدمه
 و بر حیوانه ایریشور حق تعالی انی اکا بر حسنه ایدی و بره
 و بر درجه و بر مرتبه و بر کرامت قیله نته که خواجه عم

من زرع زرعا و يورع عرسا فما اكل منه الطيور والدواب
يكتب في ديوان حسناته **الفصل السابع في بيان سلوك**
اهل التجارة قال الله تعالى رجال لا تلهيهم تجارة ولا بيع ^{كر الله} عن
واقاموا الصلوة وقال النبي صلى الله عليه وسلم التاجر
الصدوق الامين في الجنة مع الانبياء والمرسلين يوم القيمة
غريز من بل كل كه تجارت ايكي دور لودر بر اولكه دينوي فائده
سيچون اوله انخي ايكنجي اولكه اخرت فائده سيچون اوله دنيا
فائده خود اكا تابع اولوب حاصل اولورننه كه خواجه
بيوردي **شكان يريد حث الدنيا الاخرة نزله**
في حثه اما اول تجارت كم مجرد دينوي فائده سيچون
اول اول مذموم و حاصل اولمقدر و زياده سي
بركوزون نقصان در واقصبي عين زياندر بيت زياده
المرد في دنياه نقصان و ربحه غير محص الخاير خسران ^{تقيا}
بونكه كبي تجارتق هو اليه يولد اش قلدي كه بيوردي **قلما**
عند الله خير من اللهو و من التجارة پس ايكني بر مرتبه قوهدي
خواجه بيوردي كه **التجارة يوم القيمة تجارة امن التقا و بر**
و صدقه دنيا فاجر ني كه انرده تقوي و صدق و ايلك

اوليه

اوليه فاجر لرو فاسقلر در دير و حق تعالى بيوردي كه وان
الفجار لفي حجيم يصلونها يوم الدين يعني فاجر حجيم طاموس ^{سند}
واما اول تجارتكه اخرت فائده سيچون در اول اولدر كه
حق تعالى بيان ايدوب بيوردي **رجال تلهيهم تجارة ولا**
بيع عن ذكر الله بوايتي مفسر لايكي معنيلاه تفسير ايتيشار در
بري اولكه اخرت تجارتنه تعلق و اردر يعني برنچه كشيد
وارد در كه ضروري دنيا تجارتنه كه بيع و شراد مشغول
اولماد يلر تا كه حق تعالى دن و ذكرندن قائمه لم ديوس اخرت
تجارتنه مشغول اولديلر نفسلرن و ماللرن بر كوزون حق يولينه
بذل ايتديلر و بر كوزون دنيا دن اعراض ايتديلر ننه كم بيوردي
يا ايها الذين امنوا هل ادلكم على تجارة تجكيم من عذاب اليم
تؤمنون بالله ورسوله وجاهدون في سبيل الله باموالكم
وانفسكم ذكركم خير لكم ان كنتم تعلمون ايكني معنا اولدر كه
بيع و شرارتك انلك صورتك اكر ظاهر اوله و لكن
كوكلرن حق ذكرندن قوميه لرامتي ايتي ايتي ^{معنيلاه}
تفسير ايتك مناسب قدر تر اكه صكره بيوردي بوايتده
واقاموا الصلوة و ايتاء الزكوة يعني نمازي قلمقدن و زكوة

ویرمکن ندری اول تجارت منع اتزامت زکوة ویرمک اول
وقت ممکن اولور که تجارة دنیویر مشغول اولوا الا کمال
برکردن ترک ایدیجک اولور سه حق بولنه و دنیارن اعراض
اید رسه اولکه معنیجه که کیمچی پس اول کشتی زکوة بخا ویره
بلسون زیر مال فالما دی ندن ویرسون کلک امک اول تجا
رکه آخرت اجون اوله انک شرایطی و علامتی اولدر که
تقوایی کند و به خوی دینه و مالی حقیق بله و آنی نیت قلبه که
حق مال ندن حقیق قولر چون حق امری برله تصرف ایدرم
اول رنج که حاصل اولور حق قولر نه صرف ایدرم و کند
واهل و عیالی ناردن برین بدم دیه اعتقاد ایدم و هیچ امانت
دیه نه اخلاق ندن بر سینی کچور میه و المقده و صا تمقد
عدلی صافیله وقتی لقایله بازار انمییه بلکه سهل بازاره
قانع اوله بیع و شداده ننه که خواجه علیه السلام بیور
رحم الله امری سهل البیع و الشرا اندن کبر و بلان بره
اند چیمیه البته که انداچن با بیعی حق تعالی دشمن دو تار
وازا صیه قناعت ایدم که برکات قناعتله بولد اش در
و محروم و ملق حرصله بولد اش در **الحرم محروم** و امانت اچمه

۱۴۸
وامانت اچمه در پشه و خا نلقه صافنه که خواجه عم
بیور **الامانة تجر الرزق والخيانة تجر الفقر**
و متاعی اولدیغی وقت خوار بله و صاندیغی وقت اوکیه
و عیبین کرلییه و انده اولما دق سنه کچور میه که خواجه
علیه السلام بیور **من عشقا فليس منا**
و قول فراواش الهوب صاتییه که افت و نهمت کچور غیر زلر
دیمشردر که **انقوا عن موضع الزهم** و کونکم هر شهره و اچیه
خرادر و تبرک متعاملر صوره انده واروب زیارت ایلیه
وزهاد دن و عبادت دن و گوشه نشینردن و ایمه دن
و غیر زلردن هر شهره استیوب ایدم به هر قلند که استنبه
انلرک خدمتینه ایریسه و هر برینه بر تبرک دونه واره و انلرک
صحبته کند و به بر غنیمت صایه که انک مقابلنده هیچ
سنه اگا کر کلو بو قدر و ضعیفله هر بر شهره مدد ایلیه
و کونکم کفرده و حضرتده ابتدا کی معامله نلک رنجی جمله
خبراته صرف ایلیه الا کند و به و اهل و عیالنه یتنه جلت نفقه
قویه و هر کز مال جمع اتمک در دنده اولیه و بغوب زخیره
قلیه که حق تعالی بیور **الذین یکنزون الذهب و الفضة**

ولا ينفقون في سبيل الله فبشرهم بوزاب اليم يوم يحى
 عليها في نار جهنم فتكوى بها جباههم ووجوههم
 وظهورهم هذا ما كنتم لانفسكم تذوقوا ما كنتم
تكثرون پس شویله زندگانی قیله که آخرته سفر استبد و کی و قیله
 جمیع اصری و سرمایة کوند رمش اوله تاکه مالی آرد بجا کند و
 دخی وارمنغه میلی اوله شول بازرگان کی که مالن بریره
 کوند رمش اولسه هیچ بر شهرده قرارید و ب ارام بولماز
 دایم مالی وارد یعنی بره کتمک استر اول وقتکه کار بان
 اول طرفه سفر ایدوب کوچ قلسه لر هیچ اکا اول وقتدن
 یکرک و سوکلو وقت اولماز که مالندن یکا سفر اید بو دخی
 انجلین قیله یا شویله قیله که کند و دن صکره قیلون اولارینه
 کفاف دکلو سننه قویله و باقیسین وقف قویله که اولد دن
 دایم جاری اوله ثوابی کایتشد و ره والادریغ اولانک ^{صکره} نجه
 زحمت چکوب لکدر دوکی مالی غیر یار بیه لر حدیثده
 کلور که خواجه عام بیوردک قیامت کوننده اول حسرت
 و ندامت که درت کسینه حاصل اوله عرصه عرصا نده
 هیچ اولین و آخین برکشیه دخی اولمیه اول عالمه اولاکه

اولاکه بر جماعت انک علیله عامل اولمش اوله انک قولیله اول
 کند و علیله عمل اتمامش اوله لاجرم عرصا نده کوره که اندری
 بهشته کتوره لر و کند و بی جهنمه پس اید که ای واه بونار
 نیم علملا عمل ایتدی یار بهشتی بولد یلر و بن عمل ایتمه دم جنم
 بولد م ایکنی خواجه بیوردی که بر خواجه که انک بر قوی
 وار فساد مشغول اولاقول صلاحه لاجرم عرصا نده
 کرک کم انک قولنی بهشته کتوره لر و کند و بی جهنمه پس
 ایدوب اید که قولوم طاعت ایتدی بهشتی بولد و
 خواجه ام فساد ایتدم جنم بولد م اوچنی برکشیکه طاق
 چوخ اتمش اوله هر نوعد اما برکشی دخی ظلم اتمش اوله
 و برکشیه دخی سوکش اولا و برکشیه دخی حقیق المشاوه
 و برن دخی غیبت ایدوب بهتان قلمش اوله و برن دخی
 او ریش اوهر و نختش اوهر چونکه عرصا نده خطر اولوب خصم
 کلوج کایا پسته لر حقلرن استیو بری نمازن ال و بری
 او روجه ال و زکاتن و بری حجتن تاک اول کشی مطلق فاکه
 ال جو فسنه قاید انرن صکره کان خصم و کناهارن
 الوب انک بوغنه براغیر لانی جهنمه الله لر خصم لر بهشته

لاجرم ایدوب ایدوب کم بن جوق طاعت امش ایکن بنی طامویه الدر
وانلر جوق کناه امش ایکن بهشته اله ترلر درنجی برمال استی اوله که
جوق زحمتله مال له کتور مش اوله لاجرم ایکنی عرصانه
بوتوره لر او مال سنه که حساب ایدو لر زیراکه بو وارث
بونک مایله محل پرله جوق خیر اشیرا سله بو وارثه نوب
ویره لرانی جهنمه اته لر و برن بهشته اله لر پس صاحب مال
آه ایدو که بن بونجه ییل زحمت چکوب تراند و غم مال او چند
حلا دن و حرام دن جمع ایدو دم بنی طامویه الدر لر و انه
فانده سی ابرق کشیه اوله بهشتی بولده هج قومه بویه هست
اولیه که بودرت طایفه اولو پس سی بلیغ اتمک کره تاکم
حق تعالی بو قدر دن امین قیله و شیوله بلکه باز رکاب لر قیله راس
اولسه لاجرم نلر دخی صدیقلردن اوله لر ننه کم حق تعالی خواجه
علیه السلام بیورک التاجر صدیق الامین فی الجنة مع الانبیا
والمرسلین عماله راستق اولدر که کوکل بنی حق ایله طوغری اوله
وهر بنی اشلیله حق چون اشلیله و قوله راستق اولدر که خلقه
سوزی طوغری اوله مکر و حیلله والداق اتمیه و جاده شریعت اوزره
وهم طریقت سیر و سلو کندن بی خبر اولیه و دایم جهاد ایدو که

جهاد ایدو که دنیا مصالحن آخرت مصالحی اوزرینه ترجیح ایدوب بکلیه
وهج بر حالنده دنیوی اشندن اوتری آخرت اشندن قائمه
وهر حالده آخرتی ذاکر اولوب اول جماعتدن اوله که حق تعالی
بیوردی **لایهم تجارة ولا بیع عن ذکر الله** حق تعالی انلره
ارنلر و مردانه لر دیواکا یعنی دیمک اولور که هر که بو مثالده
اولسه و بو صفاتله موصوف اولسه هر کز اول ارد کلدر
ایمده هر کیمیا که عقلی و دینی تمام جمع اولسه اول کشتی ارله
مقامندن اوزر که مقامه باش ایندر من **سبت**
عاقل چو سیرت جهان در نکورد اقبال زمانه را پیک چو نخر
پیوسته درانه بود که آخر کا زین دام بلاچه کونه بیرون کز
عاقل چونکه عالمک سیر ننه قیله نظر حبه به راخی امیه جمله چهار سیر
همنی متصل انک بو اوله که عاقبت ننه دام و داندن نجیسی بول اول
الفصل الثامن فی بیان سلوک المتحرقة و اهل الصنایع
قال الله تعالی یا ایها الذین امنوا انفقوا من طیبات ما کسبتم
وقال البنتی صلی الله علیه وسلم ان احب ما یأکل الرجل ما کسبه
بلکل که حرفت و صناعت روحک علی و قدر فی نتیجیسی
بالقوه موجوداتی که شدیه دیکن ظاهر او لما مش ایدو اما

اما شمس عقل بوی رفیق که روح و زیری و نایب در آلت جسمانی و ادوات
نضانی استعمال تمام واسطه سیله اوله فخر قولدن ضله و غیبند ^{شهادت}
یتشور پس عاقل که بصیرت اهل در بر در جان خون حور تعالیانک
صفت و صانع غنی طشره بقادر شوی که روح بر ضله الله
موصوف اولد نیک بملکدن حور تعالی ازله بوصفات ایله
موصوف اولد یعنی معلوم ایدر مشله بلدی که انک روحی زننه ^{ایله}
دری اولوب حیات بولدر زیرا که اگر دیری اولش
اولیایدی هرگز ازین بر فعل صادر اها زایدی و دخی
بلدی که روح عالیدر زیرا اگر عالم اولمیایدی لطیف صفتدر
بومناسب بهم ازین هرگز وجود کلز دی و بلدی که مریدر
زیرا اراد حسن هیچ بر فعل وجود کلز خصوصاً بر زمانه
فعل صادر اولوب بر زمانه صادر اولما موهان فاضله
اختیار و اراد اثبات تمام اولور اوله دهری و فلسفی کبی
دیگله دکدر صانع عالم ارادتی و اختیاری بوقدر بر فعل
ایجاد ایگله دیر لیکور آنر که بوسه صیرح کفره اعتقاد ایدر
جهله و حور تعالی بونک کجوزت ایدوب بخله تقار اولدر
علیهم لعین الله تتری و علی خبیهم و متابهم الی یوم القیمه و دخی

و دخی بلدی که روح سمیع و بصیر و مستقیم و زبیر که اگر بوصفات بره
متصف اولسه ایدی شمس قابله وجوده کلوب ظاهر اولما زاید
و دخی بلدی که قادر در زیرا که قدرت بر فعل صادر اولما زاید
محالدر و دخی بلدی که باقیدر زیرا که قابلیک بقاسی روح بقا
نتجسیدر چونکه بوسکن صفاتی روحان صفات زاتیه
بلدی و دخی بوصفات ازین کند و قابنده مشاهده قلای و بو
صفات نتجسندن کند و نیک قابلیتی متصرف و متحول کور
بخا در اول لطیف صفتدر و ظریف صفتدر ازین وجوده کلور در حاکم
هر زمان علی زیاده اولور پس بوز کوزاتی و قیسه یقین لبه لاجم
روح ضروری بلور که اکابر محمل کد کد که انی کماک ابر کوره
و هم کند و نیک وجودی کند و ایله قایم دکدر بلکه انک وجود
برله قائمدر که اوله ایجا و ایشدر ایدی اول موجود تعاد
لوشاع و لا شبهه و حور تعالی کور کم بوسکن صفات کم صفات
کماکدر موصوف اوله تاکه موجوداتی ایجا و تمام الذکر کلیم
و دخی کور کم اوله کند سیله قایم اوله و ازلی و ابدی اوله
والا محتاج اولوب تکمل لازم کلور و دخی بوصفات کور کم
انک زاتیه قایم اوله و هم قایم اوله و الا قبیل اعراضدن اولور

کذو قرارند قالملاز بکه خراب اولور لاجرم اکایقین حال اولور که بورینا که
 اولو عالم در پس آند بر صانع کرد که ایش اوزرینه اوله تاکه اندک
 افعالی نتیجه کنن برنج مختلف احوال و انواع و دلوا تا ظاهر اولور
 ولطیف صنعتلر و ضریف حرفتار اشکار اولور که اگر بمشغول
 قاور و کامل حکیم اند ایش اوزرینه اولمید بوریم آوار و توب
 قایم و نابت اولماز دی و هر وقتکه اول قادر تینک
 تصرفی اندک کلسه در حال خراب اولوب لاشی مثالی اولور که
کل شی حالک الا لاجرم من عرف نفسه معرفه قد عرف سر
 اکاکشف اولوب **و فی انفسهم افلا تبصرون** حقیقی اکا کوز کوزتور
 معلوم اولور اهل حرفت و فیتکه بصیرت کیزله دی آچلش
 کذولرک ضعی و صافعلنی و ریججه سندن طشره باقسه لر
 حق تعالی حضرت پیرنک صنی و صافعلنی جمالی اندک **جهانه**
 نظریه کشف اولور نه که اول غیر بیوردی **مانظرت فی شی**
الاورایت الله فیه امد اندک بصیرتی کیزله دی
 اندک صکره اچیلور که نفس کوزینی دنیا بز کارینک مصالک سندن
 و نفسانی لذاتندن و حیوانی شهواتندن با علیه لکه بولور
 کور میله لر و حقیقتده بله لکه جهانک مثالی بر خانقاه **مشانه**

مثالند در حق تعالی اندک **سختی** مناسبتند در و خواجا علیه کسوم
 خادم مناسبتند در خواجا علیه کسوم بیوردی **سید القوم**
خادمهم و باقی حالون یکی قسم اوزره در یا خدمتکار لر و یا
 مخدومان سنده خانقاه اهلی بوایکدن خالی اولماز لر یا خانقاه
 خدمتکاریدر که اندک مصالحی اندک بوینس در یا طابا لبر **جهانه**
 شوق غلبه سبله و محبت و عوا سبله و در و طلبی سورا سبله
 هیچ بر لیش پر والری یوقر و خلقدن و هوای نفسدن اعراض **بیر**
 یوزلرک ریاضت و مجاهدت دیوارینه قلم لردر
بر دل چو شکفته گشت اسرار غمیش بد هم بکل همه جهان خار غمیش
پست شوی جهان شادی کوریم زین پس رخ در دما و دیوار غمیش
 آچاره چونکه کولک غمک اسرارجهان کولری ماق آید اوله غمک خار
 بوایکی طایفه شیخ خادمنه اصهار لومشدر تاکه هر برینی کسور
 خادمندن بر لیش اوزرینه دوته و مدد و معارفت کسور
 و اندره دلولتی وار لیه هدایت بیوره تا اندر که بو خانقاه
 خدمتکار لردر اندرون عمل خدمت طلب ایله تا اندر که طابا لبر
 فراغت و طاعت و عبودیت مشغول اوله بله لبر پس اگر بو **نقاهده**
 جمله طابا لبر اولمیدر که هر بری کسور خدمتند و اسباب معیشتند

مشغول اولوب فالوردی و ترجیحاً عبودیتدن کبر و شکر و
زیرا که برایش فارغ از شکر نماند که حق تعالی حضرت مددی و شکر

امدی بودیا خواجه فاضل دخی
خلو یکی طائفه در بری اوله فخر و مروت که یوزلرک عالم آفرین
و خدمت حقاً ایلمشور و روح تعالی حضرت مددی که بو خانقاهاک
شیخید پس دنیا و دنیاچه اوله ایچنده کنه بوردیکه بو طایفه
خدمت ابره کرکه **یادینیا اخدی من خدمتی و ستخدمی من خدمت**
ایکجه طایفه دنیا و دنیاچه اوله فخر و مروت در هر بری بر خیا
بر خدمت اچول دکلمشدر بادشاهلر و بازرگانلر و اهل بازار
اهل حرفت و صناعتدن درود دخی دیو و پری جمله اندر دخی
ایش اوزرنه در تا حقایق خواصی فرافس بولوب حقایق عبت

قبله کرکه و ما خلقت الجن والانس الا ليعبدون
بلکه انبیای دخی بولر خادم اولمچون نصب ایشدرنکه خبرده
کلمشدر که حق تعالی داود پیغمبره وحی ایلدی **اذا رايت**
لی طلبا فکن له خادما و ننه که خواجه فاضل خدمت کارلر
طالبلر مشغول اولورلر و انی حق تعالی قریباً وسیله ایدینور

ایدینور شویله که حق تعالی اول طالبلره و بر روی الطاف نصیب
بر نصیب دخی انلره نیشدر و در انلرک صدقینه و ارادتینه
پس انلر دخی بی نصیب قالمازلرینخ وقت مؤلف مرصا و
رحم الله بیوردی که بر وقت فرامسان بن ضعیف بر جماعتدن
در ویشلرون خلوة قوشدم و بر روی وحشی انلرک خدمتینه
نصیب ایشدم بعضی مکاشفات ایچنده شویله کوردم حق تعالی
حضرتن امداد لطف هر برینا خلوتیلرک بکشوردی انلر
هر برینا نصیب اول در ویکه انلر خدمت ایدردی
اکاد دخی هم بکشوردی اول دخی بی نصیب قالمازدی امدی اهل
دنیا دخی بونجلیس و در هر بری بر خانقاهاک خدمت ابروب
ایش ایشدر پس کندولرک اوله حرفت و صنعتند نیت شویله
این کرکه بولیشی حق تعالی حضرت برینا قوللرین اوتری ایشدریکه
انلر محتاج اولورلر برایشدرده پس انلرک حاجتیلرک قضا ایلدی
اچون بو حرفتیلرک پس درود و ناکه بر مخلص فراخت بر
حقه مشغول اولوب و دین ایشدرن قابله زیرا اگر چه
بو حرفتیلرک ایشدری نظام عالم اولمازدی و دین ایشی مختلط
و مهمل فالوردی و کسه نلرک طاعتنه و جمعیتنه قوی بکشوردی

و دنیا دخی غواجب اولور دی پس امری حق تعالی کمال حکمتدن
و نهایت قدر نزن هر برکتی برود و در لو خفته و بر نوع مرخته
نصب ایلمد راولیل و بریل اول خفته و اول خفته مشغول
اولوب ترک اتمز و دخی زهره که یوقر که بر این اول ایتمی ترک
ایله یا بر ضعیفه دخی اقام ایله چونکه بواهل حرف صناعت
بودینا صانفاهند هر بری بر این مشغول اولور شویله کرایه که
شیخ زمانله که حضرت غزن مشغول اولوب انک امریه
ایشیله لر و حضرت رسالت که خاوم در انک دلالتی
و هدایتی و ارشادی بره هر بری عمل ابروج شفقتی و انقی
پس دوته لر هر حاله شریعت یوسف ثابت قوم اولور و کنز
کسبی مال هر مردن و شهریدن صاقینه لر که زیاده اولیه
و اکساک ویرمیا و اول کشتک که حرام مالی واره و هر کنز
الله صانتو بازار اتمه لر مکره بلیه و کتله کند و ضعیفدن
مغنون اتمه و عدلی سقلیه و هیچ متاعده ارتوبها کز قبه
الو کند بهاسنه ویره و غفل و غیثدن نهایت اجتر از ایله
خواجه عیله کسوم بر کون بازاره و اردی مبارک البنی
بغدا به اور دی بغدادک ایچند یاش بولور ایتدی نوه

ایتدی چون بغدادی یاش اولور بغدادی ایتی ایتدی یا رسول الله
بغور ایرتمش در اکا حضرت رسالت بیوردی چون
یا شی طاشنده دو تمدل ناکر بلا هر کشتی کوره ایدی
از ک بیوردی که عشتنا فیس متابعی بنم هر کشتی بنوم امتله
خیانت اتسه و معشوش ایش اشلسه بنم اتم و کلدر
واترن صکره شویله سعی این کم انک سعی در بخندن بر غیره
نصیب و برود و قضا راختلو ایرشاه و ایتدی کلور که
داو پیغیر ضاجات ایچند حق تعالی حضرت تیرینه الهی
دیگر مکه بنم ایچند هفتینمی کورم پس حق تعالی بیوردی
بارن شهر دن طشره چپو اول اوغور که کلون کشتی سنون
هفتینکدر چونکه داوود عمم طشره چپقدی کوردی که
بر کشتی ارقاشنه او دون اویش کلور پس ایلر و وارگی
اسوم ویردی و انک احوالن صورتی که سنک خضر
معاملک ندر کم انکله بکا مرافقت و مجالست مرتبس بله
اول ایتدی هر کون بر ارقه یوکی او دون کند الومله جمع این رم
وار قاعه او روج شهره کتوررم وانی بر اقبیه صاتم بر قری
انام وارد پس اول ایچنون ایکی دیکینی اکا فرج این رم

وایکی دیکفی کند و عیالک نفقته فرج ایدرم و ایکی دیکفی
 محتاجدرد و درویشدرد صرف ایدرم ازک داوود
 عام ایدرم وارک سکاحو و رک انبیا رفیق او کس ودخی
 ایدرم نخل بنم قاعده اول هرکون کابن اخیله ویره ییم
 چونکه او چاقه بنم رفیق و صاحبم او کس شدی راد
 دیناده بنخله یو ایش اول دیردی ازک درویش ایدرم
 بن سخته یولداش او کس هم مرتبه کس یرسله و کس
 رنجله بولشم و قنکه بن ازک الوعی حکوب الی پنجاه بولرم
 دیردی پس بوطیو اوزده بویوکی حکم و حقل خردی
 و هم قولدی خردی ایدرم تا که اجل ایش بنی بو حاله
 دیردی ایدرم حق تعالی دخی کند و لطفند قولدی بومتبه
 دولت ایدرم و بوضیفه اندک الذه قورکه **یا ایها الذین**
امنوا اتقوا من طیبات ما کسبتم
 بوردی اول کس ایدرم کز مالک نفقه ایدرم و بوزنه نفقه
 صدقه معنا و یعنی اندک کس ایدرم هم کند و نفسانه
 نفقه ویرک و هم درویش صدقه ویرک و بومعینک
 تا کیدرم هم بریده دخی بوردی که **وکلوا منها و اطعموا البیاء**
نفقوا

کسبی مالک و کسبک بکردن و حلالن دیشدر نکه کم بوردی
ان اطیب ما یاکل الرجل من کسب یدیه
 ایدرم چون صنعت و حرفت اهل که بوردینانک خانقاهند
 خیزمتکار لریدر و قنکه بوزکر ایدرم کز شرطری یرینه کتوره
 پس حضرت ذوالجلول اول کند و خاصرینه ویردی و کس
 و مرتبه دن کم اندر انبیا و اولیاد رعم هر بر نصیب اول
 جماعت دخی که اندک خیزمتکار لری و فخریدر هم ویردی
 و هر پنج کم کور ویردی و هر هفتکله چکدیلر و هر کسب لم ایدیلر
 و هر لقمه کم بره رویش ویردی کم اول درویش انخله
 قوت بولوب الی حق بولینه سلوک اتمک آرزو ایدنیوب
 انخله حق حضرتن بر قربت و بر درجا بولش ایدرم پس اندک
 بونرکله حشر ایدرم و اندکله هم شریک ایدرم لر ننه بوردی
اولئک انعم الله علیهم من النبیین والصدیقین والشهداء والقائ
ماتین
وحس اولئک رفیقاً اما طوائف مختلف جماعتی
 بو کتاب سنر صفت اوزرینا ذکر ایدرم و هم سکز فضل
 اندک سلوکی شرحنی بیان ایدرم هر باری که اندک
 دینه سار که بواز لر مشا ربندک و مقولر معاندک نصیایر

خو تعالی بونکله قومد بکه کند و نیک خاصری اوز برینه غرق
 غایت اولدیفندن اوتری اول کذاب مدعیلر که بوزمانده
 کند ولرک طبیب حاذق کوستر لر انلرک و سینه سینه
 غرت تنوق کند و خواصی یوزینه دوتمشدر تاکه نامحیلمر
 نظرندن صاقلمشدر **او یبائی تحت قبای لایوسف فیر**
مدعی بیارداری اوز برین ضعف و لیک زیرکان دانند بر اوسون زحار
بی جمال یوسف بی عشق یوسف از کزن توتیای باید از هر باد و از هر پری

اشتر صنعت اچره مدعی چوقدر لی سیر سوسندن سمندن خازیر کاز
 خرن یعقوب حن یوسف چاشنیسین قوتیای لیک تقو کو کلاکون اوتنه ^{دوین}
 و کین هر صاحب معادت غایب میل بر له هدایت سرمدانندن
 در طلبی کحان انک جانی کوزینه چکه لر لاجرم رحمت
 یولن شفقت صحر اسندن تاکه غرت پرده سن غرت در کاهندن
 کتوره اندک اول طبیب حاذق که دلیل دین و مرشد عالم تقیند
 انک جمال و کمالن انک نظرینه عرض ایده پس کاهانش اولوب
 ربوره اوله و اگر طالب صادق مشرقده اولسه و مطلوب
 مغربده اولسه یا بودر که طالبی مطلوبه بتشدوره یا خود
 مطلوبی طالبی قیوسنه کتوره **و کونندوره**

کردولت در دین ترا دست دهد یا با دارادت ز طلب بر توجهد
 یا سوی کشان ترا بجزمت شیخ برد یا او بد واسب روی سوی نهنت
 دولت در سکایار اولورسه ای همام در طلب یلی اسوب کایر ^{صیح}
 یاسنی شیخ قاتنه ایله تر کشان کشان یا انی کاکتور لر قیابر لاشکی تمام
 دولت در سکایار اولورسه ای همام در طلب یلی اسوب ساکه ایرسه ^{صیح}
 یاسنی شیخ قاتنه ایله در کشان کشان یا انی سکه کتور لر قیابر لاشکی تمام
 مقتدیم تمت بعون الله الحمد لله علی التمام و علی الرسول

